

ספרי' – אוצר החסידים – ליובאוויטש

לקוטי אמרים
– תניא –

אגרת הקדש

הוצאת וויכנס לאינטר
w.hebrewbooks.org
ע"י חיים תשס"ז

יוצא לאור על ידי מערכת
"אוצר החסידים"

ברוקלין, נ.י.

770 איסטערן פארקוויי

שנת המשת אלפים שבע מאות ששים ושלש לבריאה

מאה שנה להולדת כ"ק אדמו"ר ז"ע

אגרת הקדש

קב

א פותחין בברכה לברך ולהודות לה' כי

טוב. שמעיה טובה שמעיה

ותחי נפשי. אין טוב אלא תורה. תורת ה' תמימה.
זו השלמת כל הש"ס כולו ברוב עיירות ומנינים
מאנ"ש. הודאה על העבר ובקשה על העתיד. כה
יתן וכה יוסיף ה' לאמץ לבם בנבורים מדי שנה
בשנה בגבורה של תורה. ולהודיע לבני אדם גבורתה
של תורה שבע"פ וכחה עוז. פי' שלמה המלך ע"ה
תגדה בעוז מתניה כו'. מתנים הם דבר המעמיד
כל הגוף עם הראש הנצב ועומד עליהם. והם
המוליכים ומביאים אותו למחוז הפצו. וכמו שהוא
בגשמיות הגוף כך הוא בבחי' רוחניות הנפש
האלהית האמונה האמיתית בה' אחד א"ס ב"ה דאיהו
ממכ"ע וסוכ"ע ולית אתר פנוי מיניה למעלה עד אין
קץ ולמטה עד אין תבלית וכן לד' סטרין בבחי' א"ס
ממש. וכן בבחי' שנה ונפש כנודע. הנה אמונה זו
נק' בשם בחי' מתנים דבר המעמיד ומקיים את הראש
הוא השכל המתבונן ומעמיק דעת בגדולת א"ס ב"ה
בבחי' עולם שנה נפש. וברוב חסדו ונפלאותיו עמנו
להיות עם קרובו ולדבקה בו ממש כנודע ממאמר
יפה שעה אחת בתשובה ומע"ט בעוה"ז מכל חי
עוה"ב שהוא רק זיו והארה מבחי' הנק' שכינה השוכן
בו ונברא ביד א' משמו ית' כו' אבל תשובה
ומעשים טובים מקדיין ישראל לאביהם שבשמים
ממש למהותו ועצמותו כביכול בחי' א"ס ממש וכמ"ש
הודו על ארץ ושמים וידם קק לעמו כו' אקב"ז כו'
וכמים הפנים כו' להוליד מתבונה זו הוד' שכריים או
טבעיים

אגרת הקדש

טבעיים להיות בח' צעק לבם אל ה' או בח' רשפי
 אש ושלהבת עזה בבח' רצוא ואה"כ בבח' שוב
 להיות פחד ה' בלבו וליבוש מגדולתו כו' והוא בח'
 שמאל דוחה כמ"ש במ"ת וירא העם וינעו ויעמדו
 מדחוק כו' והן בח' הוזהרות והגוף שבנפש :

אך מי הוא הנותן כח ועוז לבח' מתנים להעמיד
 ולקיים הראש והוזהרות הוא עסק ולימוד הלכות
 בתורה שבע"פ שהיא בח' גלוי רצון העליון דאורייתא
 מחבמה היא הנפקת אבל מקורה ושרשה הוא למעלה
 מעלה מבח' חכמה והוא הנקרא בשם רצון העליון
 ב"ה וכמ"ש כצנה רצון תעטרנו כעמדה שהיא על
 המוחן שבראש וכנודע ממ"ש ע"פ אשת חיל עמדה
 בעלה. וכל השונה הלכות בכל יום כו'. והיו חגרה
 בעז מתניה אין עוז אלא תורה שהיא נותנת כח ועוז
 לבח' מתנים התגורים ומלוכשים בה לחוק ולאמץ
 זרועותיה הן דו"ר שכליים או טבעיים כל חד לפום
 שיעורא דיליה. (ועל העמדת וקיום בחינת הראש
 שבנפש הוא השכל המתבונן כו' אמר טעמה כי
 טוב סתרה כו' ומבואר במ"א): אך עת וזמן החיזוק
 ואימוץ הוזהרות והראש היא שעת תפלת השחר
 שהיא שעת החיים ועת רצון העליון למעלה. ולזאת
 אותה אבקש ממבקשי ה' יבינו וישכילו יחדיו ולהיות
 לזכרון בין עיניהם כל מה שכתבתי אליהם אשתקד
 בכלל. ובפרט מענין כוונת התפלה מעומקא דלבא
 יום יום ידרשן ה' בכל לבם ובכל נפשם ונפשם
 תשתפך כמים נוכח פני ה' וכמארו"ל בספרי עד
 מיצוי הנפש כו' :

ועתה הפעם הגני יוסיף שנית ידי בתוספת ביאור
 ובקשה כפולה שמוחה ופרושה לפני כל
 אנשי שלומים הקרובים והרחוקים לקיים עליהם שכל
 ימי החול לא ירדו לפני התיבה הבעלי עסקים שאין
 להם פנאי כ"כ. רק אותם שיש להם פנאי או
 המלמדים או הסמוכים על שולחן אביהם שיכולים
 להאריך בתפלת השחר ערך שעה ומחצה לפחות
 כל ימות החול מהם יהיה היווד לפני התיבה ע"פ
 הגורל או ע"פ ריצוי הרוב. והוא יאסוף אליו בסביב
 לו כל הסמוכים על שולחן אביהם או מלמדים שיוכלו
 להאריך כמותו בבל ישונה נא ונא :

אך בשבתות וימים טובים שגם כל בעלי עסקים
 יש להם פנאי ושעת הכושר להאריך בתפלתם
 בכוננת לבם ונפשם לה'. ואדרבה עלידם מוטל
 ביתר שאת ויתר עז כמו שכתוב בשולחן ערוך אורח
 חיים וכמו שכתוב בתורת משה ששת ימים תעבוד
 כו' ויום השביעי שבת לה' אלהיך דייקא כולו לה'.
 ולזאת גם הם ירדו לפני התיבה בשבת ויום טוב
 על פי הגורל או בריצוי הרוב כמ"ש אשתקד :

וכגון דא צריך לאודעי שכדעתי אי"ה לשלוח לכל
 המנינים מרגלים בסתר לידע ולהודיע כל מי
 שאפשר לו וכל מי שיש לו פנאי להאריך ולעיין
 בתפלה ומתעצל ידי נידון ברחוק מקום להיות נרדה
 בשתי ידים בבואו לפה לשמוע דא"ה ומכלל לאו
 אתה שומע הן ולשומעים יונעם ותבא עליהם ברכת
 טוב ואין טוב אלא תודה וכו' :

אגרת הקדש

אחד ביאתו ט"ב.

ב קטנתי מכל החסדים ומכל כו'. פי'
 שבכל חסד וחסד שהקדוש ב"ה
 עושה לאדם צריך להיות שפל רוח במאד. כי חסד
 הרועא ימינא. וימינו תחבקני. שהוא בח' קדבת
 אלהים ממש ביתר שאת מלפנים. וכל הקרוב אל
 ה' ביתר שאת והגבה למעלה מעלה. צריך להיות
 יותר שפל רוח למטה מטה כמ"ש מרחוק ה' נראה
 לי. וכגודע דכולא קמי' דווקא כלא חשיב. וא"כ
 כל שהוא קמי' יותר הוא יותר כלא ואין ואפס וזו
 בח' ימין שבקדושה וחסד לאברהם שאמר אנכי
 עפר ואפר. וזו היא ג"כ מדתו של יעקב. ובזאת
 התנצל על יראתו מפני עשו ולא די לו בהבטחתו
 והגה אנכי עמך כו'. מפני היות קפון יעקב במאד
 מאד בעיניו מחמת ריבוי החסדים כי במקלי כו'.
 ואינו ראוי וכראי כלל להתנצל כו'. וכמאח"ל שמא
 יגרום הרפא שנרמה בעיניו שהטא. משא"כ בזלע"ז
 הוא ישמעאל חסד דקליפה. כל שהחסד גדול
 הוא הולך וגדל בגובה וגמות הרוח ורוחב לבו.
 ולזאת באתי מן המודיעים מודעה רבה לכללות
 אנ"ש על ריבוי החסדים אשר הגדיל ה' לעשות עמנו
 לאתנו במדותיו של יעקב שאר עמו ושארית ישראל
 שמשים עצמו כשריים ומותרות ממש שאין בו שום
 צורך. לבלתי רום לכבם מאוזהם כו' ולא להרחיב
 עליהם פה או לשרוק עליהם ח"ו. הם מלהזכיר
 באזהרה עוראה רק להשפיל חרם ולבם במדת אמת
 ליעקב מפני כל אדם בגמיכות רוח ומענה רך משיב

אגרת הקדש קד

חימה. ורוח נכאה בו. וכולי האי ואולי יתן ה' בלב אחיהם כמים הפנים וגו' :

ג וילבש צדקה כשריון וכובע ישועה בראשו. ודרשו ח"ל מה שריון זה כל קליפה וקליפה מצטרפת לשריון גדול אף צדקה כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול. פי' שהשריון עשי קשקשים על נקבים והם מגינים שלא יכנס חץ בנקבים. וככה הוא מעשה הצדקה :

וביאור הענין כי גדולה צדקה מכל המצות שמהן נעשי' לבושי' להגשמה הגמשכי' מאוד א"ס ב"ה מבחי' טובב כל עלמין (כמבואר הפי' ממכ"ע וטובב כ"ע בלק"א ע"ש) באתערוחא דלתתא היא מצות ה' ורצון העליון ב"ה. ועיקר המשכה זו מאוד א"ס ב"ה הוא לבוש ואור מקיף רי"ם דאבי"ע המשתלשלות מעילה לעילה וממדרגה למדרגה בו' הנקראות בשם ממלא כ"ע. פי' כי אור א"ס ב"ה מתלבש ומאיר בתוך כל השתלשלו' הע"ם דאבי"ע והוא המאציל הע"ם דאצילות המשתלשלו' לבי"ע ע"י צמצום עצום המבואר בע"ה ונקרא אור פנימי. וע"י קיום המצות נמשך אור מקיף הג"ל ומאיר תוך הע"ם דאבי"ע ומתייחד עם האור פנימי ונקרא יחד קוב"ה ושכינתו' כמ"ש במ"א. ומהארה דהארה מאוד מקיף הג"ל ע"י צמצום רב נעשה לבוש לבחי' נר"ן של האדם בג"ע התחתון והעליון שיוכלו ליהנות ולהשיג איזה השגה והארה מאוד א"ס ב"ה כמ"ש במ"א. וזה שאמרו רז"ל שכר מצוה בהאי עלמא ליכא. כי בעוה"ז הגשמי ובעל גבול וצמצום רב ועצום מאוד מאוד א"א להתלבש שום הארה מאוד א"ס ב"ה כ"א ע"י י"ם הנקראים גופא בזה"ק. חסד דדועא

אגרת הקדש

דרועא ימינא ט'. לפי שבמו שאין ערוך לו להגוף הגשמי
 לגבי הגשמה כך אין ערוך כלל ל"ם דאצילות לגבי
 המאציל העליון א"ם ב"ה. כי אפי' ח"ע שהיא ראשית
 היא בבחי' עשה נפנית לגבי א"ם ב"ה כמ"ש
 בלק"א. ואי לזאת במעשה הצדקה וגמ"ח שאדם
 אוכל מפירותיהן בעוה"ז יש נקבים עד"מ בלבוש
 העליון המקפץ על גופא הם הכלים די"ם. להאיר
 מהם ולהשפיע אור ושפע מהם דרועא ימינא אורך
 ימים בעוה"ז הגשמי ועושר וכבוד מדרועא שמאלא.
 וכן בתפארת. והוד והוד וחדוה וכו': אך כדו שלא
 ינק החיצונים למעלה מאור ושפע המשתלשל ויורד
 למטה מטה עד עוה"ז הגשמי. וכן למטה להגין על
 האדם ולשמרו ולהצילו מכל דבר רע בגשמיות
 ובחחניות. לזאת הוד ומאיר אור המקפץ וסותם
 הנקב עד"מ. כי הוא מבחי' א"ם וסובב כ"ע כנ"ל.
 וזהו שאמרו רז"ל מצטרפת לחשבון גדול דייקא כי
 גדול ה' ומתולל מאד בלי סוף ותכלית וגבול [ח"ו]:
 אך מי הוא הגורם לירידת האור והשפע לעוה"ז
 הגשמי מי"ם הנקראים גופא הוא היחוד הג'ל שהיא
 תוספת הארה והשפעה מבחי' אור א"ם המאציל
 העליון ב"ה ביתר שאת על ההארה וההשפעה
 שבתחילת האצילות וההשתלשלות וכו'. וראשית
 תוספת ההארה וההשפעה היא לראשית הי"ם וזה
 הוא וכובע ישועה בראשי ישועה הוא מלשון ישע
 ה' אל הבל וא"ל מנחתו. והוא ירדת האור והשפע
 דש"ע נהורין שבזוה"ק. וכמ"ש יאר ה' פניו אליך.
 יאר פניו אתנו מלה. אתנו הוא ע"י מעשה הצדקה.

זוה הוא זורע צדקות מצמיה ישועות . וככה יאר ה' פניו אליהם צדקתם עומדת לעד וקרנם תרום בישועת מצמיה קץ ישועה צמח צדקה מהכובע ישועה הנ"ל .
בנפש תדרשנו :

ד אין ישראל נגאלין אלא בצדקה שנא' ושביה בצדקה . כתיב צדק לפניו יהלך ויהול'ל

ילך . אך הענין עפ"י מ"ש לך אמר לבי בקשו פני פי' בקשו פנימית הלב כי הנה בלהב יסוד האש האלקית שבלב (י"א הנה בהלב [יסוד האש האלקית שבלב]) יש ב' בחי' . בחי' חיצונית וברי' פנימיות . חיצוני' הלב היא התלהבות המתלהבת מבחי' הבינה והדעת בגדולת ה' א"ס ב"ה (להתבונן) [להתבונן] בגדולתו ולהוליד מתכונה זו אהבה עזה כרשפי אש וכו' . ופנימי' הלב היא הנקודה שבפנימיות הלב ועומקא דליבא שהיא למעלה מעלה מבחי' הדעת והתבונה שיוכל האדם להתבונן בלבו בגדולת ה' . וכמ"ש ממעמקים קראתך ה' מעומקא דליבא (ועד"מ כמו במילי דעלמא לפעמים יש ענין גדול מאד מאד שבל חוץ האדם תלוי בו ונוגע עד נקודת פנימיות הלב ועד בכלל וגורם לו לפעמים לעשות מעשים ולדבר דברים שלא בדעת כלל) וזלע"ז ככה הוא ממש בעבודה שבלב . והיינו לפי שבחי' נקודת פנימית הלב היא למעלה מבחי' הדעת המתפשט ומתלבש במדות שגדלו מחב"ד כגודע . רק היא בחי' הארת חכמה עליונה שלמעלה מהבינה והדעת ובה מלוכש וננו אור ה' ממש כמ"ש ה' בחכמה כו' והיא היא בחי' ניצוץ אלקות שבכל נפש מישראל . ומה שאין כל אדם זוכה למדרגה זו לעבודה שבלב מעומקא דליבא בבחי' פנימיות

אגרת הקדש

פנימיות היינו לפי שבחונה זו היא אצלו בכח' גלות ושביה והיא בחינת גלות השכינה ממש כי היא היא בחינת ניצוץ אלהות שבנפשו האלהית וסבת הגלות הוא מאמר רז"ל גלו לבבל שכינה עמהם דהיינו מפני שהלביש בחינת פנימית נקודת לבבו בזה לעומת זה דהיינו בלבושים צואים דמילי דעלמא ותאות עוה"ז הנקרא בשם בבל והיא בחינת ערלה המכסה על הברית ונקודה הפנימית שבלב ועל זה נאמר ומלתם את ערלת לבבכם. והנה במילה יש שני בחינות מילה ופריעה שהן ערלה גסה וקליפה דקה וכן בערלת הלב יש ג"כ תאות גסות ודקות מילה ופריעה ומל ולא פרע כאלו לא מל מפני שסוף סוף עדיין נקודת פנימית הלב היא מכוסה בלבוש שק דק בבחינת גלות ושביה. והנה על מילת הערלה ממש כתי' ומלתם את ערלת לבבכם אתם בעצמכם אך להסיר הקליפה הדקה זהו דבר הקשה על האדם וע"ז נא' בביאת המשיח ומל ה' אלהיך את לבבך כו' לאהבה את ה' אלהיך בכל לבבך ובכל נפשך למען חיך כלומר למען כי ה' לבדו הוא כל חיך ממש. שז"כ אהבה זו היא מעומקא דלבא מנקודה פנימית ממש כנ"ל ולמעלה מבחינת הדעת ולכן משיח בא בהיסח הדעת לכללות ישראל והוא גילוי בחינת נקודה פנימית הכללית ויצאת השכינה הכללית מהגלות והשביה לעד ולעולמי עולמים וכן כל ניצוץ פרטי מהשכינה שבנפש כל אחד מישראל יוצאת מהגלות והשביה לפי שעה בחיי שעה זו תפלה ועבודה שבלב מעומקא דלבא מבחינת נקודה הפנימית הנגלית מהערלה ועולה למעלה לדבקה בו בתשוקה עזה בבחינת

אגרת הקדש

קו

בבחנת למען חיך והוא גם כן בבחי' היסח דעת האדם כי בחינה זו היא למעלה מדעת האדם והתבוננותו בגזולת ה' רק היא בחינת מתנה נתונה מאת ה' מן השמים מהארת בחי' פנים העליונים כמ"ש יאר ה' פניו אליך וכמ"ש ומל ה' אלקך כו'. אך מודעת זאת כי אתערותא דלעילא היא באתערותא דלתתא דוקא בבחינת העלאת מ"נ כמשארז"ל אין טפה יורדת מלמעלה כו'. ולכן צריך האדם לעשות בעצמו תחלת מילה זו להסיר ערלת הלב וקליפה הגסה ודקה המלבישות ומכסות על בחינת נקודת פנימית הלב שהיא בחינת אהבת ה' בחינת למען חיך שהיא בגלות בתאוות עוה"ז שהם ג"כ בבחי' למען חיך בולע"ז כנ"ל והיינו ע"י גתינת הצדקה לה' מממונו שהוא חיותו ובפרט מי שמוזנותו מצומצמים ודחיקא ליה שעתא טובא שנותן מחיו ממש ובפרשות אם נהנה מיגיע כפיו שא"א שלא עסק בהם פעמים רבות בבחי' נקודת פנימית הלב מעומקא דלבא ככנהג העולם בעסקיהם במו"מ וכה"ג והרי עתה הפעם כשמפוד מיגיעו ונותן לה' בשמחה ובטוב לכב הנה בזה פודה נפשו משחת דהיינו בחינת נקודת פנימית לבבו שהיתה בבחי' גלות ושביה בתוך הקליפה גסה או דקה כמ"ש מכל משמר נצור לבך משמר פי' בית האסורים ועתה נפרה מהחיצונים בצדקה זו וזה גם כן לשון פריעה ענין פריעת חוב שנתחייב ונשתעבד לחיצונים שמשלזו בו על נקודת פנימיות לבבו והיו ושביה בצדקה. והיו צדק לפניו יהלך לפניו הוא מלשון פנימיות ויהלך הוא מלשון הולכה שמוליך את פנימית הלב

אגרת הקדש

הלב לה' ואדך כך ישם לדרך ה' פעמיו כמ"ש והלכת בדרכיו אדתי ה' אלהיכם תלכו בכל מעשה המצות ות"ת כנגד כולן שכולן עולין לה' על ידי פנימית הלב ביהר שאת ומעלה מעלה מעלייתן לה' ע"י תיצוגיות הלב הנולד מהתבונה והדעת לברן בלי הארת פנים מלמעלה אלא בבחינת הסתר פנים כי אין הפנים העליונים מאודים לכמה אלא באתערוחא דלחתא במעשה הצדקה הנקרא שלום. וו"ש פדה בשלום נפשי נפשי דייקא. והו"ג כ"כ הטעם שנקרא הצדקה שלום לפי שנעשה שלום בין ישראל לאביהם שבשמים כמארח"ל דהיינו על ידי פדיון נפשותיהן הם חלק ה' ממש מידי תיצוגנים ובפרט צדקת א"י שהיא צדקת ה' ממש כמ"ש תמיד עיני ה' אלהיך בה והיו עיני ולבי שם כל הימים והיא שעמדה לנו לפדות חי נפשנו כעצת החושבים לדחות פעמינו ותעמוד לנו לעד לשום נפשנו בחיים אמיתים מחי החיים לאור באור החיים אשר יאר ה' פניו אתנו סלה אבי"ד:

ה ויעש דוד שם ופי' בזה"ק משום שנאמר ויהי דוד עושה משפט וצדקה לכל עמו כו' בכה ר"ש ואמר מאן עביד שמא קדישא בכל יומא מאן דיהיב צדקה למסכני כו'. ויובן בהקדים מאמר רח"ל ע"פ כי ביה ה' צור עולמים בה' נברא עוה"ז ביו"ד נברא עוה"ב. פי' שהתענג שמתענגים נשמות הצדיקים ונהנין מזיו השכינה המאיר בג"ע עליון ותחתון הוא שמתענגים בהשגתם והשכלתם שמשכילים ויודעים ומשגים איזה השגה באור וחיות השופע שם מא"ס ב"ה בבחינת גילוי לנשמתם ורחב בינתם

אגרת הקדש

קז

בינתם להבין ולהשיג איזה השגה כא"א לפי מדהנתו
ולפי מעשיו ולכן נקרא עולם הבא בשם בינה בזה"ק
והשפעה זו נמשכת מבחי' ח"ע שהוא מקור ההשכלה
וההשגה הנקרא בשם בינה והוא קדמות השכל קודם
שבא לכלל גילוי השגה והבנה רק עדיין הוא בבחי'
העלם והסתר רק שמעט מועיד שם ועיד שם שופע
ונמשך משם לבחנת בינה להבין ולהשיג שכל העלם
ולכן נקרא בשם נקודה בהיכלא בזה"ק וזו היא תמונת
יו"ד של שם הוי' ב"ה ונקרא עון אשר עליו נאמר עין
לא ראתה כו' ונקרא אבא יסר ברתא. פי' כי הגה
התחזות אותיות הדבור היוצאות מה' מוצאות הפה
אינן דבר מושכל ולא מוטבע בטבע מוצאות הללו
לדוציא מבטא האותיות ע"י ההבל והקול המכה בהן
עפ"י דרך הטבע ולא על פי דרך השכל כגון השפתים
עד"מ שאותיות בומ"פ יוצאות מהן אין הטבע ולא
השכל נוהג ליציאת מבטא ארבע חלקי שינוי ביסוי
אותיות אלו על פי שינוי תנועת השפתים שמתנוענעות
בהבל אחד וקול אחד הפוגע בהן בשה ואדברה
שינוי התנועות שבשפתים הוא לפי שינוי ביסוי
האותיות שברצון הנפש לבטא בשפתים כרצונה לומר
אות ב' או ו' או מ' או פ' ולא להיפך שיהיה רצון
הנפש וכותתה לעשות שינוי תנועות השפתים כמו שהן
מתנוענעות עתה בביסוי ד' אותיות אלו. וכנראה בתוש
שאין הנפש מתכוונת ויודעת לכונן כלל שינוי תנועות
השפתים בשינויים אלו ויותר נראה כן בביסוי הנקודות
שכשהנפש רצונה לדוציא מפיה נקודת קמץ אזי ממילא
נקמצים השפתים ובפתח נפתחים השפתים ולא שרצון

הנפש

אגרת הקדש

הנפש לקמוץ ולא לפתוח ככל וכלל ואין להאריך בדבר הפשוט ומובן ומישכל לכל משכיל שמבטא האותיות והנקודות הוא למעלה מהשכל המושג ומובן אלא משכל הנעלם וקדמות השכל שבנפש המדברת ולכן אין החינוך יכול לדבר אף שמכין הכל :

אך האותיות הן בבחינת חומר וצורה הנקרא פנימית וחיצונית כי הגם שמקורן הוא מקדמות השכל ורצון הנפש זו היא בחינת צורת שינוי המבטא שבכ"ב אותיות אבל בחינת החומר וגוף התהוותן והוא בחי' חיצוניתן הוא ההבל היוצא מהלב שממנו מתהווה קול פשוט היוצא מהגרון ואח"כ נחלק לכ"ב הברות וביטוי כ"ב אותיות בה' מוצאות הידועות אתה"ע מהגרון גיכ"ק מהחך כו' ומבטא ההבל הוא אות ה' אתא קלילא כו' והוא מקור החומר וגוף האותיות פהם התחלקותן לכ"ב ולכן ארז"ל שעוה"ו נברא בה' :

והנה הגם שהיא ה' תהא ה' אחרונה שבשם הוי' ורז"ל דרש זה על פסוק כי ביה היינו לפי שמקורה וראשיתה לבא לבחי' גילוי מהעלם היו"ד הוא מושפע ונמשך מבחינת ה' עילאה שיש לה התפשטות אורך ורוחב להורות על בחינת בינה שהיא התפשטות השכל הנעלם בבחי' גילוי והשגה בהרחבת הדעת והשפעתה מסתיימת בלב וכמ"ש בתיקונים דבינה לבא ובה הלב מבין ומשם יוצא ההבל מקור גילוי גוף האותיות הדבור המתגלות בה' מוצאות מהעלם היו"ד וחמונת ה' תהא בכתיבתה גם כן בהתפשטות אורך ורוחב מורה על התפשטות בחי' מלכותו יתברך מלכות כל עולמים למעלה ולמטה ולד' סטרין המתפשטות ונמשכות

ונמשכות מאותיות דבר ה' כמ"ש בקהלת כאשר דבר מלך שלטון כמ"ש במ"א. [ולהבין מעט מזעיר ענין ומדות אותיות הדבור באלהות שאין לו דמות הגוף ולא הנפש ח"ו כבר נתבאר בדרך ארוכה וקצרה (בלק"א ח"ב פ"א ו"ב ע"ש)]:

אך ביאור הענין למה אמרו רז"ל שעות"ו חוקא נברא בה'. הגה ידוע לכל חכמי לב כי ריבוי העולמות וההיכלות אשר אין להם מספר כמ"ש היש מספר לגודליו ובכל היכל וגחד אלף אלפין ורבוא רבבן מלאכים וכן גרנח"י מדרגות לאין קץ ובכל עולם והיכלות מריבוי היכלות שבאצי' בריאה יצרה הגה כל ריבויים אלו ריבוי אחד ריבוי עד אין קץ ממש הכל נמשך ונשפע מריבוי צירופי כ"ב אותיות דבר ה' המתחלקות ג"כ לצירופים רבים עד אין קץ ותכלית ממש כמ"ש בספר יצירה שבעה אבנים בונות חמשת אלפים וארבעים בתים טבאן ואילך צא וחשוב מה שאין הפה יכול לדבר בו והגם שיש במעלות ומדרגות המלאכים ונשמות כמה וכמה מיני מעלות ומדרגות חלוקות לאין קץ גבוה על גבוה הגה הכל נמשך לפי חילופי הצירופים והתמונות בא"ת ב"ש בו' (וכמ"ש בפ"ב) אך דרך כלל הגה כולם בעלי חכמה ודעת ויודעים את בוראם מפני היות חיותם מפנימיות האותיות הנמשכות מבחי' ח"ע וכנ"ל. אך העולם הזה השפל עם החיות שבתוכו קמן מהכיל ולסבול אור וחיות מבחינת צורת האותיות ופנימיותן להאיר ולהשפיע בו בלי לבוש והסתר כמו שמאירות ומשפיעות לנשמות ומלאכים רק ההארה וההשפעה באה ונשפע לעוה"ז

אגרת הקדש

מבחינת חומר וגוף האותיות והיצוניותם שהוא בחינת ההבל המתחלק לו' הבלים שבקהלת שעליהם העולם עומד כמ"ש בזה"ק והוא מוצא פי ה' המתלבש בעולם הזה וכל צבאו להחיותם ובחוכו מלובשת בחינת צורת אותיות הדבור והמחשבה ממדותיו הקדושות ודצונו וחכמתו וכו' המיוחדות בא"ס ב"ה בתכלית (ווי"ש האר"י ז"ל שבחינת היצוניות הכלים דמל' האצילות המדומות בה' של שם הוי' ב"ה הם ירדו ונעשו נשמה לעולם העשיה) וכ"כ בתקונים שהיו"ד הוא באצ"י כו' וה' תתאה מקנת בעשיה :

והנה באדם התחתן למשל מי שהוא הבס גדול להשכיל נפלאות חכמה ומצמצם שכלו ומחשבתו באות אחד מדבורו הנה זה הוא צמצום עצום וירידה גדולה לחכמתו הנפלאה ככה ממש עד"מ יותר מזה לאין קץ הי' צמצום גדול עצום ורב כאשר בדבר ה' שמים נעשו בשישת ימ"ב וברח פיו כל צבאם היא אזה ה' של שם הוי' ב"ה אתא קלילא כמ"ש בהבראם בה' בראם היא מקור הט' מאמרות שנמשכו ממאמר ראשון בראשית הנמי מאמר הוא היא בחינת חכמה הנקראת ראשית אך אז הייתה המשכה וירידה זו בלי אתדל"ת כלל כי אדם אין לעבוד כו' רק כי חפץ חסד הוא ועולם חסד יבנה וזהו בהבראם באברהם כי חסד לאברהם כו'. אך אתד בריאת האדם לעבדה כו' אזי כל אתדל"ע לעורר מדת חסד עליון הוא באתדל"ת בצדקה וחסד שישראל עושין בעולם הזה לכן אמרו רז"ל כל האומר אין לו אלא תורה בלי גמ"ח אפילו תורה אין לו אלא לעסוק בתורה ובגמ"ח כי

הנה הגם דאורייתא מהכמה נפקת ובאורייתא מתקיים
 עלמא ובאינון דלעאן בה כי בדבורם ממששים האחות
 והשפעות (י"י והשראות) ח"ע מקור התורה לבחונת
 אותיות הדבור שבהן נברא העולם כמארז"ל א"ת בניך
 אלא בוניך הרי המשכה זו היא בחינת ירידה גדולה
 ולזה צריך לעורר חסד עליון הנמשך כמים ממקום
 גבוה למקום נמוך באתרל"ת בצדקה וחסד תתאה
 שממשיכי' חיים וחסד להחיות חוה שפלים ונרכאים .
 וז"ש אל יתהלל חכם בחכמתו כו' כ"א בואת יתהלל
 כו' כי אני ה' עושה חסד כו' כי החסד הוא הממשיך
 חיי הרבמה למטה וא"ל הרי נקראת חכמתו לברו בלי
 המשכת חיים ממנה ח"ו . וכזה יובן מ"ש הארז"ל
 שיש ב' מיני נשמות בישראל נשמות ת"ח העוסקים
 בתורה כל ימיהם ונשמות בעלי מצות העוסקים בצדקה
 וגמ"ח . דלכאורה הרי גם ת"ח צריכים לעסק בגמ"ח
 כמארז"ל שאפילו תורה אין לו אלא שהת"ח שתורתן
 עיקר וחוב ימיהם בה ומיעוט ימיהם בגמ"ח הנה פעולת
 אתעחותם דלתתא לעורר חסד עליון להמשיך ולהוריד
 אוא"ס המלוכש בהכ"ע מקור תורת ה' שבפיהם הוא
 רק לעולם הנשמות שבבריאה ע"י עסק התלמוד
 ולמלאכים שביצירה ע"י לימוד המשנה יען היות חיות
 הנשמות והמלאכים נשפעות מצירופי אותיות הדיבור
 היא תורה שבע"פ ומקור האותיות הוא מח"ע כנ"ל אך
 להמשיך ולהוריד הארה וחיות מבחינת הבל העליון
 ה' תתאה לעולם הזה השפל שהוא צמצום גדול ביתר
 עז לא די באתערל"ת של ת"ח העוסקים מיעוט ימיהם
 בצדקה וגמ"ח אלא על ידי אתעחותא דבעלי מצות

אגרת הקדש

העוסקים רוב ימיהם בצדקה וגמ"ח (ובמ"ש בלק"א בח"א פל"ד) ולכן נקראו תמכי אורייתא והן בחנות ומדרגות נ"ה ליהותן ממשכין אור התורה למטה לעולם העשיה. ובוה יזבן למה נקרא הצדקה בשם מעשה כמ"ש והיה מעשה הצדקה שלום ע"ש שפעולתה להמשיך אור ה' לעולם העשיה. וזהו דקדוק לשון זוה"ק מאן דעביד שצא קדישא דעביד דייקא כי באתערותא דלתנא בצדקה וחסד תתאה מעורר חסד עליון להמשיך אור א"ס מבחנת הכמה עילאה יו"ד של שם לה' של שם בחינת הרבור ורוח פיו יתברך כדי להשפיע לעולם העשי' ועד"מ להבריל הברלות אין קץ כמו שאדם אינו מדבר אלא לאחריים (ולא כשהוא בינו לבין עצמו) ואז מצמצם שכלו ומחשבתו ברבור אליהם והמשכילים יבינו :

ו זורע צדקה שטר אמת (במשלי י"א). פי'

ששטר זריעת הצדקה היא מרת אמת

וכתיב תתן אמת ליעקב ושבתא דקוב"ה מסדר נביא כו' כמ"ש בזה"ק פירוש שהקב"ה הוא הנותן מרת אמת ליעקב וצריך להבין וכי אין אמת ביעקב ח"ו עד שהקב"ה יתן לו מלמעלה :

אך הגה מודעת זאת דמרת יעקב היא מרת רחמנות

ועבודת ה' במרת רחמנות היא הבאה מהתעוררות

החמים רבים בלב האדם עלניצוץ אלקות שבנפשו הרוקה

מאור פני ה' כאשר הולך בחשך הבלי עולם והתעוררות

רחמנות זו היא באה מדתבונה והרעת בגחלת ה'

אך שאפילו העולמות העליונים למעלה מעלה עד אין

קץ כלא ממש חשיבי קמיה כי כל שפעם וחיותם אינו

אגרת הקדש

קי

רק כזו והארה מאות אחד משמו יתברך כמאמר ביו"ד
גברא עוה"ב כו'. והנה בזיו והארה זו שהוא התפשטות
החיות משמו יתברך לתחיות עליונים ותחתונים הוא
שיש הבדל והפרש בין עליונים לתחתונים שעולם הזה
גברא בה' וכו' וכן כל שינויי הפרטים שבכל עולם
ועולם הוא לפי שינויי צירופי האותיות וכן שינויי הזמנים
בעבר היה ועתיד ושינויי כל הקורות בחילופי הזמנים
הכל משינויי צירופי האותיות שהן הן המשכת החיות
ממדותיו ית"ש (כמ"ש בלק"א ח"ב פי"א) אבל לגבי
מהותו ועצמותו יתברך כתיב אני ה' לא שניתי בין
בבחינת שינויי ההשתלשלות מיום המעלות עד למטה
מטה שכמו שהוא יתברך מצוי בעליונים כך הוא ממש
בשנה בתחתונים (וכמ"ש בלק"א ח"א פנ"א) ובין בבחינת
שינויי הזמן שכמו שהיה הוא לבדו הוא יחיד ומיוחד
לפני ששת ימי בראשית כך הוא עתה אתר הבריאה
והיינו משום שהכל כאן ואפס ממש לגבי מהותו
ועצמותו וכמו אות אחד מדבורו של אדם או אפילו
ממחשבתו לגבי כללות מהות הנפש השכלית ועצמותה
עד"מ לשכך את האזן ובאמת אין ערוך אליך כתיב
וכמ"ש במ"א (בלק"א ח"ב פ"ט) ע"ש. והו שאומרים
המלך המדומם לבדו מאו פירוש כמו שמאז קודם
הבריאה היה הוא לבדו הוא כך עתה הוא מחמם
כו' ומתגשא מימות עולם פי' שהוא רם ונשא למעלה
מעלה מבחינת זמן הנקרא בשם ימות עולם והיינו לפי
שחיות כל ימות עולם הוא רק מבחינת המלך כו'
וכמ"ש במ"א. ואי לזאת הרהמעות גדולה מאד מאד
על הניצוץ השוכן בגוף החשוך והאפל משכא דחייא
העלול

אגרת הקדש

העלול לקבל פומאה ולהתנאל בכל התאוות ר"ל לולי שהקב"ה מגן לו ונותן לו עוז ותעצומות ללחום עם הגוף ותאותיו ולנצחן וי"ש ארון עוזנו כו' מגן ישענו כו'. והנה מודעת זאת דיש ב' מיני דו"ד הראשונות הן העולות מהתבונה והדעת בנחלת ה' ובדברים המביאין לידי אהבת ה' ויראתו והאחרונות הן הבאות אחר כך מלמעלה בבחי' מתנה וכמ"ש במ"א ע"פ עבודת מתנה אתן את כהונתכם שהיא מדת אהבה וכן הוא ג"כ ביראה. והנה ודאי אין ערוך כלל בין הראשונות שהן תולדות השכל הנברא לגבי האחרונות שהן מהבורא ית"ש. ולכן הן הן הנקראות בשם אמת כי חותמו של הקב"ה אמת שהוא אמת האמיתי וכל האמת שבנבראים כלא השיבי קמה אך איזה הדרך שיזכה האדם לאמת ה' הנה הוא על ידי שיעורד רחמים רבים לפני ה' על הניצוץ שבנפשו שהיא מדרתו של יעקב מבריה מהקצה אל הקצה דהיינו מרום המעלות עד למטה מטה להמשך אמת ה' לעולם השפל הזה החשוך וכמ"ש כי אשב בחשך ה' אור לי והו' כי גבר עלינו חסדו כו'. אך התעוררות ר"ד לפני ה' צ"ל ג"כ באמת וגם בשהוא באמת שלו איך יוכל על ידי אמת שלו לעורר רחמים עליונים מאמת ה'. אך העצה לזה היא מדת הצדקה שהיא מדת הרחמים על מאן דלית ליה מגרמיה להחיות רוח שפלים כו' ובאתעדל"ח אתעדל"ע ה' מעורר ישנים ומקיץ נרדמים הם בחי' רחמים רבים וחסדים עליונים הנעלמים לצאת מההעלם אל הגילוי והארה רבה לאור באור החיים אמת ה' לעולם (וזה) [וזהו] לשון זריעה הנאמר בצדקה להצמיח אמת

אמת העליון אמת ה' וכפרם בצדקה וחסד של אמת
שעושים עם אה"ק תובב"א לקיים מ"ש אמת מארץ
תצמח על ידי זריעת הצדקה בה וחסד ור"ד הנאספים
ונלקטים לתוכה הם מעוררים ג"כ חסדים עליונים הצפונים
ונעלמים (ג"י" בה) כמ"ש אשר צפנת כו' לכוננה
ולחקמה וי"ש בצדקה תכונני :

ז אשרינו מה טוב חלקנו ומה נעים גודלנו
כו' ה' מנת חלקי וכסי וגו'. חבלים
נפלו לי וגו'. להבין לשון חלקנו וגודלנו צריך לבאר
היטב לשון השגור במארח"ל אין לו חלק באלהי
ישראל כי הגם דלכאוה לא שייך לשון חלק כלל
באלקות יתברך שאינו מתחלק לחלקים ח"ו. אך הענין
כמ"ש ביעקב ויקרא לו אף אלהי ישראל פידוש כי
הנה באמת הקב"ה כשמו בן הוא כי אף דאיהו ממכ"ע
עליונים ותחתונים מוחם המעלות עד מתחת לארץ
הלוו החסרית כמ"ש הלא את השמים ואת הארץ
אני מלא אני ממש דהיינו מהותו ועצמותו כביכול ולא
כבודו לבד אעפ"כ הוא קדוש ומכבד מעליונים ותחתונים
ואינו נתפס כלל בתוכם ח"ו כתפיסת נשמת האדם
בגופו עד"מ כמ"ש במ"א באריכות. ולזאת לא היו
יכולים לקבל חיותם ממהותו ועצמותו לבדו כביכול
רק התפשטות החיות אשר הקב"ה מזה עליונים
והתחתונים הוא עד"מ כמו הארה מאיה משמו יתברך
שהוא ושמו אחד וכמ"ש כי נשגב שמו לבדו רק וזו
והודו על ארץ ושמים וגו'. והארה זו מתלבשת ממש
בעליונים ותחתונים להחיותם ונתפסת בתוכם על ידי
ממצעים רבים ומצומים רבים ועצמים בהשתלשלות
המדרגות

אגרת הקדש

המדדנות דרך עלה ועלול וכו'. והנה הארה זו אף שלמעלה היא מאירה ומתפשטת בבחי' בלי גבול ותכלית להחיות עולמות נעלמים לאין קץ ותכלית כמ"ש באדרא רבא אעפ"כ ברדתה למטה ע"י צמצומים רבים להחיות הגבראים והיצורים והנעשים היא נחלקת דרך כלל למספר תרי"ג כנגד תרי"ג מצות התורה שהן הן תרי"ג מיני המשכות הארה זו מאור א"ס ב"ה להאיר לנשמת האדם הכלולה מרמ"ח אברים ושם"ה גידים אשר בעבודה הוא עיקר תכלית ירידת והמשכת הארה זו למטה לכל הגבראים והיצורים והנעשים שתכלית כולן הוא האדם כנדוע:

והנה מספר זה הוא בדרך כלל. אבל בדרך פרט הגה כל מצוה ומצוה מתחלקת לפרטים רבים לאין קץ ותכלית והן הן גופי הלכות פרטיות שבכל מצוה שאין להם מספר כמ"ש ששים המה מלכות הן ס' מסכתות כו' ועלמות אין מספר הן ההלכות כו' שהן המשכת רצון העליון כו' וכן הוא ממש בנשמת האדם כי הגה כל הנשמות שבעולם היו כלולות באדה"ד ודרך כלל היתה נשמתו נחלקת למספר תרי"ג רמ"ח אברים ושם"ה גידים אך דרך פרט נחלקת לניצוצות אין מספר שהן נשמות כל ישראל מימות האבות והשכמים עד ביאת המשיח ועד בכלל שיקים אז מ"ש והיה מספר בני' כחול הים אשר לא ימד ולא יספר מרוב. והנה שופריה דיעקב מעין שופריה דאדה"ד שחיקן חטא אדה"ד והיתה נשמתו ג"כ כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם והיה מרכבה לתורה שלמעלה שנק בשם

אגרת הקדש

קיב

בשם אדם כמ"ש ועל דמות הכסא דמות כמראה אדם וכו' וכמ"ש וזאת לפניו בישראל כו' אין זאת אלא תורה כו' שהיתה כלולה ומלובשת בנשמת ישראל סגא הכלולה מכל הנשמות וזהו ויקרא לו אל אלקי ישראל. אל לשון המשכת ההארה מאוד א"ס ב"ה מההעלם אל הגילוי להאיר בבה' גילוי בנשמתו וכמ"ש אל ה' ויאר לנו וארזו כל ישרי לב העוסקים בתורה ובמצות מאיר אור ה' א"ס ב"ה בבחינת גילוי בנשמתם וזמן גילוי זה ביתר שאת ויתר עז ההארה במודם ולבם הוא בשעת התפלה כמ"ש במ"א. והנה אף שגילוי זה עסק התורה והמצות הוא שזה לכל נפש מישראל בדרך כלל כי תורה אחת ומשפט א' לכולנו אעפ"כ בדרך פרט אין כל הנפשות או החיות והנשמות שוות בענין זה לפי עת וזמן גלגולם וביאם בעוה"ז וכמארו"ל אבןך במאי הוי זהיר טפי א"ל בציצית כו' וכן אין כל החיות שוין כי כמו שאברי האדם כל אבר יש לו פעולה פרטית ומיוחדת העין לראות והאוזן לשמוע כך בכל מצוה מאיר אור פרטי ומיוחד מאוד א"ס ב"ה ואף שכל נפש מישראל צריכה לבוא בגלגול לקיים כל תרי"ג מצות מ"מ לא נצרכה אלא להעדיפה וזהירות וזריזות יתירה ביתר שאת ויתר עז כפולה ומכופלת למעלה מעלה מזהירות שאר המצות. וזהו שאמר במאי הוי זהיר טפי טפי ד"יקא. והנה יתחן האור הזה הפרטי לנשמות פרטיות אינו בבחינת טעם ודעת מושג אלא למעלה מבחינת הדעת שכן עלה במחשבה לפניו יתברך ודוגמתו למטה הוא בחינת הגורל ממש:

זורע

אגרת הקדש

ח זורע צדקות מצמיח ישועות הנה מ"ש
 לשון זריעה במצות הצדקה וכמ"ש
 בפסוק זרעו לכם לצדקה כו'. יובן ע"פ מה שארז"ל
 ר"א יהיב פחמה לעני והורד מצלי דכתיב אני בצדק
 אחזה פניך פי' כי גילוי אלקותו יתברך המתגלה
 במחשבתו של אדם וכונתו בתפלתו כל חד לפום
 שעורא דיליה הוא בתורת צדקה וחסד ה' מעולם
 ועד עולם על יראו כו' כלומר שאור ה' א"ס ב"ה
 המאיר למעלה בעולמות עליונים כהארה רבה בבחי'
 גילוי רב ועצום עד שבאמת הן בסלין במציאות
 וכלא ממש חשיבי קמיה ונכללין באורו ית' והן הן
 התיכלות עם המלאכים והנשמות שבהן המבוארים
 בזה"ק בשמותם למקומותם בסדר התפלה שמדרו לנו
 אנשי כנה"ג הנה משם מאיר האור כי טוב לעולם
 השפל הזה על יראי ה' וחישיבי שמו החפצים לעבדו
 בעבודה שבלב זו תפלה וכמ"ש וה' יגיה חשבי והנה
 ירדת הארה זו למטה לעוה"ז נקראת בשם חסד ה'
 המכונה בשם מים הזורדים ממקום גבוה למקום
 נמוך כו' :

והנה מודעת זאת שיש למעלה גם כן מדת הגבורה
 והצמצום לצמצום ולהסתור אורו יתברך לבל
 יתגלה לתחתונים אך הכל תלוי באתערות' שאם
 האדם מתנהג בחסידות להשפיע חיים וחסד כו' כך
 מעורר למעלה כמשארז"ל במדה שאדם מודד בה
 מודדין לו אלא דלכאורה זו אינה מן המדה כ"א
 להשפיע לו חיי העוה"ב לכד כנגד מה שהוא משפיע
 חיי עוה"ז אבל לא להשפיע לו חיי הארת אור ה'

[י"א א"ס ב"ה] ממש שיאיר ויגיה חשכו בעבודה
 שבלב זו תפלה שהוא בחנת ומדרגת תשובה עילאה
 כגודע שהרי היא למעלה מעלה מכל חיי עוה"ב
 כמשארז"ל יפה שעה אחת בתשובה ומע"ש כו' וכמ"ש
 במ"א באריכות דעוה"ב אינו אלא זיו והאדה וכו' :
 אך הענין הוא עד"מ כמו שזודעין זרעים או נוטעין
 גרעין שהשבולת הצומחת מהזרע והאילן ופירותיו
 מהגרעין אינן מהותן ועצמותן של הזרע והגרעין כלל
 כי מהותם ועצמותם כלה ונרקב בארץ וכח הצומח
 שבארץ עצמה [י"א עצמו] הוא המציא והמגדל
 השבולת והאילן ופירותיו רק שאינו מוציא ומגלה
 כחו לחץ מהבט אל הפועל כי אם על ידי הזרע
 והגרעין שנקרבין בארץ וכלה כל כחם בכח הצומח
 שבארץ ונתאחדו והיו לאחדים וע"י זה מוציא כח
 הצומח את כחו אל הפועל ומשפיע חיות לגדל שבולת
 כעין הזרע אבל בריבוי הרבה מאד בשבולת אחת
 וכן פירות הרבה על אילן א' וגם מהותן ועצמותן של
 הפירות מעולה בעילוי רב ועצום למעלה מעלה
 ממהותו ועצמותו של הגרעין הנטוע וכן כה"ג בפירות
 הארץ הגדלים מזרעונן כעין גרעין כמו קשאים
 וכה"ג והכל הוא מפני שעיקר ושרש חיות הפירות
 נשפע מבח הצומח שבארץ הכולל חיות כל הפירות .
 והגרעין הזרעים בארץ אינן אלא כעין אתעחותא
 דלתתא הנקראת בשם העלאת מ"ג בכתבי הארז"ל :
 וככה ממש עד"מ כל מעשה הצדקה שעושה ישראל
 עולה למעלה בבחינת העלאת מ"ג לשורש
 נשמותיהן למעלה הנקרא בשם כנ"י ואימא תתאה

אגרת הקדש

בלשון הזהר ושכינה בלשון הגמרא הכלולה מכל
 מדותיו של הקב"ה ומיוחדת בהן בתכלית וראשיתן
 היא מדת החסד וע"י העלאה זו מתעורר חסד ה' ממש
 שהוא גילוי אורו יתברך לירד ולהאיר למטה לנשמות
 ישראל בבחי' גילוי רב ועצום בשעת התפלה עכ"פ
 כי אף שלגדולתו אין חקר עד דכולא קמיה כלא חשיבי
 הרי במקום שאתה מוצא גדולתו שם אתה מוצא
 ענותנותו כמים שזורדין ט'. וז"ש וזה בחשך אור
 לישרים תנון ורחים וצדיק דע"י שהארס תנון ורחים
 וצדיק צדקת אהב גורם לאור ה' שיזרח לנשמתו
 המלובשת בגופו העומד בחשך שהוא משכא דדו"א
 וזה נקרא בשם ישועה כד אתהפכא חשוכא לנהורא
 וזהו מצמיח ישועות שישועה זו צומחת מזריעת הצדקה
 שזורעין בארץ העליונה ארץ חפץ היא השכינה וכנ"י
 שנקראת כן ע"ש שמתלבשת בתחתונים להחיותם
 כמ"ש מלכותך מלכות כל עולמים ובפרט מן הפרט
 כשזורעין באה"ק התחתונה המכוונת כנגדה ממש
 שהזריעה נקלטת תיכף ומיד בארץ העליונה בלי שום
 מעיפה ועיכוב בעולם מאד שאין שום דבר תוצץ
 ומפסיק כלל בין ארצות החיים כי זה שער השמים
 משא"כ בחו"ל וד"ל:

ט אהובי אחי ורעי אשר כנפשי באתי

כמוכיר ומעורר ישנים בתרדמת

הבלי הבלים ולפקוח עיני העורים יבישו לראות להיות
 כל ישעם וחפצם ומגמתם לכל בהם חיי חיים במקור
 מים חיים חיי החיים כל ימי חייהם מנפש ועד בשר
 דהיינו כל מילי דעלמא ועסקי פרנסה לא יהיה כאלו
 דעברין

אגרת הקדש

קיד

דעבדין לגרמייהו ולא יהיה בית ישראל כעוע'ג הזנך ומפרנסין ומקריין לנשייהו ובנייהו מאהבה כי מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ כתיב דהיינו שגם בעניני ארץ לא יפרידו [ג"א יפרדו] מאחד האמת ח"ו להעיד עדות שקר ח"ו בק"ש ערב ובוקר בעינים סגורות ה' אחד בד' רוחות ובשמים ממעל ובארץ מתחת ובפקוח עיני העורים התעייף עיניך בו ואיננו ח"ו אך בזאת יאות לנו להיות [ג"א בהיות] כל עסקינו במילי דעלמא לא לגרמייהו כי אם להתחות נפשות חלקי אלקות ולמלאות מחסוריהם בחסד חנם שבוה אנו מדמין הצורה ליוצרה ה' אחד אשר חסד אל כל היום חסד של אמת להתחות העולם ומלואו בכל רגע ורגע רק שאשתו ובניו של אדם קודמין לכל על פי התורה. ע"כ אתחייב אחיי שימו נא לבבכם לאלה הדברים הנאמרים בקצרה מאד (ואי"ה פא"פ אדבר בם בארוכה) איך היות כל עיקר עבודת ה' בעתים הללו בעקבות משיחא היא בצדקה ולא ארז"ל ח"ו שקול כנגד גמ"ח אלא בימדהם שת"ח היה עיקר העבודה אצלם וע"כ היו חכמים גדולים תנאים ואמוראים. משא"כ בעקבות משיחא שנפלה סוכת חוד עד בתו' רגלים ועקביים שהיא בתו' עשיה אין דרך לרכקה בה באמת ולהפכא חשוכא לנהורא דילה [ג"א דיליה] כ"א בבחי' עשיה ג"כ שהיא מעשה הצדקה כידוע למשבילים שבחי' עשיה באלקות היא בחי' השפעת והמשכת החיות למטה מטה למאן דלית ליה מנרמיה כלום וכל הוובת את יצרו בזה ופתח ידו ולבבו אתכפיא ס"א ומהפך חשוכא לאור השי"ת

אגרת הקדש

עילאה ורב חסד לפי שמאיר ומתפשט בבחי' א"ס בלי גבול ומדה מאחד שאיננו מצומצם תוך העולמות אלא בבחי' מקף עליהן מלמעלה מריש כל ההגין עד סוף וכו' וכשהאדם ממשיכו למטה במעשיו ואתעדל"ת אזי אור עליון זה מאיר ומתפשט תוך העולמות ומתקן כל מעוות וכל מגרעות שניחטו בקדש העליון ומחדש אורן וטובן ביתר שאת ויתר עז בבחי' אור חדש ממש לכן אמרו במקום שבע"ת עומדן וכו'. והנה עיקר התשובה הוא בלב כי על ידי הדרמה מעומקא דלבא מעורר עומק אור העליון הזה אך כדי להמשיכו להאיר בעולמות עליונים ותחתונים צריך אתעדל"ת ממש בבחי' מעשה דהיינו מעשה הצדקה וחסד בלי גבול ומדה רכמו שהאדם משפיע רב חסד פי' ח"ס דל"ת דהיינו לדל ואביון דלית ליה מגרמי' כלום ואינו נותן גבול ומדה לנתינתו והשפעתו. כך הקב"ה משפיע אורו וטובו בבחי' חסד עילאה הנק' רב חסד המאיר בבחי' א"ס בלי גבול ומדה תוך העולמות עליונים ותחתונים שכולם הם בבחי' דל"ת אצלו יתכרך דלית להן מגרמיהון כלום וכולא קמיה כלא חשיבי ועי"ז נתקנו כל הפגמים שפגם האדם בעונותיו למעלה בעולמות עליונים ותחתונים. וז"ש עשה צדקה ומשפט נבדל לה' מזבח לפי שהקרבנות הן בבחי' שיעור ומדה וגבול. משא"כ בצדקה שיוכל לפזר בלי גבול לתקן עונותיו. ומ"ש המבזבז אל יבזבו יותר מדומש היינו דוקא במו שלא הפא או שתקן חמאיו בסגופים ותעניות כראוי לתקן כל הפגמים למעלה. אבל מי שצריך לתקן נפשו עדיין פשיטא דלא גרעה רפואת

אגרת הקדש

קמ"ז

הנפש מדפואת הגוף שאין כסף נחשב וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו כתיב . והנה מדת חסד זו בלי גבול ומדה נקראת על שמו של הקב"ה חסדי ה' כדכתיב וחסד ה' מעולם ועד עולם כו' כי הגם שכל ישראל הם רחמנים וגומלי חסדים ברם יש גבול ומדה לרחמי האדם . אבל הקב"ה נק' א"ס ב"ה ולמדותיו אין סוף כדכתיב כי לא כלו רחמי וכו' . וז"ש הנביא אתר החורבן והגלות חסדי ה' כי לא תמנו וגו' . פי' לפי שלא תמנו שאין אנו תמימים ושלמים בלי שום הטא ופגם בנפש ובעולמות עליונים ע"כ צדיקן אנו להתנהג בחסדי ה' שהם בלי גבול ותכלית כדי לעורר עלינו רחמים וחסד עילאה שהוא רב חסד ורחמים בלי גבול ותכלית כמ"ש כי לא כלו רחמי וגו' . והיו שארז"ל אין ישראל נגאלין אלא בצדקה שיעשו גם אם יהיו פטורים מדינא כי אין בן דוד בא כו' :

יא להשכילך בינה כי לא זו הדרך ישכון אור ה' להיות הפיץ בחיי

בשרים ובני ומוזני כי ע"ז ארז"ל במל רצונך כו' דהיינו שיהי' רצונו במל במציאות ולא יהיה לו שום רצון כלל בעניני עולם הזה כולם הנכללים בבני חיי ומוזני וכמארז"ל שע"כ אתה חי :

וביאור הענין הוא רק אמונה אמיתית ביוצר בראשית דהיינו שהבריאה יש מאין הגק' ראשית חכמה והיא חכמתו שאינה מושגת לשום נברא הבריאה הזאת היא בכל עת ורגע שמתהוים כל הברואים יש מאין מחכמתו ית' המחיה את הכל וכשיתבונן האדם בעומק הכנתו ויצייד ברעתו הווייתו

מאין

אגרת הקדש

מאין בכל רגע ורגע ממש האך יעלה על דעתו כי רע לו או שם יסורים מבני חיי ומווני או שארי יסורין בעולם הרי האן שהיא חכמתו יתברך הוא מקור החיים והטוב והעונג והוא העדן שלמעלה מעוה"ב רק מפני שאינו מושג לכן נדמה לו רע או יסורים אבל באמת אין רע יוד מלמעלה והכל טוב רק שאינו מושג לגדלו ורב טובו והו עיקר האמונה שבשבילה נברא האדם להאמין דלית אתר פני מיני' ובאור פני מלך חיים וע"כ עוז וחדה במקומו הואל והוא רק טוב כל היום וע"כ ראשית הכל שישמח האדם ויגל בכל עת ושעה ויחה ממש באמונתו בה' המחה ומטיב עמו בכל רגע ומי שמתעצב ומתאונן מראה בעצמו שיש לו מעט רע ויסורין וחסר לו איזה טובה והרי זה ככופר ח"ו וע"כ הרחיקו מדת העצבות במאד חכמי האמת. אבל המאמין לא יחיש משום יסורין בעולם ובכל עניני העולם הן ולאו שזין אצלו בהשוואה אמיתית ומי שאין שזין לו מראה בעצמו שהוא מערב רב דלגרמייהו עבדין ואהב א"ע לצאת מתחת יד ה' ולחיות בחיי עו"ג בשביל אהבתו א"ע וע"כ הוא הפץ בחיי בשרים ובני ומווני כי זה טוב לו ונוח לו שלא נברא כי עיקר בריאת האדם בעוה"ז הוא בשביל לנסותו בנסיונות אלו ולרעת את אשר בלבבו אם יפנה לבבו אחרי אלהים אחרים שהם תאוות הגוף המשתלשלים מס"א ובהם הוא הפץ או אם הפצו ורצונו לחיות חיים אמיתיים המשתלשלים מאלקים חיים אף שאינו יכול (צ"ע. ונאיה כת"י ליתא תיבות אלו [אף שאינו יכול] ובנספחא אגרת מצאנו כד. ,א אף הפצו

ורצונו אף שאינו יכול לחיות חיי אמתים בו".
ולפי נוסחא זו נראה שתיבות [אף שאינו יכול] הוא מאמר מסוגר).

ויאמין שבאמת הוא חי בהם וכל צרכיו וכל עניניו משתלשלים באמת בפרטי פרטיותיהם שלא מס"א כי מה' מצעדי גבר כוננו ואין מלה בו' ואם כן הכל טוב בתכלית רק שאינו מישג ובאמונה זו באמת נעשה הכל טוב גם בגלוי שבאמונה זו שמאמין שהרע הגדמה בגלוי כל חיותו הוא מטוב העליון שהיא חכמתו יתברך שאינה מושגת והיא העדן שלמעלה מעזה"ב דרי באמונה זו נכלל ומתעלה באמת הרע המדומה כמוב העליון הגנוז:

יב והיה מעשה הצדקה שלום ועבודת הצדקה השקט ובטח עד עולם. להבין ההפרש שבין מעשה לעבודה ובין שלום להשקט ובטח בו' ע"פ מה שארז"ל ע"פ עושה שלום במרומיו כי מיכאל שר של מים וגבריאל שר של אש ואין מכבין זה את זה כלומר שמיכאל שר של חסד הגן' בשם מים היוורדים ממקום גבוה למקום נמוך והוא בח' ההשפעה והתפשטות החיות מעולמות עליונים לתחתונים ובח' אש שמבעה לעלות למעלה היא בח' הגבורה והסתלקות השפעת החיים ממטה למעלה שלא להשפיע רק בצמצום עצום ורב והן מדות נגדיות והפכויות זו לזו והיינו כשהן בבח' מדות לבדן. אך הקב"ה עושה שלום ביניהם דהיינו ע"י גילוי שמתגלה בהן הארה רבה והשפעה עצומה מאד מאד א"ס ב"ה אשר כשמי כן הוא שאינו בבח' מדה ח"ו אלא למעלה מעלה עד אין קץ אפילו מבחי' חב"ד מקוד המדות

אגרת הקדש

המדות ואזי המדות נגדיות של מיכאל וגבריאל נכללות במקורן ושרשן והיו לאחדים ממש ובטלים באורו יתברך המאיר להם בבחי' גילוי ואזי מתמוגגים ומתמתקים הגבורות בחסדים ע"י בחי' מכווצת קו המכריע ומטה כלפי חסד היא מדת הרחמים הנק' בשם תפארת בדברי חב"י האמת לפי שהיא כלולה מב' גוונין לובן ואודם המרמזים לחד"ג ולכן סתם שם היו' ב"ה שבכל התורה מורה על מדת התפארת כמ"ש בזה"ק לפי שכאן הוא בחי' גילוי אור א"ס ב"ה הארה רבה ביתר שאת משאר מדותיו הקדושות יתברך. והנה אתערותא דלעילא לעורר גילוי הארה רבה והשפעה עצומה הנ"ל מאור א"ס ב"ה לעשות שלום הנ"ל היא באתערותא דלתתא במעשה הצדקה והשפעת חיים חן והסד ורחמים למאן דלית ליה מערמי' כלום ולהחיות חח שפלים כו'. ומודעת זאת מה שאמרו רז"ל על העוסק בתורה לשמה משיש שלום בפמליא של מעלה ובפמליא של מטה. פמליא של מעלה הם השרים והמדות הנ"ל שהן ההיכלות עליונים בעולם הבריאה שבוזה"ק ופמליא של מטה הן ההיכלות התחתונים ובפרט עוה"ז השפל המעורב טוב ורע מחטא אדם הראשון והרע שולט על הטוב כמ"ש אשר שלט האדם באדם כו' ולאום מלאום יאמץ וכנראה בה"ש באדם התחתון הנקרא בשם עולם קמן שלפעמים הטוב נגבר ולפעמים להיפך ח"ו ואין שלום בעולם עד עת קץ שיתברר הטוב מהרע לידבק בשרשו ומקורו מקוד החיים ב"ה ואזי יתפרדו כל פועלי און ודוח המומאה יעבור מן הארץ כשיתברר

אגרת הקדש

ק"ח

מתוכו בחד' הטוב המחייתו ובירור זה יהיה ג"כ ע"י גילוי אלקותו למטה בהארה רבה והשפעה עצומה כמ"ש כי מלאה הארץ דעה את ה' ונגלה כבוד ה' בו וזה בכללות העולם לעתיד אך באדם התחתון בכל עת מצוא זו תפלה או שאר עתים מוזמנים להתבודד עם קנו כ"א לפי מעשיו וזכה למעין בירור זה ע"י עסק התורה לשמה וכן ע"י הצדקה כמ"ש ר"א יהיב פרוטה לעני והדר מצלי דכתיב אני בצדק אחזה פניך היא בחד' גילוי הארה והשפעת הרעת והתבונה להתבונן בגדולת ה' ולהוליד מזה דו"ד שכליים כנודע ועי"ז נברר הטוב לה' ונפרד הרע כמ"ש מצרף לכסף וכור לזהב ואיש לפי מהללו. פי' לפי הילולו את ה' בעומק הרעת להוליד דו"ד ככה נברר הטוב ונפרד הרע כבירור ופירוד הסיגים מכסף וזהב במצרף וכור. והנה מדעת זאת שישראל בטבעם הם רחמנים וגומ"ח מפני היות נפשותיהם נמשכות ממדותיו ית' אשר החסד גובר בהן על מדת הדין והגבורה והצמצום וכמ"ש גבר חסדו על יריאו שלכן נקראת הנשמה בת כהן כמ"ש בזה"ק. והנה הצדקה הנמשכת מבר' זו נק' בשם מעשה הצדקה כי שם מעשה נופל על דבר שכבר נעשה או שנעשה תמיד ממילא והיא דבר התווה והגיל תמיד ואף כאן הרי מדת החסד והרחמנות הטבעה בנפשות כל בית ישראל מכבר מעת בריאותן והשתלשלותן ממדותיו ית' כמ"ש ויפה באפיו בו' ואתה נפתת בי ומאן דנפת בו' וגם בכל יום ביום בטובו מחדש מעשה בראשית וחדשים לבקרים בו'. אך לשון עבודה אינו נופל

אלא

אגרת הקדש

אלא על דבר שהאדם עושה ביגיעה עצומה נגד
 טבע נפשו רק שמכטל טבעו ורצונו מפני רצון
 העליון ב"ה כגון לייגע עצמו בתורה ובתפלה עד
 מיצוי הנפש כו'. ואף כאן במצות הצדקה ליהן
 הרבה יותר מטבע רחמנותו ורצונו וכמ"ש רז"ל ע"פ
 נתן נתן אפילו מאה פעמים וכו'. וז"ש והיה מעשה
 הצדקה שגם הצדקה הנק' בשם מעשה ולא בשם
 עבודה אעפ"כ באתעדל"ת אתעזותא דלעילא מעורר
 גילוי אור א"ס ב"ה בהארה רבה והשפעה עצומה
 ונעשה שלום במרומוי וגם בפמליא של מטה רק
 שבעוה"ז השפל לא יהגלה השלום והבירור ופירוד
 הרע מהטוב עד עת קץ ולא בזמן הגלות כנ"ל רק
 בעולם קטן הוא האדם בכל עת מצוא זו תפלה
 כמ"ש בצדק אחזה פניך כנ"ל אך אוד התפלה יוכל
 להיות הרע חוזר וניעור בקל ולהתערב בטוב כאשר
 יתהלך בחשכת עוה"ז. אך הצדקה בבחי' עבודה
 הנה כאשר יקרה וגדלה מעלתה במאד מאד בהיותו
 מבטל טבעו ורצונו הנפני מפני רצון העליון ב"ה
 ואתכפיא ס"א ואזי אסתלק יקרא דקוב"ה כו' וכיתרון
 האור מן החשך חוקא בנדוע. אי לזאת אין הרע
 יכול להיות עוד חוזר וניעור בקלות כ"כ מאר"ו רק
 אם האדם יעוררנו וימשיכנו ע"ע ח"ו. וז"ש השקט
 ובטח עד עולם. השקט הוא מלשון שוקט על שמריו
 דהיינו שהשמרים נפרדים לגמרי מן היין ונפרצין למטה
 לגמרי והיין למעלה זך וצלול בתבלי"ת. ועד"ו הוא
 בעבודת הצדקה השמרים הן בחי' תעזובת רע
 שבנפש נברר ונפרד מעט מעט עד שטפל למטה
 למקורו

אגרת הקדש קיט

למקדו ושרשו וכמ"ש ותשליך כמצולות ים כל המאתם:
יג מזה רב טיבך אשר צפנת לדאיך וגי'.

הנה בכלל עובדי ה' יש ב' בחי'

ומדרגות חלוקת מצד שורש נשמתם למעלה מבחי'
ימין ושמאל דהיינו שבחי' שמאל היא מדת הצמצום

וההסתר בעבודת ה' כמ"ש והצנע לכת כו' במסתרים
תבכה כו' כל העוסק בתורה בסתר כו'. והנה ממדה

זו נמשכה ג"כ בחי' הצמצום והגבול בעבודת ה' כמו
בצדקה להיות נידון בהשג יד והמכובז אל יבזבו

יותר מחומש וכה"ג בת"ת ושאר מצות די לו שיוצא
י"ח מחויב מצורש שחיבתו התורה בפ' לקבוע עתים

כו'. אך בחי' ימין היא מדת הרסד וההתפשטות
בעבודת ה' בהתרחבות בלי צמצום והסתר כלל

כמ"ש ואתהלכה ברחבה כו' וממנה נמשך ג"כ מ"ש
הי'ל זרק מרה בתלמידים כו' (צ"ע. וראה שצ"ל קדם אך

בחי' ימין כו') וגם בלי צמצום וגבול כלל ואין מעצור
לדוח נדבתו בין בצדקה ובין בת"ת ושאר מצות ולא

די לו לצאת י"ח בלבד אלא עד בלי די כו' :

והנה כל איש ישראל ציל כלול מב' בחי' אלו ואין
לך דבר שאין לו מקום ולכן מצינו כמה

דברים מקולי ב"ש ומחומרי ב"ה ללמדנו שאף ב"ש
ששרש נשמתם מבחי' שמאל העליון ולכן היו הנן

להתמיד תמיד בכל איסורי התורה. וב"ה שהיו מבחי'
ימין העליון היו מלמדין זכות להקל ולהתיר איסורי

ב"ש שהיו מותרים מאיסורם ויזכרו לעלות למעלה
אעפ"כ בכמה דברים היו ב"ש מקילין מפני התבליחות

שרש נשמתם שהוא כלול גם מימין וכן שורש נשמת
ב"ה

אגרת הקדש

ב"ה כלול גם משמאל כידוע דרך ומדות קדש העליון
 דלית תמן קיצוץ ופירוד ח"ו וכל המדות כלולות זו
 מזו. ולכן הם מיוחדות זו בזו כידוע ל"ה וכדכתיב
 באברהם שהוא מדת החסד והאהבה עתה ידעתי כי
 ירא אלהים אתה ע"י שלבש מדת הגבורה ויעקב
 את יצחק בנו ויקח את המאכלת כ"ו. ומה שאמר
 הכתוב אברהם אוהבי ופחד יצחק הנה ההפרש
 וההבדל הזה הוא בבחי' גילוי והעלם שבמדת יצחק
 הפחד הוא בבחי' גילוי והאהבה מסותרת בבחי'
 העלם והסתר וההיפך במדת א"א ע"ה והוא שאמר
 דהע"ה מה רב שיבך וגו' כלומר שמדת הטוב והחסד
 אשר היא בבחינת העלם והסתר אצל כל מי ששורש
 נשמתו מבחי' שמאל הנק' בשם יראך כמדת ב"ש.
 הנה אף שהוא טוב הגנוז וצפון אעפ"כ הוא רב וגדול
 מאד כמו מדת הגדולה והחסד ממש שמבחי' ימין
 ושתיהן הן בבחי' גילוי בלי גבול ומדה ושיעור. וז"ש
 מה רב שיבך כלומר בלי גבול ומדה בין הטוב אשר
 צפנת ליראך ובין אשר פעלת לחוסים בך שהם בעלי
 הבפוחן שמבחי' ימין וחסדם וטובם הוא ג"כ בבחי'
 גילוי והתפשטות נגד בני אדם ולא בבחינת צמצום
 והסתר כלל. (ומ"ש ליראך ולא ביראך היינו משום
 שכל מה שהוא בבחינת העלם בכל נשמה הנה בחי'
 זו אינה מלוכשת תוך הגוף במחו ולבו אלא היא
 בבחינת מקף מלמעלה ומשם היא מאירה למחו ולבו
 לעתים הצריכים להתעוררות בחי' זו שתתעורר ותאיר
 למחו ולבו כדי לבא לידי מעשה בפועל ממש).
 ואמר ע"כ אשר רב טוב לבית ישראל הצפון והגלוי

קב   אגרת הקדש

הוא בבחי' בלי גבול ומדה לפי ערך נפשותם המלוכשת
בנוף לכן גם אתה ה' התנהג עמדם במדת הסדך
הגדול בלי גבול ותכלית הנק' רב הסד. דאית הסד
ואית הסד. אית הסד עולם שיש כנגדו ולעומתו
מדה"ד ח"ו למעט ולצמצם הסדו וטובו. אבל הסד
עליון הנק' רב הסד אין כנגדו מדה"ד למעט ולצמצם
הוב הסדו מלהתפשט בלי גבול ותכלית כי הוא
נמשך מבחי' סוכ"ע וטמירא דכל סמירן הנק' כתר
עליון וו"ש תסתירם בסתר פניך וגי' תצפנם בסוכה וגי':

יד לעזורר את האהבה הישנה וחבת אה"ק

להיות בעזרת כרשפי אש מקרב

איש ולב עמוק כאלו היום ממש נתן ה' רוחו עלינו
רוח גריבה בתגוב עם למלאות ידם לה' ביד מלאה
והחבה בריבוי אחד ריבוי מדי שנה בשנה הולך ועולה
למעלה ראש כמדת קדש העליון המאיר לאה"ק
המתחדש ומתרבה תמיד כדכתיב תמיד עיני ה'
אלהיך בה מרשית השנה ועד אחרית שנה והאי
ועד אחרית כו' אינו מוכן לכאורה שדרי באחרית
שנה זו מתחלת שנה שניה וא"כ הל"ל לעולם ועד:
אך הענין יובן ע"פ מ"ש ה' בחכמה יסד ארץ
שיסד הארץ העליונה היא בחי' ממלא כ"ע

והתרחושה היא ארץ חפץ המכוונת כנגדה ממש ונק'
על שמה ארץ החיים הנה הוא נמשך מהמשכת
והארת חכמה עילאה מקד החיים העליונים כדכתיב
החכמה תחיה בעליה וכו' והארה והמשכה זו היא
מתחדשת באור חדש ממש בכל שנה ושנה כי הוא
יחברך וחכמתו אחד בתכלית היחוד ונק' בשם אוא"ם

אגרת הקדש

ב"ה שאין סוף ואין קץ למעלת וגדולת האור והחיות
 הנמשך ממנו יתברך ומחכמתו בעילוי אחד עילוי
 עד אין קץ ותכלית לדום המעלות למעלה מעלה
 ובכל שנה ושנה יורד ומאיר מחכמה עילאה אור
 חדש ומחדש שלא היה מאד עדיין מעולם לארץ
 העליונה כי אור כל שנה ושנה מסתלק לשרשו בכל
 ער"ה כשהחדש מחכמה בו ואח"כ ע"י תקיעת שופר
 והתפלות נמשך אור חדש עליון מבחי' עליונה יותר
 שבמדרגת חכמה עילאה להאיר לארץ עליונה ולחדים
 עליה הם כל העולמות העליונים והתחתונים המקבלים
 היותם ממנה דהיינו מן האור א"ס ב"ה וחכמתו
 המלוכש בה כדכתיב כי עמך מקד חיים באורך
 נראה אור דהיינו אור המאיר מחכמה עילאה מקד
 החיים (וכנודע ל"ח שבכל ר"ה היא הנסירה ומקבלת
 מוחן חדשים עליונים יותר כו') ובפרטי פרטיות בן
 הוא בכל יום ויום נמשכין מוחן עליונים יותר בכל
 תפלת השחר ואינן מוחן הראשונים שנסתלקו אחר
 התפלה רק גבוהין יותר ודרך כלל בכללות העולם
 בששת אלפי שגין כן הוא בכל ר"ה ור"ה. וו"ש תמיד
 עיני ה' אלהיך בה שהעינים הם כינוים להמשכת
 והארת אור החכמה שלכן נקראו חכמים עיני העדה
 ואיירא דא"י חכמים והארה והמשכה זו אף שהיא
 תמידית אעפ"כ אינה בבחי' ומדרגה אחת לברה מימי
 עולם אלא שבכל שנה ושנה הוא אור חדש עליון
 כי האור שנתחדש והאיר בר"ה זה הוא מסתלק
 בער"ה הבאה לשרשו. וו"ש מרשית השנה ועד
 אחרית שנה לברה ולכן כתיב מרשית חסד א' חמו

קבא   אגרת הקדש

על הסתלקות האור שמסתלק בליל ר"ה עד אור
התקיעות שיורד אור חדש עליין יותר שלא היה מאד
עדיין מימי עולם אור עליין כזה והוא מתלבש
ומסתתר בארץ החיים שלמעלה ושלמטה להחיות
את כל העולמות כל משך שנה זו אך גילוי
מהסתר הזה תלוי במעשה התחתונים וטוהם
ותשובתם בעשיית וד"ל :

טו להבין משל ומליצה דברי חכמים
וחידותם בענין הספירות מודעת
זאת בארץ מפי קדושי עליין נ"ע לקרב קצת אל
השכל מאי דכתיב ומבשרי אחזה אלהי שהכוונה
היא להבין קצת אלהותו יתברך מנפש המלוכשת
בבשר האדם וע"פ מארז"ל ע"פ ברכי נפשי וגו' מה
הקב"ה כו' אף הנשמה כו' וע"פ מאמר הזודר ע"פ
ויפח באפיו נשמת חיים מאן הנפח מתוכי נפח ואפיו
נפש דעשיה היא באה מויווג וז"ל דעשיה והמוחן
שלהם שרם בחי' חיה ונשמה חו"ג שהן הן אחוריים
דכלים חו"ג ראצילות שרם אלהות ממש שכתובם
מאד אור א"ס ב"ה המלוכש וגנו בתבמה ראצי'
דאיהו וגרמוזי חד באצילות וע"כ גם בנשמת האדם
מאד אור א"ס ב"ה מלוכש וגנו באור התבמה שבה
להחיות את האדם ומכנה יוכל האדם להבין קצת
בספירות העליונות שכולן מאירות בנשמתו הבלולה
מהן. אך צריך להקדים מה ששמעתי ממדי ע"ה
ע"פ ואגבי עפר ואפר שאמר אברדם אבינו ע"ה על
הארת נשמתו המאירה בטופו מאור חסד עליין והיא
מדתו מדת אהבה רבה (ג"א שבה הו') שהיה אהב

אגרת הקדש

את הקב"ה אהבה גדולה ועליונה כ"כ עד שנעשה מרכבה להקב"ה וסד"א שבח' חסד ואהבה שלמעלה בספירות העליונות היא מעין וסוג מהות מדת אהבה רבה של א"א ע"ה רק שהיא גדולה ונפלאה ממנה למעלה מעלה עד אין קץ וחכלית כנודע ממדות העליונות שאין להם [כ"כ קץ] סוף וחכלית מצד עצמן כי אור א"ס ב"ה מאד ומלוכש בתוכם ממש ואיזו וגרמוזי חד . משא"כ בנשמת האדם המלוכשת בחומר שיש למדותיה קץ וגבול . אבל מ"מ סד"א שמדותיה הן מעין וסוג מדות העליונות ולז"א ואנכי עפר ואפר דכמו שהאפר הוא מהותו ועצמותו של העץ הגשמי שהיה מורכב מד' יסודות ארמ"ע וג' יסודות אמ"ד חלפו והלכו להם וכלו בעשן המתהה מהרכבתן כנודע ויסוד הד' שהיה בעץ שהוא העפר שבו היורד למטה ואין האש שלטת בו הוא הנשאר קיים והוא האפר והנה כל מהות העץ וממש וחומר וצורתו באורך ורחב ועובי שהיה נראה לעין קודם שנשרף עיקרו היה מיסוד העפר שבו רק שאמ"ד כלולים בו כי העפר הוא חומרי יותר מכולן ויש לו אורך ורחב ועובי משא"כ באש ורח וגם המים הם מעט מועיר בעץ וכל ארכו ורחבו ועוביו הכל היה מן העפר והכל שב אל העפר שהוא האפר הנשאר אחרי שנפרדו ממנו אמ"ד והנה כמו שהאפר אין לו דמיון וערך אל מהות העץ הגדול באורך ורחב ועובי קודם שנשרף לא בכמותו ולא באיכותו אף שהוא [הוא] מהותו ועצמותו וממנו נתהוה כך ער"מ אמר אאע"ה על מדתו מדת החסד והאהבה המארה

בו ומלוכשת בגופו דאף שהיא [היא] מדת האהבה
 וחסד העליון שבאצילות המאיר בגשמיות שהיתה
 מרכבה עליונה אעפ"כ בדתה למטה להתלבש
 בגופו ע"י השתלשלות העולמות ממדרגה למדרגה
 על ידי צמצומים רבים אין דמיון וערך מהות אור
 האהבה המאיר בו אל מהות אור אהבה וחסד עליון
 שבאצילות אלא כערך ודמיון מהות העפר שעשה
 אפר אל מהותו ואיכותו כשהיה עין נחמד למראה
 וטוב למאכל עד"מ יותר מזה להבדיל כאלפים הברלות
 רק שדברה תורה כלשון בני אדם במשל ומליצה:
 ודנה כללות הי"ם שבגשמת האדם נדע לכל [בדרך
 כלל. ככ"י ליתא] שהמדות נחלקות בדרך כלל

לוי מדות וכל פרטי המדות שבאדם באות מאחת
 מו' מדות אלו שהן שורש כל המדות וכללותן שהן
 מדת החסד להשפיע בלי גבול ומדת הגבורה לצמצם
 מלהשפיע כ"כ או שלא להשפיע [ג"כ כל עיקר] כלל
 ומדת הרחמים להדם על מי ששייך לשון רחמנות
 עליו והיא מדה ממוצעת בין גבורה לחסד שהיא
 להשפיע לכל גם למי שלא שייך לשון רחמנות עליו
 כלל מפני שאינו חסר כלום ואינו שריר בצעד כלל
 ולפי שהיא מדה ממוצעת נקראת תפארת כמו בגדי
 תפארת עד"מ שהוא בנר צבוע בגוונים הרבה מעורבי
 [בו ככ"י ליתא] בדרך שהוא תפארת וניי. משא"כ בנר
 הצבוע בגוון אחד לא שייך בו לשון תפארת ואח"כ
 בבוא ההשפעה לידי מעשה דהיינו בשעת ההשפעה
 ממש צריך להתיעץ אך להשפיע בדרך שיוכל
 המקבל לקבל ההשפעה כגון שרוצה להשפיע דבר
 הבמה

אגרת הקדש

חכמה ללמדה לבנו אם יאמנה לו כולה כמו שהיא
 בשכלו לא יוכל הבן להבין ולקבל רק שצריך לסדר
 לו בסדר וענין אחד דבר דבור על אופניו מעט מעט
 ובחינת עצה זו נקראת נצח והוד שהן כליות יעצות
 וגם [י"א והן] תרין בעין המבשלים הזרע שהיא
 המפה הנמשכת מהמוח ההיינו דבר חכמה ושכל
 הנמשך משכל האב שלא יזמשך כמו שהוא שכל
 דק מאד במוחו ושכלו רק ישתנה קצת מרקת שכלו
 ויתהווה שכל שאינו דק כ"כ כדי שיוכל הבן לקבל
 במוחו והבנתו והוא ממש עד"מ כמפה היוודת מהמוח
 שהיא דקה מאד [מאד] ונעשית גסה וחזירת ממש
 בכליות ותרין בעין וגם נ"ה נקרא שחקים ורחיים
 ששוחקים מן לצדיקים כמו המוחן [חמים] ברחיים
 עד"מ שמפד הרמים לחלקים דקם מאד כך צריך
 האב להקפזן השכל ודבר חכמה שרוצה להשפיע
 לבנו ולחלקם לחלקים רבים ולומר לו מעט מעט
 במעצות ודעת וגם בכלל בחינת נצח הוא לנצח
 ולעמוד נגד כל מונע ההשפעה והלימוד מבנו מבית
 ומחוץ. מבית היינו להתחוק נגד מדת הגבורה
 והצמצום שבאב עצמו שהיא מעוררת דינים ברצונו
 על בנו לומר שאינו ראוי לכך עדיין (כ"ב גרסא חסר)
 וכד' יסוד היא עד"מ ההתקשרות שמקשר האב
 שכלו בשכל בנו בשעת למודו עמו באהבה ורצון
 שרוצה שיבין בנו ובלעדי זה גם אם היה הבן שומע
 דבורים אלו עצמם מפי אביו [שמדבר בעדו ולומר
 לעצמו. ככ"ק ארמ"י בעל צ"צ נ"ע (ברדוש כי ידעתו סעי' י"ג
 שהעסק עם לשון זה) ליתא תיבות אלו] לא היה מבין כ"כ כמו
 עכשיו

עכשיו שאביו מקשר שכלו אליו ומדבר עמו פא"פ באהבה וחשק שחשק מאד שיבין בנו וכל מה שהחשק והתענוג גדול כך ההשפעה והלימוד גדול שהבן יוכל לקבל יותר והאב משפיע יותר כי ע"י החשק והתענוג מתרבה ומתגדל שכלו בהרחבת הדעת להשפיע וללמד לבנו (וכמו עד"ם בגשמיזת ממש רבוי הדע הוא מחב החשק והתענוג וע"ז ממשך הרבה מהמוח ולכן המשילו הכמי האמת ליוזג גשמי כמו שית'). והנה מדות אלו הן כח' חיצוניות שבנפש ובתוכן מלוכשות מדות פנימיות שהן כח' אח"כ כ"י' והיינו עד"ם באב המשפיע לבנו מחמת אהבתו ומונע השפעתו מפתרו ויראתו שלא יבא לידי מכשול ח"ו. ומקור ושדש מדות אלו הפנימיות והחיצוניות הוא מחב"ד שבנפש כי לפי שכל האדם כך הן מדותיו כנראה בחוש שהקמן שהחב"ד שלו הן בבחי' קטנות כך כל מדותיו הן בדברים קטני הערך וגם בגדולים לפי שכלו יתולל איש כי לפי רוב חכמתו כך הוא רוב אהבתו וחסדו וכן שאר כל מדותיו פנימיות וחיצוניות מקורן הוא מחב"ד שבו והעיקר הוא הדעת שבו הנמשך מבחי' הח"ב שבו כנראה בחוש כי לפי שינוי דעות בני אדם זה מזה כך הוא שינוי מדותיהם. והנה כ"ז הוא רק עד"ם לבד כי כ"ז הוא בנפש השכלית התחתונה שבאדם הבאה מקליפת נוגה אך באמת לאמתו בנפש העליונה האלוהית שהיא חלק אלוה ממעל כל המדות פנימיות וחיצוניות הן לה' לבדו כי מחמת אהבת ה' ומחב הפע לדבקה בו הוא הפך חסד כד' לדבוק

אגרת הקדש

לדבוק במדותיו כמאח"ל ע"פ ולדבקה בו הדבק
 במדותיו וכן במדת הגבורה להפרע מן הרשעים
 ולענשם בעונשי התורה וכן להתגבר על יצרו ולקדש
 א"ע במותר לו ולעשות גדר וסייג לתורה מפני פחד
 ה' ויראתו פן יבא לידי חטא ח"ו וכן לפאר את ה'
 ותורתו בכל מיני פאר ולדבקה בשבחיו בכל בחי'
 נפשו דהיינו בהתבוננות שכלו ומחשבתו גם בדיבורו
 וכן לעמוד בנצחון נגד כל מונע מעבודת ה' ומלדבקה
 בו ונגד כל מונע מלהיות כבוד ה' מלא את כל הארץ
 כמלחמת ה' אשר נלחם דהע"ה וכן להשתחוות
 ולהודות לה' אשר מחיה ומתוה את הכל והכל בפל
 במציאות אצלו וכולא קמיה כלא חשיב וכאין ואפס
 ממש ואף שאין אנו משיגים איך הוא הכל אפס
 ממש קמיה אעפ"כ מודים אנתנו בהודאה אמיתית
 שכן הוא באמת לאמיתו ובכלל זה ג"כ להודות לה'
 על כל הטובות אשר גמלנו ולא להיות כפוי טובה
 ח"ו ובכלל זה להודות על כל שבחיו ומדותיו ופעולותיו
 באצי' ובריאות עליונים ותחתונים שהם משובחים עד
 אין תכלית [ג"כ חקר] וגאים וראים אליו ית' וית' והוא
 מל'שון תוד והוד וכן במדת צדיק יסוד עולם להיות
 נפשו קשורה בה' חיי החיים ולדבקה בו בדביקה
 וחשיקה בחשק ותענוג נפלא ובמדת מל' לקבל עליו
 עול מלכותו ועבודתו כעבודת כל עבד לאדונו באימה
 ובידאה ומקור ושורש כל המדות הן מתב"ד דהיינו
 החכמה היא מקור השכל המשיג את ה' וחכמתו
 וגדולתו ומדותיו הקדושות שמנהיג ומחיה בהן כל
 העולמות עליונים ותחתונים ובינה היא ההתבוננות

בהשגה

אגרת הקדש קבר

בהשגה זו באורך ורחב ועומק בינתו להבין דבר מתוך דבר ולהוליד מהשגה זו תולדותיה שהן מרות אהוי"ד ושאר מרות הגולדות בנפש האלהית המשכלת ומתבוננת בגדולת ה' כי לגדולתו אין חקר ויש בחי' גדולת ה' שע"י התבוננות הנפש האלהית בה תפול עליה אימתה ופחד שהיא יראה תתאה שהיא בחינת מלכות ויש בחי' גדולת ה' שממנה באה יראה עילאה יראה בושת ויש בחינה שממנה באה אהבה רבה ויש בחינה שממנה באה אהבה זוטא וכן במדות החיצוניות שהן חסד כו' ובכולן צריך להיות מלוכש בהן בחינת הדעת שהוא בחינת התקשרות הנפש הקשורה ותקעה בהשגה זו שמשגת איזה ענין מגדולת ה' שממנה נולדה בה איזה מדה מהמדות כי בהיסח הדעת כרגע מהשגה זו מסתלקת ג"כ המדה הגולדה ממנה מהגילוי בנפש אל ההעלם להיות בה בכח ולא בפועל ולכן נקרא הזיווג ברשון דעת מפני שהוא לשון התקשרות וזהו בחי' דעת תחתון [י"א הדעת התחתון] המתפשט במדות ומתלבש בהן להתחותן ולקיימן ויש בחינת דעת העליון שהוא בחינת התקשרות וחיבור מקור השכל המשיג עומק המושג שהוא כנקודה וכברק המבריק על שכלו שיתפשט למטה ויבא עומק המושג לידי הכנה בהרחבת הביאור באורך ורחב שהיא בחינת בינה הנק' רחובות הנדר כמו שיתבאר במקומו:

לאנשי ק' וכו'

מזו אהובי" ארזי ורעיי אשר כנפשי הנה לא
נעלם ממני צוק העתים אשר
נתולדלה

אגרת הקדש

נתדלדלה הפרנסה ובפרט הידועים לי ממתיכם אשר
 מטה ידם בלי שום משען ומשענה וממש לווים
 ואוכלים ה' ירחם עליהם וירחיב להם בצר בקרוב ועם
 כל זה לא טוב הם עושים לנפשם לפי הנשמע אשר
 קפצו ידם הפתוחה מעודם עד היום הזה ליתן ביד
 מלאה ועין יפה לכל הצטרכות ההכרחיים לדי מחסורי
 האביונים נקים אשר עיניהם נשואות אלינו ואם אנו
 לא נרחם עליהם ח"ו מי ירחם עליהם וחי אחד עמך
 כתיב ולא אמרו חיך קדמין אלא כשביד אחד קיתון
 של מים וכו' שהוא דבר השנה לשניהם בשנה לשתות
 להשיב נפשם בצמא. אבל אם העני צריך לחם לפי
 המסך ועצים וכסות בקרה וכה"ג כל דברים אלו קדמין
 לכל מלבושי כבוד וזבח משפחה בשר ודגים וכל
 ממעמים של האדם וכב"ב ולא שייך בזה חיך קדמין
 מאחד שאינן חיי נפש ממש כמו של העני שזה
 בשנה ממש כדאיתא בנדרים דף פ'. והנה זה עפ"י
 שורת הדין גמור. אבל באמת גם אם הוא ענין דלא
 שייך כ"כ ה"ט ראוי לכל אדם שלא לדקדק להעמיד
 על הדין רק לדחוק חייו וליכנס לפני ולפנים משורת
 הדין ולדאוג לעצמו ממארח"ל שכל המדקדק בכך סוף
 בא לדי כך ח"ו וגם כי כולנו צריכים לרחמי שמים
 בכל עת באתערותא דלתתא דוקא בכל עת ובכל
 שעה לעורר רחמינו על הצריכים לרחמים וכל המאמץ
 לבנו וטובש רחמינו יהיה מאוזה מעם שיהיה גורם כך
 למעלה לכבוש וכו' ח"ו ומה גם כי אדם אין צדיק
 בארץ אשר יעשה טוב תמיד ולא יחטא והצדקה
 מכפרת ומגינה מן הפורענות וכו' ולזאת היא רפואת

אגרת הקדש קנה

הגוף ונפש ממש אשר עוד בעד עוד וכל אשר לאיש יתן בעד נפשו בשגם אנו מאמינים בני מאמינים כי הצדקה אינה רק הלואה להקב"ה כדכתיב מלוא ה' חונן דל ונמולו ישלם לו בכפליים בעולם הזה רשכר כל המצות ליכא בעוה"ז לבר מצדקה לפי שהוא טוב לבריות כראיתא בקדושין ס"פ קמא וגם יש לחוש לעונש ח"ו כשחבריו נמנים לדבר מצוה והוא לא נמנה עמהם כנודע ממארח"ל ולשומעים יונעם ותבוא עליהם ברכת טוב בכל מילי דמיטב המיבה ה' לטובים וישרים כנפשם ונפש הדו"ש מכל לב ונפש:

יז נודע דבאתערותא דלתתא שהאדם מעורר בלבו מדת החסד והתמנות על כל הצרכים לרחמים אתערותא דלעילא לעורר עליו רחמים רבים ממקור הרחמים להשפיע לו הפירות בעוה"ז והקן לעוה"ב. פי' הפירות היא השפעה הנשפעת ממקור הרחמים וחיי החיים ב"ה ונמשכת למטה מטה בבחינת השתלשלות העולמות מלמעלה למטה כו' עד שמתלבשת בעוה"ז הנשמי בבני חיי ומזוני כו' והקן הוא כמ"ש רחבה מצותך מאד והל"ל מצותך לשון רבים (וגם לשון רחבה אינו מובן) אלא מצותך דייקא היא מצות הצדקה שהיא מצות ה' ממש מה שהקב"ה בכבודו ובעצמו עושה תמיד להחיות העולמות ויעשה לעתיד ביתר שאת ועו וכמ"ש ושמרו דרך ה' לעשות צדקה כו' כמו דרך שהולכים בה מעיד לעיד עד"מ. כך הצדקה היא בח' גילוי והארת אור א"ס ב"ה טובב כל עלמין שיאיר ויתגלה עד עוה"ז באתערותא דלתתא בתורת צדקה וחסד תנם לעתיד בתחיית

אגרת הקדש

בתחיית המתים ביתר שאת ויתר עז לאין קץ מבחינת גילוי (הארה) [ההארה] בג"ע התחתון והעליון שהרי כל גשמות הצדיקים והתנאים והנביאים שהם עתה בג"ע העליון בחם המעלות יתלבשו בגופתיהם לעתיד ויקומו בזמן התחייה ליהנות מזיו השכינה לפי שההארה והגילוי שבג"ע היא בחינת ממלא כל עלמין שהוא בחינת השתלשלות ממדונה למדונה ע"י צמצומים עצומים וכמארז"ל ביו"ד נברא עוה"ב והיא בחינת חכמה עילאה הנקראת ערך העליון המשתלשלת ומתלבשת בכל העולמות כמ"ש כולם בחכמה עשיה כו' והחכמה תחי' כו' ובג"ע היא בבחינת גילוי ההשגה לכל חר לפום שיעורא דירי' כגודע שעונג הנשמות בג"ע הוא מהשגת סודות התורה שעסק בעוה"ז בנגלה כדאיתא בזה"ק פ' שלח ובגמ' בעובדא דרבה בר נחמני. אבל גילוי ההארה שבתתה"מ יהי מבחינת סיבב כל עלמין שאינה בבחינת צמצום ושיעור וגבול אלא בלי גבול ותכלית כמ"ש בלק"א פמ"ח ביאר ענין סוכ"ע שאינו כמשמעו כמו עיגול ח"ו אלא שאינו בבחי' התלבשות וכו' וע"ש היטב. והו שארז"ל ועטרותיהם בראשיהם ונהנין כו' עפ"ה היא בחינת מקיף וסיבב ונקרא כתר מלשון כותרת והוא בחי' ממוצע המחבר הארת המאציל א"ס ב"ה להנאצלים ולעתיד יאיר ויתגלה בעוה"ז לכל הצדיקים שיקומו בתחייה (ועמך כולם צדיקים כו'). וזה שארז"ל עתידים צדיקים שיאמרו לפניהם קדוש כי קדוש הוא בחי' מובדל שאינו בגדר השגה ודעת כי הוא למעלה מעלה מבחינת החכמה ודעת שבג"ע כי החכמה

מאין תמצא כתיב הוא בחינת כתר עליון הנקרא אין בזה"ק והשפעתו והארתו בבחינת גילוי הוא דוקא כשהנשמה התלבש בנוף וך וצה אתר התחי' כי נעוץ תחלתן בסופן דוקא וסוף מעשה במחשבה תחלה כו' כנודע. אך א"א להגיע למדרגה זו עד שיהא בג"ע תחלה להשיג בחינת חכמה עילאה (כו') [אשר י"ל כל חד] כפום שיעורא דיליה ופל תורה מחייו והקיצות היא תשיחך כו' וד"ל. וזהו רחבה מצותך מאד היא מצות הצדקה שהיא כלי ושמח רחב מאד להתלבש בה הארת אור א"ס ב"ה (וכמ"ש לבושו צדקה) אשר יאיר לעתיד בבחינת בלי גבול ותכלית בחסד הנם באתערותא דלתתא זו הנק' דרך ה' וזהו לשון מאד שהוא בלי גבול ותכלית. אבל לכל תכלה ראיתי קץ תכלה היא מלשון כלות הנפש שבג"ע שהיא בבחי' קץ ותכלית וצמצום כנ"ל ולכל תכלה הוא לפי שיש כמה וכמה מעלות ומדרגות ג"ע זה למעלה מזה עד רום המעלות כמ"ש בלקושי הש"ס מהאריו"ל בפ"י מארז"ל ת"ח אין להם מנוחה כו' שעולים תמיד ממדרגה למדרגה בהשגת התורה שאין לה סוף כו' עד אתר התחי' שיהיה להם מנוחה כו' :

יח כתיב מה יפית ומה נעמת אהבה בתענוגים.

הנה ב' מיני אהבות הן הא' אהבה בתענוגים והיינו שמתענג על ה' עונג נפלא בשמחה רבה ועצומה שמחת הנפש וכלותה בטעמה כי טוב ה' ונעים נעימות עריבות עד להפליא מעין עזה"ב ממש שנתעין כו' וע"ז כתיב שמחו צדיקים בה' ולא כל אדם וזכה לזה וזו היא בחינת כהנא ברעותא

אגרת הקדש

דלכא שבזוה"ק וע"ז נאמר עבודת מתנה וגו' והור
 הקרב וגו' כי אין הרך להשיגה ע"י יגיעת בשר כמו
 הידאה ששואלין עליה יגיעת ביראה ואוי לבשר שלא
 נתייגע ביראה כמ"ש בר"ח וכתוב ביראה אם תבקשנה
 ככסף וגו' מלמד שצדיקה יגיעה רבה ועצומה כמחפש
 אחר אוצרות. אבל אהבה רבה זו [אהבה בתענוגים]
 נופלת לאדם מאליה מלמעלה בלי שיכין ויכוון לה
 אך ורק אחר שנתייגע ביראת הרוממות והגיע לחכלית
 מה שזכר להשיג ממנה לפי בחינת נשמתו אוי ממילא
 באה האהבה בתענוגים מלמעלה לשכון ולהתייחד
 עם היראה כי דרכו של איש לחזר בו' כמ"ש בלק"א.
 והשנית היא אהבה ותאוה שהנפש מתאוה ואוהבת
 וחפיצה לדבקה בה' לצורך בצורך החיים וקרכת אלהים
 טוב לה מאד וכו' תחפ"ן ורע לה מאד להתרחק ממנו
 ית' ח"ז להיות מחיזה של בחול מהדחוינים מפסקת
 ח"ז ואהבה זו היא מוסתרת בלב כלל ישראל אפילו
 ברשעים וממנה באה להם התרפה אך מפני שהיא
 מוסתרת ונעלמה בבחינת גלות בטוף הרי הקליפה
 יכולה לשלוט עליה וזהו רוח שמות המחפ"א לאדם
 וע"כ עבודת האדם לקנו היא להתחזק ולהתגבר על
 הקליפה בכל מכל כל דהיינו מתחלה לגרשה מהנוף
 לגמדי ממחשבה דו"מ שבמחשבה ולשון ורמ"ח אברים
 ואח"כ יוכל ג"כ להוציא ממסגר אסיר בחזק יד דהיינו
 להיות חזק ואמין לבו בגבורים להיות האהבה
 המסתרת נגלית בגילוי רב בכל כחות חלקי הנפש
 שבטוף דהיינו העיקר בשכל ובמחשבה שבמחשבה שהשכל
 יחשב ויתבונן תמיד כפי שכלו והשכלתו בבורא

יתברך

יתברך איך שהוא חיי החיים בכלל וחיי נשמתו בפרט וע"כ יכסוף ויתאוו להיות דבוק בו וקחב אליו כוסף טבעי כבן הכסף להיות תמיד אצל אביו וכמו אש העולה למעלה תמיד במבעה למקורה וכל מה שתמיד לחשוב בשכלו כוסף זה ככה יתגבר ויתפשט כוסף זה גם בפיו ובכל אבריו לעסוק בתורה ומצות לדבקה בהם בה' ממש דאורייתא וקב"ה כולא חד ועל כוסף זה שבגילוי רב כתיב צמאה נפשי וגו' כאדם הצמא למים ואין לו תענוג עדיין כלל וגם על כוסף זה ואהבה זו המוסתרת בנו אנו מעתירים לה' להיות בעזרנו להוציאה ממסגר ושיהיה הלב מלא ממנה לבריה ולא חכנס צדחה בביתה שהיא תאות עוה"ז רק שתהיה היא עקרת הבית למשול בצדחה ולגרשה הרוצה ממתח"מ עכ"פ הגם שלא יוכל לשלחה לגמרי מלבו עכ"פ תהיה היא מוסתרת בבחי' גלות ועבודות לעקרת הבית גברתה להשתמש בה לדברים הכרחים לה לבר כאבילה ושחיה כדכתיב בכל דרכי דעהו:

ימי עושה אור כשלמה וגו' . הנה בלקמי

תורה של הארז"ל פ' כי תשא

ופ' ויקרא כתב כי השנת מרע"ה לא היתה בבחונת פנימיות דחכמה עילאה הנקרא אבא דאצי' וכ"ש בספירת הברך שלמעלה ממנה הנקרא א"א כ"א בבחי' אחריים דחכמה המלוכשת בבינה המתלבשת בז' ספירות התחתונות שנק' ו"א סוד התורה ומתפשטת עד סוף ד' ספירות התחתונות שהן נהי"ם ושם היתה השנת נבואתו בבחי' פנימיות דהיינו מבחי' פנימיות דנהי"ם . אבל למעלה מנהי"ם לא היתה לו שום השגה

אגרת הקדש

בפנימיות כ"א בבחי' אתוריים החכמה המלוכשת
בבניה המלוכשת ומתפשטת תוך פנימיות דנהי"ם
בסוד נבילות חכמה שלמעלה תורה שהיא בבחי' ו"א
וכדכתיב וראית את אתורי לפני לא ירא ע"ש ובשער
הנבואה פ"א. ולכאורה יש להפליא הרי נאמר ולא
קם נביא עוד בישראל כמשה ואיך השיג האריזל
יותר ממנו ודרש כמה החשים בבחי' פנימיות אפילו
בספירות ומדרגות רבות שלמעלה מהחכמה וכתר
דאצילות. אך הענין הוא פשוט ומבין לכל שיש הפרש
גדול בין השגת חכמי האמת כרשב"י והאריז"ל שהיא
השגת חכמה ודעת ובין השגת מרע"ה ושאר הנביאים
כנבואה המבונה בכתוב בשם ראיה ממש וראית את
אתורי ואראה את ה' וירא אליו ה' ואף שזהו דרך
משל ואינה ראיית עין בשר גשמי כמש. ט"ם הנמשל
צ"ל הומה למשל וכתרגום וירא אליו ה' ואתגליא ליה
וכי שהוא בחי' התגלות שנגלה אליו הנעלם ב"ה
בבחי' התגלות משא"כ בהשגת חכמי האמת שלא
נגלה אליהם הוי' הנעלם ב"ה בבחי' התגלות רק
שהם משיגים תעלומות חכמה הנעלם [כ"א בנעלם]
ומפלא מהם ולכן אמרו חכם עדיף מנביא שיכול
להשיג בתבנתו למעלה מעלה ממדרגת שזוכלו
ליד למטה בבחי' התגלות לנביאים כמראה נבואתם
כי לא יוכלו לירד ולהתגלות אליהם רק מדרגות
התחתונות שהן נהי"ם שהן הן הזורדות תמיד ומתגלות
מהמשפיע להמקבל בבחי' מוחין וחיות כידוע ל"ח
שהנהי"ם של העליון מתלבשים בתחתון להחיותו שהן
הן כלי ההשפעה והורדת החיות מהעליון לתחתון בכל
השלמות

אגרת הקדש

קכח

העולמות והמדרגות ולכן ג"כ הן הן המתגלות לנביאים בבחי' התגלות ממש ובתוכן מלוכש אור הבינה שהיא בחי' הבנת האלהות מאור [י"א ואור] א"ס ב"ה ובתוכה מלוכשים אחריים דהכמה שהיא מדרגה שלמעלה מהשכל וההבנה באלהות ב"ה כי שם חכמה מורה על מקור השכל וההבנה ולכן אמרו בזהר דאורייתא מחכמה נפקת כי טעמי מצות לא נתגלו והם למעלה מהשכל וההבנה . וגם באיזהו מקומן שנתגלה ונתפרש איזה טעם המוכן לנו לכאורה אין זה הטעם המוכן לנו לבחן תכלית הטעם וגבולו אלא בתוכו מלוכש פנימיות ותעלומות חכמה שלמעלה מהשכל וההבנה וכן בכל דיבור ודיבור שיצא מפי הקב"ה לנביאים הכתובים בתנ"ך הן דברי תוכחה והן סיפורי מעשיות מלוכש בתוכם בחינת חכמת אלהות שלמעלה מהשכל וההבנה כנראה בחוש מענין הקרי והכתיב כי הקרי הוא לפי ההבנה הנגלית לנו והכתיב הוא למעלה מהשכל וההבנה שתיבה זו ככתיבתה אין לה לבוש בכחינת ההבנה ובקריאתה בפה יש לה לבוש וכן הענין באותיות גדולות שבתנ"ך שהן מעלמא עילאה ומאירות משם בגילוי בלי לבוש כשאר האותיות . והנה בחי' חכמת אלהות ב"ה המלוכשת בתרי"ג מצות התורה נק' בשם בחינת אחריי' דהכמה כי כל אחריים שבספירות הן מדרגות התיצנות והתתהונות במעלה שבספירה זו מה שזיכלו לירד ולהתפשט למטה להתלבש בברואים להחיותם ובחי' הפנים היא הספירה עצמה המיוחדת במאצילה א"ס ב"ה בתכלית היחוד כגון ד"ם ספירת חכמה שהיא מיוחדת במאצילה

אגרת הקדש

א"ם ב"ה בתכלית היחוד כי הקב"ה וחכמתו אחד (כמ"ש לעיל) ומה שמאיר ומתפשט מחכמתו ית' למצה בתחתונים שהם בעלי גבול ותכלית ומתלבש בהם נק' אחוריים ונק' ג"כ בחי' עשיה שכאצי' פי' עד"מ כמו שבאדם התחתון שיש בגשמיו ה' מדרגות זו למטה מזו שהן בחי' השכל והמדות ומחשבה ודבור ומעשה והמעשה היא התחתונה שכולם שהחיות המתפשט מתגשמה ומלוכש בכח המעשה הוא כאין לגבי החיות המתפשט ממנה ומלוכש בכח הדבור שהוא כאין לגבי החיות המתפשט ממנה ומלוכש במחשבה ומדות ושכל כן עד"ו ממש היא בחי' חכמתו ית' מה שיוכל להתפשט ממנה (להשפיע) [להתלבש] בתחתונים כולם הם כאין לגבי בחינת פנים המיוחד במאציל ב"ה דכולא קמיה כלא חשיב וההשפעה לכל הנבראים כולם שהם בעלי גבול ותכלית נחשבת ירידה וצמצום כביכול לגבי המאציל א"ם ב"ה עד"מ כמו שנחשבת ירידה וצמצום לשכל האדם המשכיל המצומצם באיזה עשיה גשמיות וחזמרת ממש ולכן משה רבינו ע"ה שהשיג עד אחוריים דחכמה וזה שתנתן ע"י התורה שהיא גובלות חכמה שלמעלה פי' מה שגובל ממנה ויורד למטה ומתלבש בתורה גשמיות שלנו שעיקרה ותכליתה הוא קיום המצות ל"ת ועשה בפועל ומעשה ממש כמאמר היום לעשותם וגדול תלמוד שמביא לידי מעשה והלומד שלא לעשות נוח לו שנהפכה שלייתו וכו' וכל אדם מכרח להתגלגל עד שיקיים כל התרי"ג מצות בפועל ממש כנדע מהאריז"ל:

האחתיות

קכט   אגרת הקדש

האותיות הנגלות לנו הן במעשה דבור ומחשבה.
דמעשה הן תמונת האותיות שבכתב
אשורי שבס"ת. ואותיות הדבור נתקקות בהבל וקול
המתחלק לכ"ב חלקים שנים זה מזה בצורתן. שהיא
הברת ומבטא הכ"ב אותיות בכל לשון. כי אין הפרש
בין לה"ק ובין שאר לשונות במדות הברת האותיות
כ"א בצירופן. ואותיות המחשבה הן ג"כ בכל לשון
שאדם מחשב תיבות ואותיות הלשון שהן כ"ב לבר.
רק שבמחשבה יש בה ג' מיני בחי' אותיות. שהרי
כשזואה בס"ת תמונת האותיות הן מצטיירות במחשבתו
זה נקרא בחינת עשי' שבמחשבה. וכן כאשר שומע
אותיות הדבור הן נרשמות במחשבתו ומתהדר בהן
וזה נקרא בחינת דבור שבמח' ובחי' יצירה. ואותיות
המחשבה לברה בלי הרהור אותיות הדבור נק' מח'
שבמחשבה. בחי' בריאה. והנה אותיות הדבור ממש
הן מתהוות ומקבלות חיותן מאותיות אלו עצמן
שבמח'. ואף שלפעמים מדבר אדם ומתהדר בדבר
אחר. הרי אינו יכול לדבר כ"א אותן דבורים וצירופים
שכבר דברם והיו במחשבתו פעמים רבות מאד ונשאר
בדיבורים וצירופים אלו הרשימו מהמחשבה שנכנסה
בהם פעמים רבות. וזהו בחי' אחוריים וחיזוניות נה"י
מפרצוף העליון שנכנס בתחתן להיות לו בחי' מוחין
וחיות כנודע :

כ אידו וחיהו חד איהו וגרמוהי חד בהון .
(פי' ע"ס דאצילות חיהו הן האורות
וגרמוהי הן הכלים שכולן אלקות משא"כ בבי"ע טו).
וצריך להבין היטב איך הא"ס חד עם גרמוהי הן
הכלים

אגרת הקדש

הכלים הרי הכלים הן בבחי' גבול ותכלית כמ"ש בע"ח. אמנם הכוונה היא לומר שהן אלקות לברוא יש מאין כמו הא"ס ולא בבחי' השתלשלות עילה ועלול לבר ומ"ש הרמ"ק ענין השתלשלות עילה ועלול וכ"ה בווה"ק פ' בראשית היינו בהשתלשלות הספירות בספירות עצמן (בבחי הכלים) שנקראות בלי מה בס"י שאינן בבחי' יש ומהות מושג וכמו הא"ס דלית מחשבה תפיסא ביה כלל וכמ"ש לפני לא יראו ונבואת משה רבינו ע"ה והשגתו היתה מפרק עליון הנצח דז"א ובהשתלשלות העלול הוא מוקף מהעילה ובטל במציאות אצלו כזו השמש בשמש כמ"ש בפרדס מהרמ"ק ואף גם צמצומים רבים מאד לא יועילו להיות גשם עב כעפר מהשתלשלות הרוחניות משכלים נבדלים אפילו של המלאכים אלא להיות רוח הבהמה מפני שור כמ"ש במ"א וע"ש ויש מאין נקרא בריאה בלה"ק והגם שהיש הנברא הוא ג"כ כלא חשיב קמיה דהיינו שבטל במציאות לגבי הכח והאור השופע בו מהכלים דיי"ס דאבי"ע שהקן אור א"ס ב"ה מאיר בהם וכזו השמש בשמש כמ"ש בלק"א ח"ב. היינו קמיה דוקא שהיא ידיעתו ית' מלמעלה למטה. אבל בידיעה שממטה למעלה היש הנברא הוא דבר נפרד לגמרי בידיעה והשגה זו שממטה כי הכח השופע בו אינו מושג כלל וכלל וגם אין ערוך זה לזה כלל וכלל לא מיניה ולא מקצתיה מהערך שמהעלול אל העילה שהעלול יודע ומשיג איזה השגה בעילתו ובטל אצלו ע"י ידיעה והשגה זו וגם במהותם ועצמותם אין הפרש גדול כ"כ

רק שזה עילה וזה עלול ולא מינה ולא מקצתיה
 מההפך שבין מהות היש הנברא למהות הבח והאור
 השופע בו להותו מאין ליש ולכן נקרא יש מאין דוקא
 והנה ראשית היש הנברא ותחילתו הן הכלים די"ם
 דבי"ע וגם האורות נפש רוח ונברא מבחי' הנשמה
 די"ם דבי"ע שהוא אלקות והן הלמ"ד כלים דמל'
 דאצילות וכן באצילות מחיצוניות הכלים די"ם דאצי'
 שהן אלקות נבראו ההיכלות דאצילות שמתלבש בהן
 בחי' העיגולים די"ם וגם גופות המלאכים דאצי' שהן
 בחי' יש וכמ"ש ובמלאכיו ישים תהלה. שאינן בבחי'
 כיסל לגמרי כעלול לגבי עילתו אך נשמות המלאכים
 שיצאו מזיווג הנשיקין וכן נשמת האדם שיצאו מזיווג
 דזו"ג דאצי' קדם שירדו לבי"ע אינן בכלל יש ודבר
 נפרד בפ"ע אלא הן מעין בחי' אלקות בצמצום עצום
 ובעין הכלים די"ם דאצי' שהן בבחי' גבול ע"י צמצום
 אור הא"ס הוא הקו המלוכש בנר"ג שלהם וכמו
 צמצום הראשון להיות חלל וכו' (ואף גם לאחר
 שירדו הנר"ג דאצי' לעולם הזה לצדיקים הראשונים
 אפשר שלא נשתנה מהותן להיות דבר נפרד מאלקות
 ולכן היו מסתלקות כשרצו להפוא במרם יחפאו וקרוב
 לומר שגם האלפים ורבבות עלמין דיתבא בגולגלתא
 דא"א וד"א אינן עלמין ממש כעין ההיכלות דאצי'
 ובחזו"ת יש אלא כעין נשמות המלאכים שיצאו מזיווג
 הנשיקין ונקראו עלמין לגבי בחי' הגולגלתא ודיקנא)
 אך אינן אלקות ממש לברוא יש מאין מאד שכבר
 יצאו ונפרדו מהכלים די"ם שבהן מלוכש הקו מאד
 א"ס שהאור הוא כעין המאור הוא מהותו ועצמותו

אגרת הקדש

של המאציל ב"ה שמציאותו הוא מעצמותו ואינו עלול מאיזה עילה שקדמה לו ח"ו ולכן הוא לבדו בכחו ויכלתו לברוא יש מאין ואפס המוחלט ממש בלי שום עילה וסיבה אחרת קודמת ליש הזה וכדי שיהיה היש הזה הנברא בכח הא"ס בעל גבול ומדה נתלבש אור א"ס בכלים ד"ס דאצילות ומתייחד בתוכן בתכלית היחוד עד דאיהו וגרמוהי חד לברוא בהן ועל ידן ברואים בעלי גבול ותכלית ובפרט ע"י התלבשותן בבי"ע. אמנם מודעת זאת שעיקר התהוות היש ודבר נפרד לגמרי הוא ממל' דאצילות שנעשה עתיק דבריאה כי אין מלך בלא עם וכו' וגם ריבוי הנבראים והתחלקותן שנבראו בכח הא"ס יחיד ומיוחד בתכלית הוא ע"י ריבוי האותיות היוצאין ממל' פי ה' וברוח פיו כל צבאם וה' מוצאות הפה הן מה"ג דנק' ולזאת נקראת עלמא דאתגליא כי בה נגלה כח אור אין סוף לברוא יש מאין שלא ע"י עילה ועלול אבל מ' ספירות הראשונות נאצלו בהשתלשלות עילה ועלול ואור הא"ס הוא מלוכש בחכמה לברדה. וז"ש נעוץ תחלתן בסופן כי כתר הוא ממוצע בין המאציל לנאצלים ויש בו כד' האחרונה של הא"ס ולכן נקרא כתר מלכות כי אין כתר אלא למלך וגם כי בחי' אחרונה דא"ס היא מל' דאין סוף ולכן גם המל' דאצי' נקרא כתר מכמה למעלה ומה גם כי בריאת הגשמות מכנה להיות יש ודבר נפרד כפ"ע בעולם הבריאה ונקרא בשם לידה כקריעת י"ס דבעתיקא תליא וגם כל גידול הגשמות כל ו' חדשים מזיווג של שמיני עצרת עד שביעי של פסח הוא כמו גידול ז"ג

קרא   אגרת הקדש

בבטן אימא עילאה שהוא ע"י אורות עליונים מאימא
עילאה ומלמעלה למעלה עד אין סוף המתלבש בה
כל מ' או ז' ירחי לידה. וככה הוא בבריאת נשמות
ומלאכים לעולם הבריאה וגם כל עיקר ושרש הטיפה
שמקבלת ומתעברת מו"א הוא ממוחן דאו"א ובכל
זיווג נמשכת לאו"א מא"א וע"י ומלמעלה למעלה עד
אין סוף רק שהכל בהעלם במוחן עד לידת הנוק'
הנשמות והמלאכים וההיכלות לעולם הבריאה. נמצא
שהו גילוי אור א"ס ממש ע"י העיבור והלידה. ובוה
יובן היות המצות במל' ה' של שם הוי' והתורה בו"א
וא"ו של שם הוי'. הגם שלמעלה בא"א המצות הן
בגלגלתא בלבנונית היא האורחא דכפלגותא דשערי
דמתפלגא לתרי"ג אורחין דאורייתא שבז"א ושרש
התורה דנפקא מח"ע הוא במו"ס דא"א והיינו החכמה
דטעמי המצות אלא שהוא כחותם המתהפך ונעוץ
תחלתן בסופן הוא כה הא"ס ב"ה לברוא יש מאין
ולא ע"י עילה ועלול שיהיה העלול מוקף מעילתו
ובטל במציאות רק יהיה היש דבר נפרד מאלקות
בכדי שיהיה המאציל ב"ה מלך על כל הנפרדים ע"י
שקיימו מצותיו שיצוה עליהם וסוף מעשה במחשבה
תחלה ולכן אמרו בירושלמי ולית ליה לר"ש שמפסיק
ללולב וכו' וכל הלומד שלא לעשות נוח לו שנתהפכה
שלייתו ע"פ וכו' כי השליא נוצרה תחלה מהטיפה
והיא לבדה היתה עיקר הולד עד מ' יום שהתחילה
צורת הולד. וככה המצות הן עיקר התורה ושרשה
גם שהמצוה היא נופנית והתורה היא חכמה רק
שזה בחיצוניות וזה בפנימיות וכדלקמן. והנה כמו"כ

אגרת הקדש

מזיווג ז"ן דבי"ע נבראו מאין ליש כל הנבראים
 והנוצדים והנעשים ע"י אור הנשמה שבתוכן שהיא
 אלקות מהכלים די"ס דמל' דאצ' וגם בתוכה הארת
 הקו דאור א"ס המלוכש באצ' עד הפרסא והארת
 הקו שהיה מאור בכלים די"ס דמל' בקע הפרסא
 עמהם ומאיר בהם בבי"ע כמו באצילות ממש וכן
 גם הקו בעצמו המלוכש בסיום וסוף נה"י דא"ק שהוא
 סוף רגלי היושר שלו המסת"מים במל' דעשה הנה
 הארת הקו מאירה משם ומתלבשת באור הנשמה
 די"ס דבי"ע שהוא אלקות והארה דהארה מתלבשת
 בנפש רוח די"ס דבי"ע ואף גם בכל הכלים שלהם
 והארה דהארה דהארה הוא בכל הנבראים ונוצדים
 ונעשים כמ"ש הימים וכל אשר בהם ואתה מחיה
 את כולם וכל זאת בבחינת התפשטות החיות להחיותם
 אמנם מציאותו ומדותו של אור הא"ס אינו בגדר מקום
 כלל וסובב כל עלמין בשוה ואת השמים ואת הארץ
 אני מלא בהשוואה אחת ולית אתר פנוי מיניה אף
 בארץ הלזו הגשמית רק שהוא בבחי' מקיף וסובב
 וכמ"ש הפי' בלק"א ולא התפשטות והתלבשות החיות
 להחיותם ולהוותם מאין ליש כ"א ע"י הארה דהארה
 דהארה וכו' מהקו כנ"ל וגם מאור א"ס הסובב ומקיף
 לארבע עולמות אבי"ע בשוה מאיר אל הקו הפנימי
 דרך הכלים די"ס דבי"ע ובהארתו תוך הכלים נותן
 בהם כח ועוז לברוא יש מאין ומאחד שהבריאה היא
 ע"י הכלים לזאת הם הנבראים בבחינת ריבוי והתחלקות
 וגבול ותכלית ובפרט ע"י האותיות כנ"ל. ועוד זאת
 יתר על כן על כל הנ"ל הארה דהארה דהארה וכל
 הנ"ל

אגרת הקדש קלב

הנ"ל היא מראה כחה ויכלתה ביסוד העפר הגשמי בגילוי עצום ביתר עז מיסודות העליונים ממנו וגם מצבא השמים שאין בכרם ויכלתם להוציא יש מאין תמיד כיסוד העפר המצמיח תמיד יש מאין הם עשבים ואילנות (והמזל המכה ואומר גדל היינו לאחר שכבר צמח העשב ואינו אומר לו לצמוח מאין ליש אלא מקומן לגדול ולשאת פרי כל מין ומין בפרטי פרטיות. אבל בפרם יצמח למי יאמר כל מול ומול לכל עשב ועשב בפרטי פרטיות) מהכה הצומח שבו שהוא אין ורוחני והם גשמיים ואין זאת אלא משום דרגלי א"ק מסתיימים בתחתית עשי' ותחת הגליו מאיד אור א"ס ב"ה הסיבב כל עלמין בלי הפסק רב ביניהם רק עיגולי א"ק לבדו וגם הקו מאור א"ס המסתיים בסיום דרגלי א"ק מאיד ממטה למעלה בבחי' אור חוזר כמו שהמלוכש בא"א ואו"א ונ"נ דאצי' מאיד באור חוזר ממל' דאצי' ומל' דאצי' היא בחי' כתר ממטה למעלה ונעוץ תחלתן בסופן. וככה הוא בסיום הקו דאור א"ס המסתיים בסיום היושר דרגלי א"ק מאיד ממטה למעלה לבחי' אור הנשמה דמל' דמל' דעשיה שהוא אלקות ממש מחיצוניות הבלים דמל' דאצי'. ולפמ"ש בס' הגלגולים פ"כ הוכא בלק"א מתלבשת תחלה הארה זו של הקו דאור א"ס באור האצי' שבעשיה וממנה לבראיה ויצירה שבעשיה ומהן לבחי' אור הנשמה דמל' דמל' דעשיה ועי"ז יש כח ועוז בסיום הכלי דמל' דמל' דעשיה שביסוד העפר והוא מאמר תדשא הארץ וכו' להיות פועל בקרב הארץ תמיד לעולם ועד (בחי' אין סוף ולא בלכד כשישט ימי בראשת

אגרת הקדש

בראשית כמאמר ישרצו המים ומאמר תוצא הארץ
 נפש חיה מהכמה דמל' דמל' דעשיה שבו' ימי
 בראשית האיר בעולם הזה הארה מאור אין סוף
 בהסד הנם בלי העלאת מיין נוקבין כלל) להצמיח
 עשבים ואילנות ופירות מאין ליש תמיד מדי שנה
 בשנה שהוא מעין בחי' א"ס שאם יתקיים עוה"ז ריבוי
 רבבות שנים יצמיחו מדי שנה בשנה אלא שיש מהן
 ע"י העלאת מ"נ והם הזרועים והנמועים ואעפ"כ הם
 כמו יש מאין שהגרעין הנמוע אין לו ערך כלל לגבי
 הפרי וגם נגד כל האילן עם הענפים והעלין וכן
 במיני זרעונים וירקות וגם במיני תבואה להתהוות
 מאות גרעינין מגרעין א' הוא כמו יש מאין ומכ"ש
 הקשין והשבליים והנה הפירות שע"י העלאת מ"נ
 היא הזריעה והנטיעה הם משוכחים מאד מאד
 מהעולים מאליהן מכה הצומח לברו שבארץ ומוזה
 גשביל המשכות אוחת עליונים באבי"ע (שהוא
 תכלית בריאת האדם) כמ"ש במ"א. ומוזה יובן היטב
 בענין סדר מדרגות דצח"ט שהן בחי' עפר מים אש
 רוח שאף שהחי הוא למעלה מהצומח והמדבר
 למעלה מהחי אעפ"כ החי ניוון וחי מהצומח והמדבר
 מקבל חיותו משניהם וגם חכמה ודעת שאין התינוק
 יודע לקרות אבא ואימא עד שיפעום טעם דגן כו'
 ועדיין לא אכילנא בישראל דתורא כו' כי הוא בחי'
 אור חוד ממשה למעלה מתחתית העשיה שמתגלית
 שם ביתר עז הארה והארה כו' מאור א"ס הסובב
 כ"ע ומהקו אור א"ס שבסיוס רגלי היושר דא"ק בבחי'
 אור חוד כג"ל. ויובן היטב בזה טוב טעם ודעת

מה שמלאכים עליונים שבמרכבה פני שד ופני נשר
 נהנים מאד וניזונים ומסתפקים מזה הבהמה והעוף
 העולה עליהם מהקרבות שע"ג המזבח וכדקדוק לשון
 הוזה"ק ואתהניין מיסודא ועיקרא דילהון . ואחרי
 הדברים והאמת האלה דעת לנבון נקל להבין ע"י
 כל הג"ל גדל מעלת המצות מעשיות אשר הן תכלית
 ירידת הנשמות לעוה"ז הנשמי כמ"ש היום לעשותם
 ויפה שעה א' בתשובה ומעשים טובים בעוה"ז מכל
 חיי עוה"ב . ע"כ מצאנו מביה"ק :

כא אד"ש כמשפט לאוהבי שמו אל

המתגדבים בעם לעשות צדקת

ה' עם ארצו הקדושה לתת מדי שנה בשנה חוק
 הקצוב מעות אה"ק תוב"ב אליהם תסוף מלתי ותול
 כפל אמרתי לורו לורזים ולחוק ידים רפות כמתן
 דמים מעות א"י מדי שבת בשבת ולפחות מדי חדש
 בחדשו מערכו הקצוב לערך שנה וכל כסף הקדשים
 אשר עלה על לב איש להתגדב בלי נדר לפרנסת
 אחינו יושבי אה"ק מדי שנה בשנה . כי הנה מלבד
 הידוע לכל גדל מעלת הזריזות בכל המצות הנאמר
 ונשנה בדברי רז"ל לעולם יקדים אדם לדבר מצוה
 כו' זריזותי דאברהם אבינו ע"ה היא העומדת לעד
 לנו ולבנינו עד עולם כי העקדה עצמה אינה נחשבה
 כ"כ לנסיון גדול לערך מעלת א"א ע"ה בשגם כי
 ה' דיבר בו קח נא את בנך כו' והרי כמה וכמה
 קדושים שמסרו נפשם על קדושת ה' גם כי לא
 דיבר ה' במ רק שא"א ע"ה עשה זאת בזריזות נפלאה
 להראות שמחתו וחפצו למלאות רצון קונו ולעשות

אגרת הקדש

נחת רוח ליוצרו וממנו למדו רז"ל לקיום כל המצות בכלל ובפרט מעשה הצדקה העולה על כולנה המגינה ומצלה בפירותיה בעוה"ז מכל מיני פורעניות המתרגשות כדכתיב וצדקה תציל ממות וכ"ש משאר מיני יסורים הקלים ממות כ"ש ששוב לנו גם בעוה"ז להקדימה כל מה דאפשר שהרי אדם נידון ככל יום:

אך גם זאת מצאנו ראינו בעבודת הצדקה מעלה פרטיות גדולה ונפלאה אין ערוך אליה להיות מעשה הצדקה נעשית בפעמים רבות וכל המרבה ה"ז משובח ולא בפעם א' ובבת אחת גם כי הסך הכולל אחד הוא כמ"ש הרמב"ם ז"ל בפירושו המשנה ששנו חכמים ז"ל והכל לפי רוב המעשה:

והנה מלבד כי הרמב"ם ז"ל ביאר היטב טעמו ונימוקו כדי לזכך הנפש ע"י רבוי המעשה הנה מקרא מלא דיבר הכתוב פעולת צדקה לחיים דהיינו שפעולתה וסגולתה להמשיך חיים עליונים מחיי החיים א"ס ב"ה לארץ החיים היא שכינת עווינו שעליה נאמר ואתה מחה את כולם והיא סוכת דוד הנפלת עד עפר וכמארו"ל גלו לאדום שבינה עמהם כו' כי באתעזתא דלתתא להחיות רוח שפלים דלית ליה מגרמיה כלום אתעזתא דלעילא ובפרט בהתגדב עם להחיות יושבי ארץ החיים ממש וד"ל. וכל משביל על דבר גדול ונפלא כזה ימצא טוב טעם ודעת כמה גדולים דברי חכמים ז"ל שאמרו הכל לפי רוב המעשה דהיינו מעשה הצדקה הנעשה בפעמים רבות להמשיך חיים עליונים ליהוד יחוד עליון פעמים רבות. והיינו גמי בעין מ"ש הרמב"ם לזכך הנפש כנדע מוזה"ק

דשכינה

דשכינה נקראת נפש כי היא היינו ונפשנו וכתוב כי שדה לעפר נפשנו. ולכן ארו"ל גדולה צדקה שמקרבת את הגאולה להקימה מעפר מעט מעט עד כי יבא שילה:

כב אהובי אחי ורעי מאהבה מסותרת

תוכחת מעלה לכו נא ונוכחה

זכרו ימות עולם בינו שנות דור ודור היתה כזאת מימות עולם ואיה איפוא מצאתם מנהג זה באחד מכל ספרי חכמי ישראל הראשונים והאחרונים להיות מנהג ותיקון לשאול בעצה נשמויות כדת מה לעשות בעניני העולם הגשמי אף לגדולי חכמי ישראל הראשונים כתנאים ואמוראים אשר כל הו לא אגם להו ונהירין להון שבילין דרקע כ"א לנביאים ממש אשר היו לפנים בישראל בשמואל הרואה אשר הלך אליו שאול לדרוש ה' על דבר האתונות שנאבדו לאביו כי באמת כל עניני אדם לבד מדברי תורה וי"ש אינם מושגים רק כנבואה ולא לחכמים להם כמארו"ל הכל בידי שמים חוץ מראת שמים ושבעה דברים מבוסים כו' אין אדם יודע במה משתכר כו' ומלכות בית דוד מתי תחזור כו' הגה הושו זה לזה ומ"ש בישעיה יועץ וחכם חרשים וכן משארו"ל ונהנין ממנו עצה ותושיה היינו בד"ת הנקרא תושיה כמארו"ל יועץ זה שיודע לעבר שנים ולקבוע חרשים כו' שסוד העיבור קרוי עצה וסוד בלשון תורה כדאיתא בסנהדרין דף פ"ז ע"ש בפרש"י:

אך האמת אנדי לשמעים לי כי אהבה מקלקלת השוה והנה היא כסות עינים שלא לראות

אגרת הקדש

האמת מרוב אהבתם לחיי הגוף לש"ש לעבוד בו את ה' ברשפי אש ושלהבת גדולה מאהבת נפשם את ה' וע"כ היטב הרה להם בצער הגוף ח"ו ה' ירחם ואין יכולין לקבל כלל עד שמעבירים על דעתם לכתת רגליהם מעיר לעיר לשאול עצות מרחוק ולא שעו אל ה' לשוב אליו ברוח נמוכה והכנעת הגוף לקבל תוכחתו באהבה כי את אשר יאהב ה' וכי :

וכמו אב רחמן חכם וצדיק המכה בנו שאין לבן חכם להפוך עורף לנוס למצוא לו עזרה או אפילו מליץ יושר לפני אביו הרחמן והצדיק וחסיד רק להיות ישר יחוו פנינו עם אביו פנים בפנים לסבול הבאותיו באהבה לטוב לו כל הימים. והנה למעלה בחי' פנים הוא הרצון והחשק אשר אבינו שבשמים משפיע לבניו כל טוב עולמים וחי נפש וגוף באהבה ורצון חשיקה ותפיצה ע"י תורת חיים שהיא רצונו ית' אשר נתן לנו כמ"ש כי באור פניך נתת לנו תורת חיים כו' לעשות בה רצונו וע"ז נאמר באור פני מלך חיים ורצונו כו'. משא"כ לעו"ג משפיע חיי גופם שלא ברצון וחשיקה ותפיצה לכך נק' אלהים אחרים שיונקים מבחי' אחרים וכך הוא באדם הרצון והחשק הוא בחי' פנים ואם אינו מקבל באהבה ורצון כאלו הופך עורף ואחור ח"ו. ועצה היעוצה לקבל באהבה היא עצת ה' בפי חו"ל לפשפש במעשיו וימצא לו עונות הצדיק מוחק יסורים ויראה לעין גדול אהבתו אליו המקלקלת השורה כמשל מלך גדול ועדא הרוחץ בכבודו ובעצמו צואת בנו יחיד מרוב אהבתו כמ"ש אם רחץ ה' צואת בנות ציון כו'

ברוך

אגרת הקדש קלה

ברוח משפט כו' וכמים הפנים אל פנים תתעורר
האהבה בלב כל משכיל ומבין יקר מדות אהבת ה'
אל התהוונים אשר היא יקרה וטובה מכל חיי העולמים
כולם כמ"ש מה יקר חסדך וכו' כי טוב חסדך מחיים
כו' כי החסד שהוא בחי' אהבה הוא חיי החיים
שבכל העולמות כמ"ש מכלכל חיים בחסד ואז גם
ה' יתן הטוב ויאיר פניו אליו בבחי' אהבה מגולה
אשר היתה תחלה מלוכשת ומסותרת בתוכחה מגולה
ויתמתקו הגבורות בשרשן ויחבטלו הדינין נס"ו:
אהובי אחי ורעיי מגדל פרדתי אשר הקיפו עלי
יחד וסבוני כמים כל היום וכל הלילה תמיד
לא יחשו. לא אוכל משא לאמר עם הספר כל אשר
בלבבי. אך בקצרה באתי כמזכיר ומחזיר על
הראשונות בכלל ובפרט אל המתגדבים בעם לעמוד
על העבודה זו תפלה בקל רם להתחזק מאד בכל
עוז ותעצומות נגד כל מונע מבית ומחוץ ביד חזקה
כמשמעו שהוא רצון ידיאיו אשר למעלה מן החכמה
והתבונה אשר נתן ה' בהמה לדעת לעשות את כל
אשר צוה ה' בהשכל ודעת. רק רצון פשוט ורוח
גדיבה בכל איש אשר ידבנו לבו לעבוד עבודה
תמה לעשות נ"ד ליוצרו. ועו"נ כי עם קשה עורף
הוא וסלחת. כי הסליחה היא ג"כ למעלה מן החכ'.
כי שאלו לחכמה כו' ומשה רבינו ע"ה ביקש מדה
כנגד מדה וד"ל. ועוד זאת אהוש ממעל' שלא
להשליך דברי אהיכם אשר ערכתי שיה ליהות כל
איש ישר והולך בתומו כאשר עשה האלקי את
האדם ישר ולא לבקש חשבונות רבים מעלילות

מצעדי

אגרת הקדש

מצעדי גבר ומחשבות אדם ותהבולותיו . כי זו מלאכת שמים היא ולא מלאכת ב"ו . ולהאמין באמונה שלימה במצות חז"ל והוי שפל חח בפני כל אדם בכלל כי יציבא מלתא ותקן פתגמא שכ"א מתוקן מחבירו . וכתוב כל [איש] ישראל כאיש אחד חברים . כמו שאיש א' מחובר מאברים רבים ובהפרדם נוגע בלב כי ממנו תוצאות חיים . א"כ אנתנו היות כולנו כאיש א' ממש תיכון העבודה בלב ומכלל הן כו' . וע"כ נאמר ולעברו שכם אחד הוקא . וע"כ אהובי ידיי נא ונא לטרודח בכל לב ונפש לתקוע אהבת רעהו בלבו . ואיש את רעת רעהו אל תחשבו בלבבכם כתיב ולא תעלה על לב לעולם ואם תעלה יהרפנה מלבו כהנרוף עשן וכמו מחשבת ע"ז ממש . כי גדולה לה"ר כנגד ע"ז וג"ע וש"ד . ואם בדבור כך כו' וכבר נודע לכל חכם לב יתרון הכשר המח' על הדבור הן לטוב והן למוטב . וה' המצב המברך את עמו בשלום ישים עליכם שלום וחיים עד העולם כנפש או"נ מלו"נ :

כג בגזירת עידן פתגמא ומאמר קדישין

חכמי המשנה ע"ה ששנו

במשנתם עשה שיושבין ועוסקין בתורה שכינה שרויה ביניהם כי זה כל האדם ואף גם זאת היתה כל ירידתו בעוה"ל לצורך עליה זו אשר אין עליה למעלה הימנה כי שכינת עוזו אשר בגבהי מדומים והשמים ושמי השמים לא יכלכלו אימתה . תשכון ותתגדל בתוך בני ישראל כמ"ש כי אני ה' שוכן בתוך בני ע"י עסק התורה והמצות בעשה דוקא כמ"ש

כמ"ש ה"ל אתיא תך תך כו' וע"ז נאמר בקרבך קדוש ואין דבר שבקדושה בפחות מעשה ומשום הכי נמי אצטריך להו' לה"ל למילף מקרא מנין שאפילו אחד שיושב ועוסק בתורה כו' ואף גם זאת לא מצאו לו סמך מן המקרא אלא לקביעת שכר בלבד ליחיד לפי ערכו לפי [י"א ולפי] ערך המזובים אבל לענין השראת קדושת הקב"ה אין לו ערך אליהם כלל וההפרש שבין השראה לקביעות שכר מובן למביני מדע. כי קביעות שכר הוא שמאיר ה' לנפש תדרשנו באור תורתו שהוא מעטה לבושו ממש ולכן נקראת התורה אור שנאמר עומה אור כשלמה והגפש היא בעלת גבול ותכלית בכל כחותיה לכן גם אור ה' המאיר בה הוא גבולי מצומצם ומתלבש בתוכה וע"כ יתפעל לב מבקשי ה' בשעת התפלה וכיוצא בה כי בו ישמח לבם ויגיל אף גילת ורנן ותתענג נפשם בנעם ה' [י"א על ה'] ואורו בהגלותו ממעטה לבושו שהיא התורה ויצא כברק חצו וזו היא קביעות שכר התורה הקבועה תמיד בנפש עמלה בה. אבל ההשראה היא הארה עצומה מאור ה' המאיר בה בלי גבול ותכלית ואינו יכול להתלבש בנפש גבולית כ"א מקיף עליה מלמעלה מראשה ועד רגלה כמו שאמרו חז"ל אבל בי עשרה שכינתא שריא כלומר עליהם מלמעלה כמ"ש ויהי נועם ה' עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו כלומר כי נועם ה' אשר הופיע במעשה ידינו בעסק התורה והמצות דאורייתא וקב"ה כולא חד יתכונן וישרה עלינו מלמעלה להיותו בלי גבול ותכלית ואינו מתלבש

אגרת הקדש

בנפשנו ושכלנו וע"כ אין אנו משיגים בשכלנו הנעימות
 והעריבות מנעם ה' וזיו השכינה בלי גבול ותכלית
 אשר מתכווין ושרה עלינו במעשה ידינו בתורה
 ומצות ברבים חקא. וע"ז ארו"ל שכר מצוה בהאי
 עלמא ליכא כי אי אפשר לעולם להשיג כי אם
 בהתפשטות הנפש מהגוף ואף גם זאת על דרך
 החסד כמ"ש ולך ה' חסד כי אתה תשלם לאיש
 כמעשהו וכמו שארו"ל שהקב"ה נותן כח בצדיקים
 כו'. משא"כ במלאכים כמו ששמעתי מרבותי כי
 אילו נמצא מלאך אחד עומד במעמד עשרה מישראל
 ביחד אף שאינם מדברים בדברי תורה תפול עליו
 אימתה ופחד בלי גבול ותכלית משכינתא דשריא
 עליהו עד שהיה מתבטל ממציאיתו לגמרי וע"כ רע
 בעיני המעשה אשר נעשה תחת השמש בכלל ובפרט
 בין אחיי ורעיי הנגשים אל ה' הגשה זו תפלה ואחר
 התפלה או לפניה נעשה מושב לצים ר"ל כמו שארו"ל
 שנים שיושבין ואין ביניהם ד"ת כו' ואם נעשה מושב
 לצים בעשרה דשכינתא שריא עליהו אין לך עלבונא
 וקלנא דשכינתא גדול מזה רחמנא ליצ'ן ואם אמרו
 רז"ל על העובר עבירה בסתר שדוחק תגלי השכינה
 ח"ו העובר עבירה ברבים דוחק כל שיעור קומה של
 יוצר בראשית כביכול כמ"ש רז"ל אין אני והוא וכו'
 אלא שמלך אסור ברהמים כו'. אבל ווי למאן דדחקין
 לשכינתא כד יוקים לה קודשא ב"ה ויימא לה התגערי
 מעפר קומי וגו' ועל תלת מילין מתעכבי ישראל
 בגלותא על דדחקין לשכינתא ועל דעבדין קלנא
 בשכינתא וכו' כמ"ש בזה"ק. על כן אהובי אחיי
 ורעיי

אגרת הקדש קלו

ורעיי אל נא תרעו הרעה הגדולה הזאת ותנו כבוד לה' אלהיכם במרם יחשך דהיינו בין מנחה למעריב כל ימות החול ללמוד בעשרה פנימיות התורה שהיא אגדה שבס' ע"י שרוב סודות התורה גנוזין בה ומכפרת עונותיו של אדם כמבואר בכהאריז"ל והנגלות שבה הן דרכי ה' שילך בהם האדם וישית עצות בנפשו במילי דשמיא ובמילי דעלמא וכידוע לכל חכמי לב וגם ללמוד מעט בשו"ע או"ח הלכות הצריכות לכל אדם וע"ז ארו"ל כל השונה הלכות בכל יום כו' שהן הלכות ברורות ופסוקות הלכה למעשה כמבואר בפרש"י ז"ל שם ובשבת קדש בעלות המנחה יעסקו בה' שבת כי הלכתא רבתא לשבתא ובקל יכול האדם ליכשל בה ח"ו אפילו באיסור ברת וסקילה מחסרון ידיעה ושגגת תלמוד עולה זדון ח"ו ואצ"ל באיסורי דברי סופרים שרבו כמו רבו למעלה ובפרט באיסורי מוקצה דשביחי מוכא וחמורים ד"ס יותר מד"ת כמ"ש רז"ל שכל העובר על דברי חכמים אפילו באיסור קל של דבריהם כמו האוכל קדם תפלת ערבית וכה"ג חייב מיתה כעובר על המזדות שכתורה וכל יחיד אל יפרוש עצמו מן הציבור אפילו ללמוד ענין אחר כ"א בדבר שהציבור עסוקין בו ואצ"ל שלא יצא החוצה אם לא יהיו עשרה מבלעדו ועליו אני קורא הפסוק ועוובי ה' יכלו כו' כמשארז"ל על כל דבר שבקדושה. כי אין קדושה כקדושת התורה דאורייתא וקב"ה כולא חד. וכל הפרש מן הציבור כו' ושומע לי ישכון בטח ובימיו ובימינו תושע יהודה וירושלים תשכון לבטח אמן כן יהי רצון:

אגרת הקדש

כד אהובי אחי אל נא תרעו ריעים האהובים
 ליוצדם ושנואים ליוצדם ואל יעשה
 אדם עצמו רשע שעה אחת לפני המקום אשר ברו
 בה מכל היום להקהל ולעמוד לפניו בשעה זו שהיא
 עת רצון לפניו להתגלות לבוא אל המקדש מעט
 לפקד לשכינת כבודו השוכן אתם בתוך שומאוחם
 ולהמצא לדורשיו ומבקשיו ומייליו והמספר בצרכיו
 מראה בעצמו שאינו הפיץ להתבונן ולראות בגילוי
 כבוד מלכותו ונעשה מרכבה מטאה לכסיל העליון
 שנאמר עליו לא יחפיץ כסיל בתבונה כו' כמ"ש
 הוהר והאריו"ל דהיינו שאינו הפיץ להתבונן ולראות
 ביקר תפארת גדולתו של מלך מה"ט הקב"ה הנגלות
 למעלה בשעה זו וגם למטה אל החפצים להביט אל
 כבודו וגדלו המתעסק ומתלבש בתוך תיבות התפלה
 הסודרה בפי כל ומתגלה לכל אחד לפי שכלו ושורש
 נשמתו כדכתיב לפי שכלו יהולל איש יהלל כתיב
 ומלכותא דרקיע כעין מלכותא דארעא שדרך המלך
 להיות הביון עוזו בחדרי חדרים וכמה שומרים על
 הפתחים (עד) אשר כמה וכמה מצפים ימים ושנים
 לראות עוזו וכבודו וכשעלה רצונו להתגלות לכל
 והעביר קול בכל מלכותו להקהל ולעמוד לפניו
 להראותם כבוד מלכותו ויקר תפארת גדולתו מי
 שעומד לפניו ואינו חושש לראותו ומתעסק בצרכיו
 כמה גרוע וסכל ופתי הוא ונמשל כבהמות גרמה
 בעיני כל הבריות וגם הוא ביוזן המלך בהראותו
 לפניו שאינו ספן בעיניו לקבל נחת ושעשועים מהביט
 אל כבודו ויפז יותר מעסק צרכיו וגם הוא מתחייב
 בנפשו

אגרת הקדש קלה

בנפשו למלך על הראות קלוגו ובויונו את המלך לעין כל הואה וע"ז נאמר וכסילים מרים קלון כלומר אף שהוא כסיל לא יהי מרים קלון שיהי נראה הקלון לעין כל. וע"כ קבעו חז"ל בתפלה כאלו עומד לפני המלך עכ"פ יהי מראה בעצמו כאלו עומד כי לעין כל הואה בעיני בשר אל מעשו ודיבורו אף שאין לו מחשבה לכסיל וע"ז הענין נתקן כל התפלות למתבונן בהם היטב ומי שאינו מראה כן מתחייב בנפשו ועליו אמרו בזהר הק' דאנהיג קלנא בתקנא עילאה ואחוי פרודא ולית ליה חולקא באלהא דישראל ר"ל ע"כ שליהותייהו דהו"ל קא עבידנא לגזור גזירה שזה לכל נפש שלא לשח שיחה בטלה משיתחיל הש"ץ להתפלל התפלה עד גמר קדיש בתרא שחרית ערבית ומנחה וכו'. והעובר ע"ז בודון ישב על הארץ ויבקש מג' אנשים שיתירו לו נידוי שלמעלה ושכ ורפא לו ולא חל עליו שום נידוי למפרע כל עיקר כי מתחלתו לא חל כ"א על המורדים והפושעים שאינם חוששים כלל לבקש כפרה מן השמים ומן הבריות על העון פלילי הזה. וגם דוקא כשמדברים בודון בשאט נפש ולא על השוכח או שגורקו מפיו כמה חיבות בלא מתכוין שא"צ התרה כלל וכוון לבות וכליות אלקים צדיק. הטיבה ה' לטובים ולישרים בלבותם:

כה להבין אמרי בינה מ"ש בספר הגק'

צוואת ריב"ש הגם שכאמת

אינה צוואתו ולא צויה כלל לפני פטירתו רק הם לקוטי אמרותיו המהורות שלקטו לקוטי בתר לקוטי

ולא

אגרת הקדש

ולא ידעו לכיין הלשון על מתכונתו. אך המכוון הוא אמת לאמיתו. והוא בהקדים מאד"ל כל הכועס כאילו עובד עכו"ם וכו'. והמעם טובן ליודעי בינה לפי שבעת כעסו נסתלקה ממנו האמונה כי אילו היה מאמין שמאת ה' היתה זאת לו לא היה בכעס כלל ואף שבן אדם שהוא בעל בחורה מקללו או מכהו או מזיק ממונו ומתחייב בדיני אדם ובדיני שמים על דע בחורתו אעפ"כ על הניזוק כבר נגזר מן השמים והרבה שלוחים למקום ולא עוד אלא אפילו בשעה זו ממש שמכהו או מקללו מתלבש בו כח ה' ורוח פיו ית' המחיהו ומקיימו וכמ"ש כי ה' אמר לו קלל והיכן אמר לשמע'י אלא שמחשבה זו שנפלה לשמע'י בלבו ומוחו ירדה מאת ה' ורוח פיו המד' כל צבאם החיה רוחו של שמע'י בשעה שדיבר דברים אלו לדוד כי אילו נסתלק רוח פיו ית' תגע אחד מרוחו של שמע'י לא יכול לדבר מאומה (וזהו כי ה' אמר לו בעת ההיא ממש קלל את דוד ומי יאמר לו וגו' וכנודע מ"ש הבעש"ט ז"ל ע"פ לעולם ה' דברך נצב בשמים שצירוף אותיות שנבראו בהן השמים שהוא מאמר יהי רקיע כו' הן נצבות ועומדות מלובשות בשמים לעולם לתחיותם ולקיימם ולא כהפלוסופים שנופרים בהשגחה פרטית ומדמין בדמיונם הכוב את מעשה ה' עושה שמים וארץ למעשה אנוש ותחבולותיו כי כאשר יצא לצורף כלי שוב אין הבלי צריך לידי הצורף שאף שידיו מסולקות הימנו הוא קיים מעצמו וסת מראות עיניהם ההבדל הגדול שבין מעשה אנוש ותחבולותיו שהוא יש מיש רק שמשנה הצורה והתמונה למעשה שמים

קלט   אגרת הקדש

שמים וארץ שהוא יש מאין והוא פלא גדול יותר מקריעת ים סוף עד"ם אשר הוליד ה' ברוח קדים עזה כל הלילה ויבקעו המים ואילו פסק הרוח כרתע היו המים חוזרים וניגרים במורד כדרכם ושבעם ולא כמו כחומה אף שטבע זה במים הוא ג"כ נברא ומחודש יש מאין שהרי חומת אבנים נצבת מעצמה בלי רוח רק שטבע המים אינו כן וכ"ש וק"ו בבריאת יש מאין שהיא למעלה מהטבע והפלא ופלא יותר מקריעת י"ם עאכ"ו שבהסתלקות ח"ו כח הבורא יש מאין מן הנברא ישוב הנברא לאין ואפס ממש אלא צ"ל כח הפועל בנפעל תמיד להתיותו ולקיימו ובח' זה הוא דבר ה' ורוח פיו שבע"שרה טאמרות שבהן נברא העולם ואפילו ארץ הלזו הגשמית ובח' חומס שבה חיותן וקיומן הוא דבר ה' מ' מאמרות המלוכש בהן ומקיימן להיות חומס ויש מאין ולא יחודו לאין ואפס ממש כשהיו וו"ש הארז"ל שגם בדומם כאבנים ועפר ומים יש בהם בח' נפש וחיות רוחנית. והנה נודע ל"ח כי דבר ה' נק' בשם שבינה בלשון רז"ל ואימא תתאה ומטרוניתא בלשון הוהר ובפרט בר"פ וארא לפי ששוכן ומתלבש בנבראים להתיותם ובלשון המקובלים נק' בשם מלכות ע"ש דבר מלך שלטון כי המלך מנהיג מלכותו בדיבורו ועוד פעמים אחרים ידועים ל"ח ומודעת זאת כי יש בח' ומדרגת מל' דאצילות ובח' מל' דבריאה וכו'. ופי' מל' דאצילות הוא דבר ה' המח' ומנהיג נשמות הגדולות שהן מבחי' אצילות כמו נשמת אדה"ר שנא' בו ויפה באפיו כו' וכמו נשמות האבות והגביאים וכיוצא בהן (שהיו

מרכבה לה' ממש ובטלים ממש במציאות אליו
 כמארו"ל שכינה מדברת מתוך גורנו של משה וכן
 כל הנביאים ובעלי רוח"ק היה קל ודבור העליון
 מתלבש בקולם ודבורם ממש כמ"ש הארו"ל) ומל'
 דבריאה הוא דבר ה' המחיה ומדהוה הנשמות והמלאכי'
 שבעולם הבריאה שאין מעלתם כמעלת האצ"ו וכו'
 ומלכות דעשיה הוא דבר ה' המחיה ומדהוה את עוה"ז
 בכללו עד יסוד העפר והמים אשר מתחת לארץ.
 (אלא שבארצות העו"ג החיות הוא על ידי התלבשות
 שרים החיצוני' הממוני' על ע' אומות דהיינו שיווד
 ניצוץ מדבר ה' הנקרא בשם מלכות דעשיה ומאיר
 על השרים של מעלה בבחי' מקיף מלמעלה אך אינו
 מתלבש בהם ממש אלא נמשך להם חיות מהארה
 זו שמאיר עליהם מלמעלה בבחי' מקיף ומהשרים
 נשפע חיות לעו"ג ולבהמות חיות ועופות שבארצותיהם
 ולארץ הגשמי' ולשמים הגשמיים שהם הגלגלים
 (אלא ששמים וארץ ובהכות וחיות ועופות מהורים
 נשפעו' מקליפת נוגה והטמאים ונפשות העו"ג
 משאר קליפות). והנה שמים וארץ וכל אשר בהם
 בארצות עו"ג כולם כלא ממש חשיבי לגבי השרים
 שהם חיותם וקיומם. והשרים כלא ממש חשיבי לגבי
 החיות הנמשך להם מהניצוץ מדבר ה' המאיר עליהם
 מלמעלה ואעפ"כ החיות הנמשך לתוכם מהארה זו
 הוא בבחי' גלות בתוכם שלכן נקרא' בשם אלק'
 אחרים וקרו ליה אלהא דאלהיא שגם הם הן בחי'
 אלקות ולכן העו"ג הנשפעיים מהם הם עע"ז ממש עד
 עת קץ שיבולע המת והסמ"א ואז אהפוך אל עמים

כִּי לִקְרֹא כּוֹלֵם בְּשֵׁם ה' וְנִקְרָא גַם כֵּן בְּשֵׁם גִּלּוֹת
הַשְּׂכִינָה מֵאַחַד שְׁחִזוֹת זֶה אֲשֶׁר בְּבַח' גִּלּוֹת בְּתוֹכֶם
הוּא מֵהָאֵרָה הַגְּמֻשְׁכַּת לָהֶם מִדְּגִיטוֹן מְדַבֵּר ה' הַנִּקְרָא
בְּשֵׁם שְׂכִינָה (וְגִלּוֹת זֶה נִמְשָׁךְ מִדְּמָא עֵה"ד וְאֵילֶךְ וְהוּא
בַח' אַחֲרָיִים לְכַד דְּקֹדֶשָׁה אֶךְ כִּשְׁגָלוֹ יִשְׂרָאֵל לְבִין
הָאוֹמוֹת וְאַחֲזוֹת יִשְׂרָאֵל וְשֵׁרְשֵׁם הוּא בְּבַח' פְּנִים
הָעֵלְיוֹנִים הִנֵּה זֶה הִיא גִּלּוֹת שְׂלִימָה וְעַ"ז אֲרִזְלִ גִּלּוֹ
לְאֵרוֹם שְׂכִינָה עִמָּהֶם):

וְהִנֵּה אִפִּי כִי ה' אֶחָד וְשֵׁמוֹ אֶחָד וְהֵינּוּ דְבוּחַ וְרוּחַ
פִּי הַמְּכֹנָה בְּזוּה"ק בְּשֵׁם שְׂמֹ הוּא יְחִיד
וּמְיֻחָד אֶעֱפ"כֹּ הֵאֵרָה וְהַמְּשַׁכַּת הַחִזוֹת הַגְּמֻשְׁכַּת מְרוּחַ
פִּי יִתְבָּרַךְ מִתְחַלֶּקֶת לְד' מַדְרָגוֹת שְׁנוֹת שֶׁהֵן ד'
עוֹלָמוֹת אֲבִי"ע וְהַשְּׂנִי הוּא מַחֲמַת צִמְצוּמִים וּמַסְכִּים
(רְבִים) לְצִמְצוּם הָאוֹר וְהַחִזוֹת וְלִהְסִתִּירוֹ שְׁלֵא יִהְיֶה
מֵאֹד כ"כ בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה כִּמוֹ בְּעוֹלָם הָאֲצִילוֹת
וּבְעוֹלָם הַיְצִ" הוּא ע"י צִמְצוּמִים וּמַסְכִּים יוֹתֵר וְכו'
אַב"ר אֵין שֵׁם שְׂנִי ח"ו בְּעִצְמוֹת הַשְּׂכִינָה שֶׁהִיא דְבַר
ה' וְרוּחַ פִּי וְגַם בְּבַח' הֵאֵרָה וְהַמְּשַׁכַּת הַחִזוֹת הִנֵּה
הֵאֵרָה שְׁבִאֲצִילוֹת בּוֹקֵעַת הַמַּסַּךְ וּמִתְלַבֶּשֶׁת בְּבְרִיאָה
וְכֵן מְבְרִיאָה לִיצִיָּה וּמִיצִיָּה לְעֵשִׂיָּה וְלִכֵּן אֹד א"ס
כ"ה שְׁבִאֲצִילוֹת הוּא ג"כ בְּעֵשִׂיָּה וּבְעוּה"ז הַחֲזָמִי ע"י
הַתְּלַבְּשׁוֹתוֹ בְּמַלְכוּת דְּבִי"ע כַּמְּבֹאֵר הַכֹּל בְּכַתְבִּי
הָאֲרִי ז"ל:

וְהִנֵּה נֶפֶשׁ הָאָדָם יָדוּעַ לְכֹל שֶׁהִיא כְּלוּלָה מִי"ס
חֲב"ד וְכו' וְאִפִּי שְׂבוּלֵן מְרוּחַ פִּי ית' כְּדַכְתִּיב
וַיִּפַּח בְּאִפּוֹ כִי מ"ט דֶּרֶךְ פֶּרֶט חֲב"ד שְׁבִנְפִשׁוֹ הֵן
דוֹגְמָא לְחֲב"ד שְׂבִי"ס הַמְּכֹנָנוֹת בְּשֵׁם או"א וּמְדוּת
אֵהְבָה

אגרת הקדש

אהבה ויראה וכו' שבנפש הן דוגמא למדות שבי"ם הנקראות בשם ז"א וכת הדבור שבנפש דוגמא לדבור העליון הנקרא בשם מלכות ושכינה ולכן כשמדבר ד"ת מעורר דבור העליון ליחד השכינה ומשם הכי קי"ל בק"ש ובהמ"ז וד"ת לא יצא בהרהור בלא דבור: והנה זלעז"ל יש עשה כתי' דמסאבותא ומהן נמשכות נפשות העו"ג ג"כ כלולות מעשר בתי' אלו ממש ומודעת זאת בארץ מ"ש בספר הגלגלים ע"פ אשר שלט האדם באדם לרע לו שהוא סוד גלות השכינה בתוך הקליפות להחיותם ולהשליטם בזמן הגלות אבל הוא לרע לו וכו' ולכן העו"ג היו שולטין על ישראל להיות נפשות העו"ג מהקליפות אשר השכינה מתלבשת בבהי' גלות בתוכם והנה אף שזה צריך ביאור רחב איך ומה מ"מ האמת כן הוא אלא שאעפ"כ אין הקליפות והעו"ג יונקים ומקבלים חיות אלא מהארה הנמשכת להם מבהי' אחריים דקרושה כמאן דשרי בתר כתפי' ואף גם זאת ע"י צמצומים ומסכים רבים ועצומים עד שנתלבשה הארה זו בתומרות עולם הזה ומשפעת לעו"ג עושר וכבוד וכל הענוגים גשמיים. משא"כ ישראל יונקים מבהי' פנים העליונים כמ"ש יאר ה' פניו אליך כל אחד ואחד לפי שרש נשמתו עד חם המעלות:

ואחר הדברים והאמת האלה הגלויים וידועים לכל נחזור לענין ראשון בענין הכעס שהוא כעובד ע"ז והיינו במילי דעלמא כי הכל בידי שמים חוץ מ"ש ולכן במילי דשמאי לאפדשי מאיסורא לא שייך

שיך האי טעמא דאמון וכמ"ש ויקצוף משה והיינו משום כי ה' הקדה לפניו מצוה זו לאפוש' מאיסורא כדי לזכותו:

אך זהו כשיש בידו למחות בקצפו וכעסו על חביו אבל כשאין בידו למחות כגון ע"ג המדבר ומבלבלו בתפלתו א"כ מה זאת עשה ה' לו אין זאת כ"א כדי שיתגבר ויתאמץ יותר בתפלתו בעומק הלב ובטוונה גדולה כ"כ עד שלא ישמע דבורי העו"ג אך שלמדרגה זו צריך התעוררות רבה ועצומה. ועצה העוצה להתעוררות זו היא מענין זה עצמו כשישים אף לבו ויתבונן ענין ירידת השכינה כביכול ותרד פלאים להתלבש ניצוץ מהארתה אשר היא בבחי' גלות בתוך הקליפות דרך כלל להחיותם ועתה הפעם ניצוץ הארתה מתלבש בבחי' גלות דרך פרט בדבור עו"ג זה המדבר דברים המבלבלים עבודת ה' היא כוונת התפלה וכמ"ל כי זה לעומת זה וכו' ודבור העליון מתלבש בדבור התחתון וכו' והו' ממש אשר שלט האדם באדם לרע לו דהיינו שע"ז מתעורר האדם להתפלל יותר בטוונה מעומקא דלבא עד שלא ישמע דיבוריו. ומ"ש המלקט שרתה לא ידע לבוין הלשון בדקדוק כי הבעש"ט ז"ל היה אומר ד"ת בל"א ולא בל"ה"ק ור"ל נתלבשה והיינו בבחי' גלות וזהו ובפרט אם הוא עו"ג כו'. שאז היא בחי' גלות ביותר ואין לתמוה אם ניצוץ מן הארת שכינה נקרא בשם שכינה דהא אשכחן שאפילו מלאך נברא נקרא בשם ה' בפ' וירא לפי' הרמב"ן וכמ"ש ותקרא שם ה' הדובר אליה וכו' וכה"ג טובא וכמומה ל"י שתפיסתם

אגרת הקדש

אינה מצד דקדוק הלשון אלא מעיקר ענין התלבשות
 השכינה בקליפות שאין להם אמונה במ"ש הארז"ל
 בס' הגלגלים שאם ירצו לחלק בין קליפות הרוחניים
 לעו"ג הגשמיים אין לך גשמי כעפר הארץ ואף על
 פי כן מתלבשת בו מלכות דמלכות דעשיה ובתוכה
 מלכות דיצירה כו' וכנ"ל. ואם משום שזמאת נפשות
 העו"ג הרי נפשותיהם מוזוג זרין דקליפות הרוחניים
 כמ"ש בכהארז"ל. נמצא שהרוחניים מקור שזמאתם
 אך באמת צריך ביאור רחב איך הוא התלבשות זו
 אבל לא עלינו תלונתם כ"א על כהארז"ל. ואל
 יחשדני שומע שאני בעיני שהבנתי דברי הארז"ל
 להפשיטן מגשמיותן כי לא באתי רק לפרש דברי
 הבעש"ט ז"ל ותלמידיו עפ"י קבלת הארז"ל בשגם
 שענין זה אינו מהבמת הקבלה ומהנסתרות לה'
 אלקינו כי אם מהנגלות לנו ולכנינו להאמין אמונה
 שלימה במקרא מלא שדבר הכתוב הלא את השמים
 ואת הארץ אני מלא נאם ה' שאין מקרא יוצא מדי
 פשוטו וגם היא אמונה פשוטה בסתם כללות ישראל
 ומסורה בידם מאבותיהם הקדושים שהלכו בתמימות
 עם ה' בלי לחקור בשכל אנושי ענין האלקות אשר
 הוא למעלה מהשכל עד אין קץ לידע איך הוא מלא
 כל הארץ רק שחדשים מקרב באו לחקור בחקירה
 זו וא"א לקרב להם אל השכל אלא הזקא עפ"י
 הקדמות לקוחות מכארז"ל מופשטות מגשמיותן וכפי
 ששמעתי מרבותי נ"ע אך א"א לכאר זה היסב
 במכתב כי אם מפה לאן שומעת ליחדי סגולה
 ולשירים

ולשרידים אשר ה' קרא כדכתיב ומבקשי הוי' יבינו
כל ומכלל הן אתה שומע כו'.

הנה אתם ראיתם פי' מאמר אחד מספרים הידועים
לדוגמא ולאות כי גם כל המאמרים התמוהים
יש להם פי' וביאור היטב ליי"ה. אך לא יקו מעלתם
אלי לבאר להם הכל במכתב כי היא מלאכה כבידה
וסדובה וא"א בשום אופן. רק אם תרצו שלחו מכם
אחד ומיוחד שבעדה. ופא"פ אדבר בו אי"ה. וה' יהי
עם פי בהמיפי. ויהיו לדצון אמרי פי :

כו בר"מ פ' נשא והמשכילים יהיוו כוזר
תקיע בהאי תבורא דילך דאיתו
ספר הזור מן זורא דאימא עילאה תשובה באילן
לא צדך נסיון ובגין דעתידין ישראל למפעם מאילנא
דחיי דאיתו האי ספר הזור יפקן ביה מן גלותא
ברחמים ויתקיים בהון ה' ברד ינתנו ואין עמו אל
נבר ואילנא דשוב ורע דאיתו איסור והיתר טומאה
וסהרה לא ישלטו על ישראל יתיר דהא פרנסה
דלחון לא להוי אלא מסטרא דאילנא דחיי דלית חמן
לא קשיא מסטרא דרע ולא מחלוקת מוח הטומאה
דכתיב ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ ולא
יתפרנסון ת"ח מע"ה אלא מסטרא דשוב דאכלין
טהרה כשר היתר ולא מערב רב דאכלין טומאה
פסול אסור כו' ובזמנא דאילנא דשוב ורע שלטא
כו אינון חכמים דדמיין לשבתות ויו"ט לית להון אלא
מה דיהבין להון אינון חולין כגזונא דיום השבת דלית
ליה אלא מה דמתקנן ליה ביומא דחול ובזמנא
דשלטא אילנא דחיי אתכפייא אילנא דשוב ורע ולא

אגרת הקדש

יהא לעמי הארץ אלא מה דיהבין להון ת"ח ואתכפין תחותיהו כאלו לא הוּו בעלמא והכי איסור היתר טומאה ופירה לא אתעבר מע"ה דמספרייהו לית בין גלותא לימות המשיח אלא שעבוד מלכיות בלבד דאינון לא פעמי מאילנא דחי וצרך לון מתניתון באיסור והיתר טומאה ופירה ע"כ בר"מ :

והנה המובן מהשקפה ראשונה לכאורה מלשון זה המאמר לחסידי מדע שלימוד איסור והיתר וסדר פהרות הוא מאילנא דטוב ורע מלבד שהוא פלא גדול מתמת עצמו וסותר פשטי הכתובים ומדרשי רבותינו ז"ל שכל התורה הנגלית לנו ולבנינו נקרא עין חיים למחזיקים בה ולא ספר הזוהר לכד וכפרט שהיה גנוז בימיהם וגם כל חכמת הקבלה היתה נסתרה בימיהם ונעלמה מכל תלמידי חכמים כ"א ליחודי סגולה ואף גם זאת בהצנע לכת ולא ברבים כדאיתא בגמרא וכמ"ש האריז"ל דדוקא בחורות אלו האחרונים מותר ומצוה לגלות זאת החכמה ולא בחורות הראשונים וגם רשב"י אמר בוזה"ק שלא ניתן רשות לגלות רק לו ולחביריו לברם ואף גם זאת פליאה נשגבה דלפי זה לא היה לימוד איסור והיתר וכ"ש דיני ממונות דוחין מצות תפלה שנתקנה ע"פ סודות הזוהר ויחודים עליונים ליודעים כרשב"י וחביריו וזה אינו כדאיתא בגמ' דר"ש בן יוחאי וחביריו וכל מי שתורתו אומנתו אין מפסיקן לתפלה ואפילו כשעוסק בדיני ממונות כרב יהודה דכולהו תנויי בניקן הוי ואפ"ה לא הוי מצלי אלא מתלתין יומין לתלתין יומין כד מהדר תלמודא כדא' בגמ' ובירושלמי

אגרת הקדש

קמו

פ"ק דברכות ס"ל לרשב"י דאפי' לק"ש אין מפסיקין כ"א ממקרא ולא ממשנה דעדיפי ממקרא לרשב"י ולא חילק בין סוד זרעים ומעד וקדשים טהרות לנזיקין (וסותר דעת עצמו בר"מ בכמה מקומות דמשנה איהי שפחה כו' והמקרא שהוא תורת משה ודאי עדיפא מקבלה דאיהי מטרוניתא בר"מ שם ותורה שבכתב הוא מלכא (דהיינו יסוד אבא המלוכש כו"א כמ"ש האריז"ל)). וגם פלפול הקושיות ותירוצים דמספרא דרע ורוח המומאה אשכחן ברשב"י דעסק בי' פוכא גם בהיותו במערה ואדרבה בוכות צער המערה זכה לזה כדאיתא בגמ' דאמר לר' פנחס בן יאיר אבל קשי' כ"ד פירוקי וא"ל אילו לא ראיתני בכך כו' (וגם באמת ע"כ עיקר עסקיהם במערה הי' תורת המשניות ת"ד סדרי שהיה ביניהם עד רבינו הקדוש דאילו ספר הזוהר והתיקונים היה יכול לגמור בב' ת' חדשים כי בודאי לא אמר דבר אחד ב' פעמים) גם אמרו רבותינו ז"ל מיום שחרב בהמ"ק אין לו להקב"ה אלא ד' אמות של הלכה בלבד. ועוד יש להפליא הפלא ופלא איך אפשר שלימות המשיח לא יצטרכו לידע הלכות איסור והיתר ושימאה וטהרה כי איך ישחטו הקרבנות וגם חילק אם לא ידעו הלכות דדסה וחלדה ושהי' הפוסלים השחיטה ופגימת הסכין וכי יולד איש בטבעו שהוא שוחט בלי שהי' ודדסה וגם הסכין תהי' בריאה ועומדת בלי פגימה לעולם ועוד הרבה הלכות חלב ודם ושאר איסורין וגם שימאת המת יהי' צריכין לידע כדכתיב הנער בן מאה שנה ימות וגם שימאת יולדת צדיק לידע

לידע כדכתיב הנה ויולדת יחדיו אם חלד אשה בכל
 זים מביאה אחת אעפ"כ דין איסור שימאתה לא
 ישנה ואין להאריך בדבר הפשט ומפורסם הפנו
 בכל הש"ס ומדרשים דפריך הלכתא למשיחא ואליהו
 בא לפשט כל הספיקות ופרשה זו עתיד אליהו
 להורשה כו' : ועוד אינו מבין מ"ש דלא יתפרנסין
 ת"ח מעמי הארץ כו' ולא מערב רב דאבלין פסול
 טמא ואסור ח"ו שהרי ת"ח שבזמן בית שני לא היו
 מתפרנסין מע"ה דאבלין פסול אסור ח"ו שהיה להם
 שחת וכרמים כע"ה ואפ"ה היו עוסקין בלימוד איסור
 והיתר ושימאה ושהרה כל הזונות שהיו בימי בית
 שני והעמידו תלמידים לאלפים ורבבות ולימוד הנסתר
 בהסתר כו' :

אך באמת כשתדקק בלשון ר"מ דלעיל ואילנא
 דטוב ורע דאיהו איסור והיתר כו' ולא אמר
 תורת איסור והיתר או הלכות או"ה אלא ר"ל דנוף
 דבר האסור ודבר המותר הוא מאילנא דטוב ורע
 שהוא קליפת נוגה כמ"ש בע"ה. וזהו לשון אסור
 שהקליפה שורה עליו ואינו יכול לעלות למעלה כדבר
 המותר דהיינו שאינו קשור ואסור בקליפה ויכול לעלות
 ע"י האדם האוכלו בנוגה לה' וגם בסתם כל אדם העובד
 ה' שבכח האכילה ההיא לומר ומתפלל לה' ונמצא
 שנעשה אותיות התורה והתפלה העולה לה' מבח הנברד
 מהמאכל ההוא וזהו בחול אבל בשבת שיש עליה לקליפת
 נוגה בעצמה עם הדימויות שבכל העולמות לכן מצוה
 לאכול כל תענוגים בשבת ולהרבות בבשר ויין אף שבחול
 נקרא חלל וטובא. משא"כ בדבר איסור שאינו יכול לעלות

לא בשבת ולא בחול גם כשמתפלל ולומד בכח ההוא אם לא שאכל לפיקוח נפש שהתירו רז"ל ונעשה היתר [גמור]. אבל הלימוד בתורה אף הלכות איסור והיתר פוטאה ופותרה שהם המשניות וברייתות שבגמרא ופוסקים המבארים ומבחרים דבריהם להלכה למעשה הן הן גופי תורה שבע"פ שהיא ספי' מלכות דאצילות כדאי' בזה"ק במקומות אין מספר וברי'ש תיקונים מלכות פה ותורה שבע"פ קרינן לה ובאצי' איהו וגרמיה חד בהון דהיינו שאור א"ס ב"ה מתייחד באצילות בתכלית היתר שהוא ורצונו וחכמתו המלוכשים בדבורו שנקרא מלכות הכל אחד :

ומ"ש הארז"ל שהמשניות הן במלכות דיצירה ר"ל לבוש מלכות דיצירה שנתלבשה בה מלכות דאצילות ומלכות דיצירה נקרא שפחה לגבי מלכות דאצילות ומלכות דבריאה נקרא אמה ותדע ממ"ש הארז"ל דמקרא דהיינו תושב"כ הוא בעשי' והרי מפורש בזהר ובכתבי הארז"ל מקומות אין מספר שהיא תפארת שהוא ז"א דאצילות אלא שמתלבשת בעשי' וכן הוא בהדיא בספר הכוונות שמקרא ומשנה ותלמוד וקבלה כולם באצילות אלא שמקרא מתלבש עד עשיה ומשנה עד היצירה ותלמוד בבריאה. והנה כשהמלכות דאצי' מתלבשת בקליפת נוגה כדי לברר הניצוצות שנפלו ברפא אדה"ד וגם הרפ"ח ניצוצין שנפלו בשבירת הכלים אזי גם המלכות דאצי' נקרא בשם עץ הדעת טוב ורע לגבי ז"א דאצילות שאנו יורד שם ונקרא עץ חיים והנה התלבשות המלכות בקליפת נוגה הוא סוד גלות השבינה אשר שלט

אגרת הקדש

האדם באדם כו' וו"ש ברע"מ ובזמנא דאילנא דפי"ד
שלמא כו' אינון כו' דהיינו בזמן גלות השכינה
שמשפעת לחיצונים שהם בקליפת נוגה שהערב רב
זונקים משם ומתמציתן ניוזין תלמידי חכמים בגלות
ואו עיקר עבודת האדם ועיקר עסק התורה והמצות
הוא לברר הניצוצות כנודע מהאריז"ל לכן עיקר ענין
הלימוד הוא בעיון ופלפול הלכה באיסור והיתר שומאה
ושהרה לברר המותר והטהור מהאסור והטמא ע"י
עיון ופלפול הלכה בחכמה בינה ודעת כנודע דאורי"
מחכמה נפקת ובחכמה דייקא אתברידו והיינו חכמה
עילאה דאצילות המלובשת במלכות דאצי' סוד תורה
שבע"פ (בסוד אבא יסד ברתא) המלובשת במלכות
דיצירה (וסוד) [סוד] המשניות וברייתות המלובשות
בקליפת נוגה שכנגד עולם היצירה ששם מתחיל בח'
הדעת [י"י הרע] שבנוגה [י"י] והברייתות המלובשות
בק"נ שכנגד עולם העשיה ששם מתחיל בח' הרע
שבנוגה] כנודע מהאריז"ל. והמשביל יבין ענין פלא
גדול מזה מאד מה נעשה בשמים ממעל ע"י עיון
וביחוד הלכה פסוקה מן הגמרא ופוסקים ראשונים
ואחרונים מה שהיה בהעלם דבר קדם העיון הלו
כי ע"י זה מעלה הלכה זו מהקליפות שהיו מעלימים
ומכסים אותה שלא היתה ידועה כלל או שלא היתה
מוכנת היטב כמעט שהמעם הוא סוד הספי' חכמה
עילאה שנפלו ממנה ניצוצי' בקליפות בשבה"כ והם
שם בכח' גלות שהקליפות שולטים עליהם ומעלימי'
חכמת התורה מעליונים ותחתונים וו"ש בר"מ שהקדש'
היא מספרא דרע. והנה העליונים אין בהם כח לברר
ולהעלות

אגרת הקדש

קמה

ולהעלות מהשבידה שבקליפת נוגה אלא התחתונים
לכד לפי שהם מלובשים בגוף חומרי משכא דחייא
מקליפת נוגה ודם מתישים כחה בשבירת התאוות
ואתכפיא ס"א ויתפרדו כל פועלי און. ולכן באים
העליונים לשמוע חידוש תורה מהתחתונים מה
שמחדשים ומגלים תעלומות החכמה שהיו כבושים
בגולה עד עתה וכר איש ישראל יוכל לגלות
תעלומות חכמה (לגלות) ולחדש שכל חדש הן
בהלכות הן באגרות הן בנגלה הן בגמרא כפי בחו'
שרש נשמתו ומחוייב בדבר להשלים נשמתו בהעלאת
כל הניצוצות שנפלו לחלקה ולגולה כגודע (וכל
דברי תורה ובפרט דבר הלכה היא ניצוץ מהשכינה
שהיא היא דבר ה' כדאיתא בגמרא דבר ה' זו הלכה
סוד מלכות דאצילות המלבשת לחכמה דאצילות
ומלובשים במלכות דיצירה ויודו בקליפת נוגה
בשבירת הכלים). ח"ש בגמרא כל העוסק בתורה
אמר הקב"ה מעלה אני עליו כאלו פדאני ואת בני
מבין האומות עו"ג. אבל בצאת השכינה מקליפת נוגה
[י"י מהקליפות] אתר שיושלם בירוד הניצוצות ויפרד הרע
מהטוב ויתפרדו כל פועלי און ולא שלמא אילנא דטוב
ורע בצאת הטוב ממנה אוי לא יהיה עסק התורה
והמצות לברר ביהורין כ"א ליתר יחודים עליונים יותר
להמשך אורות עליונים יותר מהאצילות כמ"ש האר"י
ז"ל והכל ע"י פנימיות התורה לקיים המצות בטוונות
עליונות שמכוונות לאורות עליונים טו' כי שרש המצות
הוא למעלה מעלה בא"ס ב"ה (ומ"ש רז"ל דמצות
בשילוח לע"ל היינו בתחיית המתים אבל לימות

אגרת הקדש

המשיח קדם תתה"ט אין במלים) ולכן יהי גם עיקר עסק התורה גם כן בפנימיות המצות וטעמיהם הנסתרים. אבל הנגלות יהיו גלויים וידועים לכל איש ישראל בידיעה בתחלה בלי שכתה וא"צ לעסוק בהם אלא לערב רב שלא יזכו לממעם מאילנא דחי שהוא פנימיות התורה והמצוה וצריכים לעסוק [בתורה] במשנה להתייש כח הס"א הדבוק בהם (ע"י עסק התורה. בב"י ליתא) שלא תשלוט בהם להחטיאם כדכתיב והתומא בן מאה שנה יקולל שיהיו תומאים מערב רב וגם למעשה יהיו צריכים לפרטי הלכות אסור וטומאה יותר מישראל שלא יארע להם פסול וטומאה ואסור כי לא יאונה בו' וגם אפשר וקרוב הרבר שידעו מפנימיות התורה כל גופי התורה הנגלית כמו אברהם אבינו ע"ה ולכן א"צ לעסוק בהם כלל. מה שאין כן בזמן בית שני היו צריכים לעסוק גם כי לא בשביל הלכה למעשה בלבד אלא שזהו עיקר עבודה להתייש כח הס"א ולהעלות ניצוצי הקדושה ע"י התורה והעבודה כמ"ש במ"א. ואחר הדברים והאמת יובן היטב בתום ביאור הר"מ הלעיל במה שאמר אילנא דמוכ ורע בו' ר"ל קליפת גוגה שהוא עולם הזה העיקר כמ"ש בע"ת וד"ל:

כז מה שכתב ליושבי את"ק תובב"א לנחמם בכפליים לחושיה על פטירת הרב הגאון המפורסם איש אלקים קדוש נ"י ע"ה פ"ה מורו"ד מנתם מענדל נ"ע.

אהובי אחי ורעי אשר כנפשי בו' ה' עליהם יחוז חיים עד העולם וצאצאיהם אתם ורע אמת ברוכי

בזכיו ה' המה מעתה ועד עולם. אחד"ש כמשפט
 לאהבי שמו באתי לדבר על לב נדכאים הנאנחים
 והנאנקים ולנתנם בכפליים לתושיה אשר שמעה אזני
 ותבן לה על מארז"ל דשנב חיים לכל חי כי צדיק
 באמונתו יחיה וביראת ה' לחיים וברשפי אש שלהבת
 אהבתו מחיים לכל בהן חי רוחו [י"י ונשמתו] כל
 ימי חלדו ויהי בהעלות ה' רוחו ונשמתו אליו יאסוף
 ויעלה בעילוי אחד עילוי עד חס המעלות שבק חי
 רוח פעולתו אשר עבר בה לפניו בישראל פעולת
 צדיק לחיים לכל חי היא נפש כל חי הקשורה בנפש
 בחבלי עבותות אהבה רבה ואהבת עולם כל תבוש
 לנצח אשר מי האיש החפץ חיים לדבקה בה' חיים
 בעבודתו תדבק נפש והיתה צורה בצדור הדיים
 את ה' בחי רוח אפינו אשר אמרנו בצלו נחה בגוים
 אשר שבק לנו בכל אחד ואחד כפי בחי' התקשרותו
 כאמת ואהבתו אהבת אמת המתורה מקרב איש
 ולב עמוק כי כמים הפנים וכו' ורוח אייתי רוח
 ואמשך רוח ורוחו עומדת בקרבינו ממש כי בראותו
 ילדיו מעשה ידיו בקרבו יקדיש שמו יתברך אשר
 יתגדל ויתקדש כאשר נלך בדרך ישרה אשר הודע
 מדרכיו ונלכה באורחותיו נס"ו. ח"ש בוה"ק דצדיקא
 דאתפטר אשתכח בכלהו עלמן יתיר מבחזוהי דהיינו
 שגם בזה העולם המעשה היום לעשותם אשתכח
 יתיר כי המעשה (גדול) [גדל] והולך גידולי גידולין
 מן אור ורוח לצדיק בשדה אשר ברכו ה' המאיר
 לארץ וחיצות וגם אנתו אלה פה היום כולט חיים
 בדרכיו דרך הקדש יקרא לה. זאת בעבודת ה'
 במילי

אגרת הקדש

כמילי דשמיא. ובמילי דעלמא בפירוש אתמר בווה"ק
דצדיקייא מגנין על עלמא ובמיתתהון יתיר מבחדיהון
ואלמלא צלותא דצדיקייא בהווא עלמא לא אתקיים
עלמא רגעא חדא וכל הקרוב קרוב אל משכן ה'
בחיו קודם לברכה:

ביאר על הג' :

איתא בווה"ק דצדיקא דאתפטר אשתכח בכלהו
עלמין יתיר מבחזוהי כו' וצריך להבין תינת
בעולמות עליונים אשתכח יתיר בעלותו שמה אבל
בעוה"ז איך אשתכח יתיר. וי"ל ע"ד מה שקבלתי
על מאמר חז"ל דשבק חיים לכל חי כנודע שחיי
הצדיק אינם חיים בשמים כ"א חיים רוחניים שהם אמונה
ויראה ואהבה כי באמונה כתיב וצדיק באמונתו יחיה
וביראה כתיב ויראת ה' לחיים ובאהבה כתיב רודף
צדקה וחסד ימצא חיים וחסד הוא אהבה ושלישה
מדות אלו הם בכל עולם ועולם עד חום המעלות
הכל לפי ערך בחו' מעלות העולמות וע"ז בדרך
עילה ועלול כנודע. והנה בהיות הצדיק חי על פני
הארמה היו שלשה מדות אלו בתוך כלי ולבוש
שלהם בבחו' מקום גשמי שהיא בחו' נפש הקשורה
בגופו וכל תלמידיו אינם מקבלים רק הארת מדות
אלו וזיון המאיר חוץ לכלי זה ע"י דבוריו ומחשבותיו
הקדושים. ולכן ארו"ל שאין אדם עומד על דעת
רבו וכו' אבל לאחד פטירתו לפי שמתפרדים בחו'
הנפש שנשארה בקבר מבחו' הרוח שבג"ע שהן שלש
מדות הללו לפיכך יכול כל הקרוב אליו לקבל חלק
מבחו'

אגרת הקדש

קמו

מבחי' חזו שבג"ע הואיל ואינה בתוך כלי ולא בבחי' מקום גשמי כנדע מאח"ל על יעקב אבינו ע"ה שנכנס עמו ג"ע וכ"כ בספר עשרה מאמרות שאור ג"ע מתפשט סביב כל אדם ונרשמים באור זה כל מחשבותיו ודבוריו הטובים בתורה ועבודת ה' (וכן להיפך ח"ו נרשמים באור המתפשט מניהגים סביב כל אדם) הלכך נקל מאד לתלמידיו לקבל חלקם מבחי' רוח רבם העצמות שהם אמונתו ויראתו ואהבתו אשר עבד בהם את ה' ולא זיוזם בלבד המאיר חוץ לכרי' לפי שבחי' חזו העצמות מתעלה בעילוי אחד עילוי להבלל בבחי' גשמתו שבג"ע העליון שבעולמות העליונים ונדע שכל דבר שבקדושה אינו נעקר לגמרי מכל וכל ממקומו ומדרגתו הראשונה גם לאור שנתעלה למעלה למעלה ובחי' זו הראשונה שנשארה למטה בגן עדן התחתון במקומו ומדרגתו הראשונה היא המתפשטת בתלמידיו כל אחד כפי בחי' התקשרותו וקרבתו אליו בחייו ובמותו באהבה רבה כי המשכת כל רוחניות אינה אלא ע"י אהבה רבה כמ"ש בווה"ק דרוח הרעותא דלכא אמשך רוח מלעילא רק אם יבין לקראת אלהיו בהכנה רבה וגיעה עצומה לקבל שלש מדות הללו כדרך שהורתי רבו וכמאח"ל יגיעת ומצאת תאמין. והנה יש עוד בחי' הארה לתלמידיו רק שאינה מתלבשת בתוך מוחם ממש כראשונה רק מאירה עליהם מלמעלה והיא מעליית חזו ונשמתו למקור חוצבו דהיינו לחקל תפוחן קדישין ועי"ז נעשה שם יחד ע"י העלאת מ"ג מכל מעשיו ותורתו ועבודתו אשר עבד כל ימי

אגרת הקדש

חיו ונזרעו בחקל תפוחין קדישין אורות עליונים מאד לעומת החתונים אשר הם תורתו ועבודתו והארת אורות עליונים אלו מאירה על כל הלמידיו שנעשו עובדי ה' על ידי תורתו ועבודתו והארה זו שעליהם מלמעלה מכנסת בלבם הרהורי תשובה ומעשים טובים וכל המעשים טובים הגולדים מהארה זו שמאירה מאורות הזרועים בשדה הנ"ל נקרא גידולי גידולין והארה זו היא בהעלם והסתר גדול כמו שמש המאיר לכוכבים מתחת לארץ כדאיתא בתיקונים על משה רבינו ע"ה שאמר פפירתו מתפשטת הארתו בכל דרא ודרא לששים רבוא נשמות כמו שמש המאיר מתחת לארץ לששים רבוא כוכבים :

כח מה שכתב למחזיקו הרב הגאון המפורסם איש אלקים קדוש ה' נ"י ע"ה פ"ה סו"ה לוי יצחק נ"ע אב"ד דק"ק בארדיטשוב לנחמו על פטירת בנו הרב החסיד סו"ה מאיר נ"ע :

למה נסמכה פ' מרים לפ' פרה לומר לך מה פרה מכפרת וכו'. וצריך להבין למה נסמכה דוקא לפרה אדומה הנעשה חוץ לשלש מתנות אלא דהמאת קריי' רחמנא [בכת"י הנוסחא הנעשה בחוץ. ומן חיבת לשלש עד חיבת רחמנא ליתא בכת"י] ולא נסמכה לפ' המאת הנעשה בפנים על גבי המזבח כפרה ממש. אמנם נודע מוזה"ק והאר"ל סוד הקרבנות שעל גבי המזבח הן בחי' העלאת מ"ג מנפש הבהמית שבנוגה אל שרשן ומקורן הן בחי' ד' חזות שבמרכבה הנשאות את הכסא פני שוד ופני נשד וכו'. ועי' נמשכים

אגרת הקדש קמח

נמשכים ויורדים מ"ד מבחי' אדם שעל הכסא הנקרא בשם מלכא וז"א. אכן בשריפת הפרה ארומה הנה ע"י השלכת עץ ארו ואזוב וכו' ונתינת מים חיים אל האפר נקרא בשם קידוש מי תמאת במשנה והיא בחי' קדש העליון הנקרא בשם מלא דבחולחא כמ"ש בזה"ק שהיא בחי' חכמה עילאה ומוחא סתימאה דא"א ועלה איתמר בהוכתי מובא בזה"ק בחכמה אתברירו ואתהפכא חשוכא לנהורא דהיינו עולם התיקון שנתברר ונתתקן ע"י מוחא סתימאה דא"א מעולם התהו ושכירת הכלים שנפלו בבי"ע וכו' כנודע. ולזאת מטרת מומאת המת אף שהוא אבי אבות וכו' ולמטה מטה מנוגה :

והנה מודעת ואת דאבא יונק ממזל השמיני כו' והוא תיקון ונוצר אותיות רצון והיא ג"כ עת רצון המתגלה ומאיר בבחי' גילוי מלמעלה לכמה בעת פטירת צדיקי עליון עובדי ה' באהבה במסירת נפשם לה' בחייהם ערבית ושחרית בק"ש שעיי"ז היו מעלים מ"נ לאו"א בק"ש כידוע. (וכן בת"ת דמחכמה נפקא) ועיי"ז היו נמשכים ויורדים בחי' מ"ד מתיקון ונוצר חסד והם הם המאירים בבחי' גילוי בפטירתם כנודע שכל עמל האדם שעמלה נפשו בחייו למעלה בבחי' העלם והסתר מתגלה ומאיר בבחי' גילוי מלמעלה למטה בעת פטירתו והנה ע"י גילוי הארת תיקון ונוצר חסד בפטירתן מאיר חסד ה' מעולם עד עולם על יראיו ופועל ישועות בקרב הארץ לכפר על עון הדור אף גם על הזדונות שהן מג' קליפות הפמאות שלמטה מצונה לפי שמזל דנוצר ממז"ס דא"א מקוד הביחורים ואתהפכא

אגרת הקדש

ואתהפכא חשוכא דשכירת הכלים לנהורא דעולם
 התיקון. משא"כ בקרבנות שע"ג המזבח שאינן
 מכפרים אלא על השגגה שהן מהתגבחת נפש
 הבהמית שמנוגה כמ"ש בלקוטי תורה פ' ויקרא ולכן
 נסמכה לפ' פרה דוקא מה פרה וכו' ובילקוט פ' שמיני
 הגי' מי חמאת וכו' :

כמ' אשת חיל עשרת בעלה כו'. איתא בגמ'
 פ"ד דמגילה ודאשתמש בתנא

חלף כו' זה המשתמש במי ששונה הלכות כתרה של
 תורה כו' תנא דבי אליהו כל השונה הלכות מוכסח
 לו כו'. וצריך להבין למה נקראו ההלכות בשם תנא
 וכתרה של תורה וגם למה השונה הלכות דוקא מוכסח
 לו כו' ולא שאר ד"ת. וכן להבין מארז"ל בפ"א
 דמנחות אפי' לא שנה אדם אלא פרק אחד שחרית
 כו' יצא י"ח ולמה אינו יוצא י"ח בשאר ד"ת :

אך מודעת זאת מ"ש הארז"ל שכל אדם מישראל
 צריך לבא בגלגולים רבים עד שיקיים כל תרי"ג
 מצות התורה במחשבה דיבור ומעשה להשלים לבושי
 נפשו ולתקנם שלא יהא לבושא דחסרא כו' לבר
 מצות התלויות במלך שהוא מוציא כל ישראל כי הוא
 כללות כולם כו' והמעם הוא כדי להלביש כל תרי"ג
 בחי' וכחות שבנפשו אחת מהנה לא געדרה כו'.
 וביאור ענין הכרה וצורך לבושים אלו מבואר בזהר
 ומובן לכל משכיל כי להיות שנפש רוח ונשמה
 שבאדם הן בחי' נבראים וא"א לשום נברא להשיג
 שום השגה בבורא ויוצר הכל א"ס ב"ה וגם אחרי
 אשר האיר ה' מאורו ית' והאציל בבחי' השתלשלות
 מדרגות

אגרת הקדש קמט

מדרגות רבות מדרגה אחד מדרגה בכח' צמצומים
עצומים ולבושים רבים ועצומים הידועים ל"ח ונקראים
באד"ר בשם שערות וכדכתיב בדניאל ושער רישיה
כעמר נקא כו' אעפ"כ לא יכלה הגפש או הרוח
ונשמה למסבל האור כי טוב ומתוק האור וכו' כמ"ש
לחיות בנועים ה' לשון נעימות ועריבות ומתיקות ותענוג
עצום לאין קץ כמ"ש או התענג על ה' והשביע
בצחצחות כו' לשון צחה צמא כמ"ש בזהר ואין בכחה
לקבל הנעימות ועריבות הצחצחות שלא תצא מנרתקה
ותתבטל ממציאיתה כנר באבוקה אם לא שמבחי'
אור זה עצמו תשתלשל ותמשך ממנו איזו הארה
מועטת בדרך השתלשלות מדרגה אחד מדרגה
בצמצומים רבים עד שיבא ממנה לבוש אחד נברא
מעין מהות אור זה להלביש הגפש רוח ונשמה ודרך
לבוש זה שהוא מעין אור זה תוכל ליהנות מזו אור
זה ולהשיג ולא תתבטל ממציאיתה וכמשל הוראה
בשמש דרך עששית זכה ומאירה וכו' וכמ"ש ויבא
משה בתוך הענן ויעל כו' שנחלבש בענן ועלה וראה
דרך הענן וכו' כמ"ש בזה"ב דר"י ורכ"פ. והנה אור
זה הגנוז לצדיקים לע"ל הגן' בשם נעים ה' וצחצחות
להתענג על ה' ודי' מאות עלמין דכסופין דמתענגי
בהון צדיקיא כו' כמ"ש ארבע מאות שקל כסף כו'
הנה יש בו מעלות ומדרגות רבות מאד גבוה מעל
גבוה אך הארה מועטת הזורדת מדרגה אחד מדרגה
לברוא לבוש זה היא מבחי' מדרגה האחרונה שבאור
זה ונקראת בשם מדרגה החיצונה ואחריים דרך משל
כמ"ש בזהר דר"ח ע"ב (עין בס' מק"ט) ור"י ע"ב ומה

אגרת הקדש

דאשתאר כו' והנה כמו שכנשמת האדם יש בה כח התענוג שמתענגת ממה שיש לה ענג ממנו כמו מהשבלת שכל חרש וכה"ג ובחי' חיצוניות ואחוריים של כח ובחי' התענוג שבה היא בחי' כח הרצון שבה שהוא רוצה מה שהוא רוצה דהיינו דבר שאינו צער שהצער היפך תענוג. וככה עד"מ באור א"ס כ"ה ג"כ כביכול הרצון העליון כ"ה היא בחי' חיצוניות ואחוריים לבחי' ענג העליון ונעם ה' וצחצחות ועלמין דכסופין הנ"ל הגם שדם מיוחדים בתכלית היחוד שהוא ית' ורצונו אחד ולא כרצון האדם ח"ו לא מיניה ולא מקצתיה ואין דמיון ביניהם כלל אעפ"כ דברה תורה כלשון בני"א לשכך האזן מה שיכולה לשמוע במשל ומליצה מנשמת האדם הכלולה מכח התענוג והרצון והחכמה והבינה וכו' וכנראה בחיש שכשאדם משכיל איזה שכל חרש נפלא אזי באותה רגע עכ"פ נולד לו תענוג נפלא בשכלו מכלל שהתענוג הוא למעלה מעלה מבחי' השכל והחכמה רק שמלוּבש בבחי' שכל וחכמה וכשהאדם מרגיש השכל והחכמה דהיינו שמשגיג ומבינה היטב אזי מרגיש ג"כ בחי' התענוג המלוּבש בחכמה ולכן נקראת בחי' בינה בשם עוה"ב בזה"ק שהיא בחי' התגלות החכמה עם התענוג המלוּבש בה שמשגיגים הצדיקים בג"ע ומשכילים בפנימיות התורה דאורייתא מחכמה נפקא ואורייתא וקב"ה כולא חד:

והנה רצון העליון כ"ה מכונה ונקרא בפי חכמי האמת בשם כתר עליון וכו' תר"ך עמודי אור וכו'. פי' דרך משל כמו שיש עמודים בבית חומה

אגרת הקדש קב

גדול נצבים בארץ וראשם מחובר בתקפה. ככה ממש
עד"מ כתר עליון ב"ה הוא למעלה מבחי' מדרגת
התבונה והוא מלשון כותרת שהוא מכתיר ומקף על
המחזין שבראש שהם בחי' הב"ד ורצון זה נתלבש
בתרי"ג מצות התורה וז' מצות דרבנן שחובם ככולם
הן מצות מעשיות וגם התלויות בדבור הא קי"ל
דעקימת שפתיו הוי מעשה וגם התלויות במחשבה
או בלב הרי המצוה ניתנה לאדם הגשמי שבעוה"ז
דוקא שהוא בעל בחירה להשות לבטו לטוב וכו'.
משא"כ הנשמה בלא גוף א"צ לצוחה ע"ז. ונמצא
שהמצות הן עד"מ כמו העמודים נצבים מרום המעלות
הוא רצון העליון ב"ה עד הארץ הלזו החומרית והן
עד"מ כמו העמודים הלולין שמקיפין ומלבישין נשמת
האדם או רוחו או נפשו כשמקיים המצות ודרך
עמודים אלו עולין הגר"ן שלו עד הים המעלות לצדוד
בצדוד החיים את ה'. פי' להיות צדודות ומלוכשות
באור הכתר הוא רצון העליון ב"ה וע"י לבוש זה יוכלו
לחוות בנועם ה' וצחצחות שלמעלה ממעלת הכתר
והן פנימיותו עד"מ (והגם שנתבאר במ"א שהמצות
הן פנימיות רצון העליון ב"ה הנה מודעת זאת לז"ח
ריבוי בחי' ומדרגות שיש בכל בחי' ומדרגה ממדרגות
הקדושה כמה בחי' פנים לפנים וכמה בחי' אחוריים
לאחוריים לאין קץ וכו'). והנה ז' מצות דרבנן אינן
נחשבות מצות בפני עצמן שהרי כבר נאמר לא תוסף
אלא הן יוצאות ונמשכות ממצות התורה וכלולות בהן
במספר תרי"ג להלביש תרי"ג בחי' וכחות שבגר"ן
האדם. ויש בוזה"ק פ' פקדי (דרכ"ם ע"ב) דאינון

אגרת הקדש

עוברין מבין דעביד בר נש משבי מנחורא דזיווא
עילאה לבושא כו' וחמי כו' בנעם ה' וכו'. והגם
דהתם מיירי בג"ע התחתון שהלבושים שם הם ממצות
מעשיות ממש אבל בג"ע העליון הלבושים הם מרעותא
וכונה דלכא באודייתא וצלותא כמ"ש בזהר שם
(דר"י) הרי הכוונה היא כוונת עסקן בתורה לשמה
מאהבת ה' ומצות ת"ת היא ג"כ מכלל מצות מעשיות
דעקימת שפתיו הוי מעשה ודההור לאו כדבור דמי
ואינו יוצא י"ח בההור לכדו וכן בתפלה ומה גם כי
מעלת הכוונה על הדבור ומעשה אינה מצד עצמה
כו' אלא מצד הארת רצון העליון כו' כמ"ש ברק"א
ח"א פל"ח באריכות ע"ש. והנה מודעת זאת כי הנה
רצון העליון ב"ה המלוכש בתרי"ג מצות שבתורה
שבכתב הוא מופלא ומכוסה טמיר ונעלם ואינו מתגלה
אלא בתורה שבע"פ כמו מצות תפילין עד"מ שנאמר
בתושב"כ וקשרתם לאות על ירך והיו למוטפות בין
עיניך והוא מאמר סתום ונעלם שלא פירש הכתוב
איך ומה לקשור ומהו מוטפות והיכן הוא בין עיניך
ועל ירך עד שפירשה תורה שבע"פ שצריך לקשור
בית אחד על היד וד' בתים על הראש ובתוכם ד'
פרשיות והבתים יהיו מעור מעובר ומחובעים דוקא
ומקשרים ברצועות של עור שחורות דוקא וכל שאר
פרטי הלכות עשיית התפילין שנאמרו בע"פ ועל ירך
היא הזרוע דוקא ולא כף היד ובין עיניך זה קדקד
ולא המצח. וכן כל מצות שבתורה בין מ"ע בין מצות
ל"ח אינן גלויות וידועות ומפורשות אלא ע"י תורה
שבע"פ כמצות ל"ח שנאמר בשבת לא תעשה מלאכה

ולא

אגרת הקדש

קנא

ולא פי' מה היא מלאכה ובתורה שבע"פ נתפרש שהן ל"ט מלאכות הידועות ולא סלסול אבנים וקדוח כבידות וכיוצא בהן הן כל המצות בין מ"ע בין מל"ח הן סתומות ולא מפורשות וגלויות וידועות אלא ע"י תורה שבע"פ ומשום הכי כתיב על תושבע"פ אל תשיש תורת אמך כמ"ש בזה משום שעד"מ כמו שכל אברי הולד כלולים במיפת האב בהעלם גחל והאם מוציאתו לידי גילוי בלידתה ולד שלם ברמ"ח אברים ושם"ה גידים ככה ממש כל רמ"ח מ"ע ושם"ה מל"ח באים מההעלם אל הגילוי בתושבע"פ ודיש' דקרא שמע בני מוסר אביך קאי אתורה שבכתב דנפקא מתכמה עילאה הנק' בשם אב. ודיש' אשת חיל עמרת בעלה כי התורה שבע"פ הנק' אשת חיל המלידה ומעמדת חיילות הרבה כמ"ש ועלמות אין מספר אל תקרי עלמות אלא עולמות אלו הלכות דלית לון חושבנא כמ"ש בתיקונים וכולן הן בחי' גילוי רצון העליון ב"ה הנעלם בתושב"כ ורצון העליון ב"ה הוא למעלה מעלה ממעלת חכמה עילאה וכמו כתר ועמדה שעל המוחן שבראש לכן נקראו ההלכות בשם חגא וכתרה של תורה והשונה הלכות טובטח לו שהוא בן עזה"ב ע"י התלבשות גר"ג שלו ברצון העליון ב"ה כנ"ל:

ל מודעת ואת משארז"ל כל הרגיל לבא לבהב"ג ויום א' לא בא הקב"ה

שואל עליו שנאמר מי בכם ירא ה' וכו' וכן בכל המצות ובפרט מצות הצדקה ששקולה כנגד כל המצות הגם שהיא בלי נדר ח"ו אעפ"כ כל החיל אשר

אגרת הקדש

אשר ננע יראת ה' בלבם לא יאתה לנפשם האלקת
 לתת מנרעות בקדש מאשר כבר הורגלו מדי שנה
 להפריש ממאודם להחיות חח שפלים וגרכאים דלית
 להן מנרמיהון היא בח' סוכת חד העפלת וכו' לקומם
 ולחמם וכו' למחי אחד באחד וכו' והכל לפי חוב
 המעשה וכו' ולפי החשבון במארז'ל כל פרופה ופרופה
 מצטרפת לחשבון גדול וכו' על דרך מארז'ל אימתי
 גדול הוי' כשהוא בעיד אלהינו וכו' היא בח' ומקום
 החשבון כמ"ש עיניך ברכות בחשבון והמכון כנדע
 כי באתערותא דלתתא המשכת חיים הן והסד כמעשה
 הצדקה ברצון הטוב וסבר פנים יפות אתערותא דלעילא
 יאר הוי' פניו הוא הארת והמשכת הן והסד ורצון
 עליון מדוי תחיים א"כ ב"ה אשר לגדולתו אין חקר והשגה
 כלל אל בח' מלכותך מלכות כל עולמים עלמא
 דאתגליא המחיה כל הברואים שבכל ההיכלות עליונים
 ותחתונים שהן בבחי' מספר וחשבון כמ"ש אלף אלפים
 ישמשניה וזהו חשבון גדול שע"י חוב מעשה הצדקה
 שלום. כי פי' שלום הוא דבר המתבר ומתווך ב'
 קצוות הפכיים שהן קצה השמים לעילא בח' ולגדולתו
 אין חקר וקצה השמים לתתא המתלבש בבי"ע בח'
 גבול ומספר דה"ל:

לא נודע בשערים מ"ש בחיקונים דשכינתא
 איהי מרעא בגלותא כבי'. פי'

עד"מ כמו חולי הגוף המכריז בין קדש וכו' שסיבת
 החולי והבריאות היא התפשמות והילוך החיות מהלב
 אל כל האברים המלובשת בדם הנפש היוצא מהלב
 אל כל האברים וסובב סובב הולך החח חיים והדם

אגרת הקדש קנב

תוך תוך כל האברים והגידים המוכלע' בהם וחזר אל
הלב ואם סיבוב והילוך הרוח חיים הלז הוא כהלכתו
תמיד בסדרו המסודר לו מחי' החיים ב"ה אוי האדם
בריא בתכלית כי כל האברים מקושרים יחד ומקבלים
חיותם הראוי להם מהלב ע"י סיבוב הלז אך אם יש
איזה קלקל באיזה מקמן המונע ומעכב או ממעט
סיבוב והילוך הדם עם הרוח חיים המלוכש בו או
נפסק או מתמעט הקשר הלז המקשר כל האברים
אל הלב ע"י סיבוב הלז ואז נפול האדם למשכב
וחלי' ה"י. וככה ממש עד"מ הגה כל נשמות ישראל
נקראים בחי' אברי' דשכינתא הנקראת בשם לב כמ"ש
וצור לבבי וכמ"ש ושכנתי בתוכם פי' כי לשון שכינה
הוא שאור הוי' שוכן בעולמות בי"ע להחיותם והמשבת
חיות זו היא ע"י התלבשות תחלה בנשמות ישראל
לפי שכל הגברים אין ערוך להם אל הבורא ית'
דכולא קמי' כלא ממש חשבין וא"א להם לקבל חיות
מאור ושפעו ית' להיות נבראים מאן ליש וחיים
וקיימים כ"א ע"י הנשמות שעלו במחשבה וקדמו
לבריאות עולמות שע"י בחי' הדבור כמאד"ל במי
נמלך הקב"ה וכו' כגודע במ"א. ונודע בשערים כי
כל המשבת החיות וההשפעה מעליונים לתחתונים
מהם הן כמ"ש בס"י נעוץ תחלתן בסופן וסופן בתחלתן
ובכתבי האר"ז'ל מכונה בשם אור יש' ואור חזר
וכמ"ש והחיות רצוא ושוב אשר ע"כ ע"פ הדברים
והאמת האלה אשר א"א לבאר היטב במכתב נקראת
השכינה בשם לב והנשמות בשם אברים להחיות לנו
כי כאשר כל הנשמות רבוקות ומקישות יחד אוי
סיבוב

אגרת הקדש

סיבוב והילוך החיות וההשפעה סובב סובב ונעוץ
 סופן בתחלתן לקשר ולחבר כולן להי' אחד ולדבקה
 בו ית' וכמ"ש אתם נצבים היום כולכם לפני הוי'
 אלקיכם כולכם דייקא ולפני דייקא ראשיכם כו'
 מחזיב עציץ כו'. ובוה יוכן מאז"ל כי חודבן בית
 שני ונפילת ישראל בגלות והסתלקות השכינה וירידתה
 לאדם בברז' גלות כבי' הכל הי' בעון שנאת תנם ופירוד
 לבבות ר"ל ולכן נקראת חולה עד"מ כמ"ש סמך נופלים
 ורופא חולים לשון רבים הם כל האברים וכו' :

לב ברך ה' חילם ופועל ידם ירצה לרצון
 להם לפני ה' תמיד כה יתן וכה

זוסיף ה' לאמץ לבם בגבורים ונדיב על נדיבות יקום
 להיות גדול המעשה בכל עיר ומגן ותחשב לו לצדקה
 ועל העושה נאמר צדקתו עומדת לעד עומדת לשון
 נקבה שמקבל התעוררות לבו המהור מגדול המעשה
 אעפ"כ עומדת לעד . פי' שכל הצדקה והחסד
 שישאל עושין בעוה"ז מגדבת לבם המהור הן הנה
 חיות וקיימות בעוה"ז הגשמי עד זמן התחי' שאז
 הוא זמן גילוי אלקות ואור א"ס ב"ה מבחי' סובב כל
 עלמין בעוה"ז וכמ"ש באריכות במכתב ראשתקד
 וצריך להיות כלי ומבון להתלבש בו אור א"ס ב"ה
 כמו הגוף לנשמה עד"מ כמ"ש הלא כה דברי כאש
 מה אש אינה מאירה בעוה"ז אלא כשנאחות ומתלבשת
 בפתיחה כו' כמ"ש במ"א . והגוף והכלי לאור ית'
 היא מדת החסד ונדיבת הלב ליתן ולהשפיע חיות
 למאן דליה ליה כו' כמ"ש בתיקנים וכמה נספין
 תקינת לון ואתקריאו בתיקנא דא חסד דדעא ימינא
 וכל

אגרת הקדש קנג

וכל הגוף נכלל בימין וכך אמר הפייס לבושו צדקה.
והוא שארז"ל אין הצדקה משתלמת אלא לפי חסד
שבה שנאמר ורעו לכם לצדקה קצור לפי חסד
שהקציר הוא גילוי הוריעה המטונה בארץ וכך הוא
הצדקה והחסד שישאל עושין בזמן הגלות היא מטונה
ונסתרת עד זמן התורה שתלבש ויאור אור א"ם ב"ה
בעוה"ז הגשמי ואהו ונרמה חד הם בחו' הכלים
דע"ם דאצ"י וכ"ש וק"ז אור א"ם ב"ה הסובב כל עלמין
מלמעלה מעלה מבחו' אצ"י ולפיכך נקראת צדקה
לשון נקבה צדקתו עומדת לעד שמקבלת הארה
מאור א"ם סובב כל עלמין המתלבש בחוכה בעוה"ז
הגשמי בזמן התורה. אבל צדק לפניו יהלך הוא
לשון זכר היא מדת החסד המתעוררת בלב האדם
מעצמו ע"י התעוררות אהבת ה' בקריאת שמע ולדבקה
בו ולמסור נפשו באחד ובכל מאד כפשוטו וכי
ובאתעוררת דלתתא וכמים הפנים לפנים כן לב אדם
העליון כו' אתעוררת דלעילא הוא המשכת אור א"ם
ב"ה הסוכ"ע למטה כמה בעוה"ז הגשמי בבחו' גילוי
בזמן התורה כמבואר במכתב ראשתקד באריכות. והו'
לפניו יהלך שמליך וממשך פנים העליונים מלמעלה
מהאצ"י עד עולם העש"י וכעת עת לקצר וכל טוב מהם לא
יבצר המיבה ה' לטובים וליישרים בלבותם כגפוש תודשנו: